

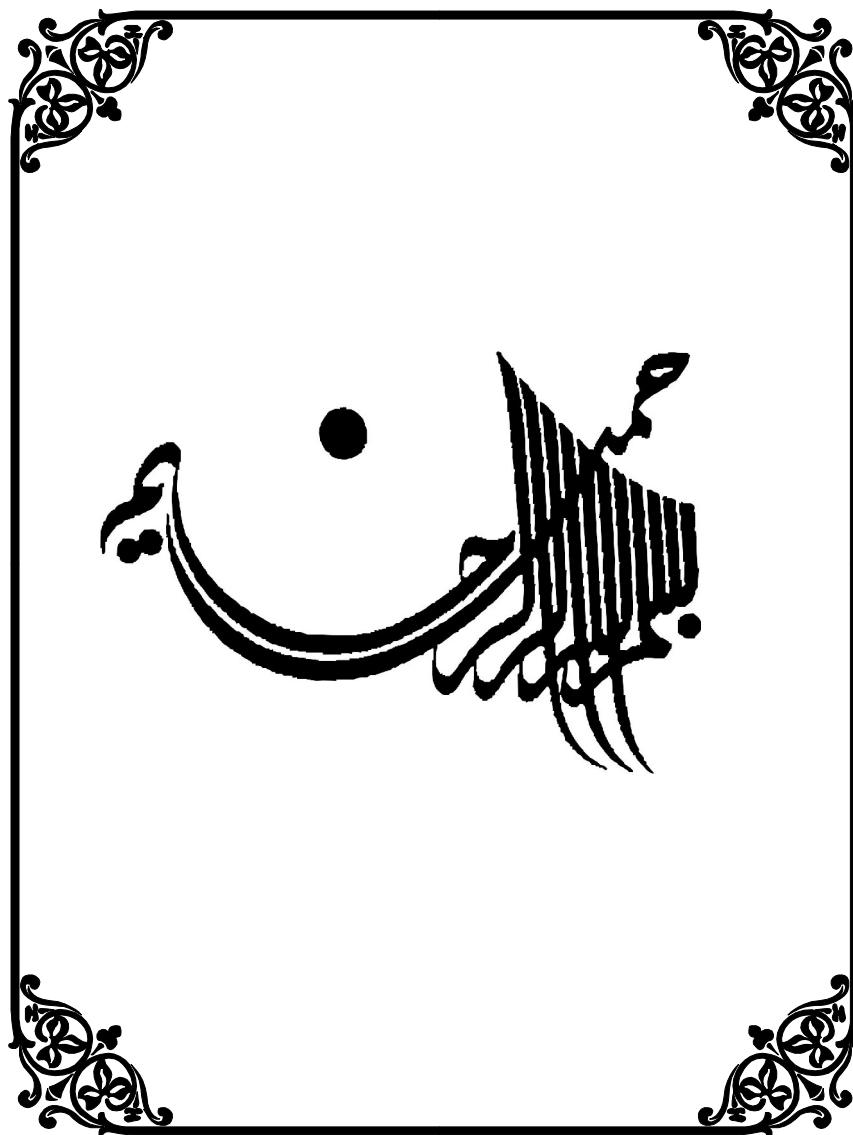
بایبل پیژندنه

په پښتو ژبه کې پرمقدس بایبل باندې یوې
بیلگې معلوماتي اوښکلې
تحقیقه ده.

لیکنه او خپرنه:
عبدالغفار جبير

تقریظونه:

ادرسار احمد (زبدت) صاحب کتاب
دوکتور اکرام الدین الحاج - ليبيا

د کتاب پیژندنه

نوم: بایبل پیژندنه
لیکوال: عبدالغفار جیبیر
کتنه: ډاکتر نثار احمد ((صمد)) صاحب کاناډا
د لیکوال بریښنالیک:
Jubair_akcc@yahoo.com
د لیکوال د فیس بوک درک:
www.facebook.com/abdul_ghaffar_jubair
عیسایت څه شی www.facebook.com/page/
دی؟
www.facebook.com/page/ اسلام اوساینس
د چاپ کال: میلادی کال ۲۰۱۴
کمپوزر: مزمل کمپیوټر سینټر
د چاپ وار: لومړی
د چاپ شمېر: (۱۰۰۰) ټوکه
د چاپ ځای: لاهور
خپرونکی: صدیقی خپرندویه ټولنه
د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

غوښتنه

له ټولو ښاغلو او خوږو
لوستونکو څخه لطف ادا هیله
لرم ، چې ددې کتاب دهرې
پاڼې په لوستلو سره ، و ما حق رته
دزړه له تله دعاوي وکړي ؛ چې
الله جل جلاله زما گناهونه
، نقصانونه او نیمگرتیاوې
معاف کړي او پر ما حقرباندي
رحم وکړي.

یوه نړۍ مننه!

له دې ښاغلو نه یوه نړۍ مننه چې وماته ئې ددې کتاب دلیکولپاره لاندې کتابونه راوړل.

- ۱- شیخ الاسلام محمدتقی عثمانی صاحب مدظله العالیه کراچی: اعجاز عیسوی، ایک معمار مجاهد، بایبل کیا ہے؟
- ۲- دروښم شرور ورمفتی ابوتقی الرحمن گوجرانواله: انجیل برناباس، اسلام عیسایت اوسیدنا عیسی علیه السلام، مسیحت، انجیل یوحنا، انجیل متی اوداسی نور...
- ۳- دمرحوم شیخ احمد ديدات رحمة الله علیه له مرکز (IPCI) جنوبی افریقا څخه:

۱- Is Bibel the word of God?

۲- Combate Kit

۳- Debates of Ahmed Deedat

۴- عایشه عمر - هالنډ:

The Holly Bible (RSV, KJV, ICV)

۵- راهب یوحنا لبنانی - لبنان:

الکتاب المقدس (عربی بایبل)

۶- مریم اسلام - جرمني:

۱- Origion of Scriptures

۲- Our Bible and the Ancient Manuscripts

۳- Jesus or Paul

۷- مکتبه الحقیقه استانبول ترکیه:

Islam and Christianity

۸- ډاکتر جان سکات لندن:

Introduction to the Old Testament

۹- لاریس، لاهور:

۱- تاریخ کلیسا، ۲- قاموس الكتاب، ۳- بایبل مقدس

۱۰- المهندسه صفاء المصريه:

العقائد الاسلاميه وانجيل برنابا

ډالۍ

- وټولو حقیقت او حقانیت
مندونکوته.
- وټولو هغو علماء، مشایخو
روحانیونو، مخورو، اود قلم
څښتنانو ته چې په دې لاره
کي ئې سترې بریاوې درلودې.
- د ځوان نسل وهغه قشر ته
چې د اسلام په سپیڅلې لاره
کي خدمت عبادت گڼي.
- په اخرکي وټولو هغو وروڼو او
خویندو ته چې ددې کتاب
دلو ستلواو خپرولو تکل لري.

شماره	مضمون
۱	په رفاکي تیاره
۲	زه (بایبل پیژندنه) د اظهارالحق خلاصه بولم
۳	د سرخبرې- اړین ټکي
۴	بایبل ته ولی بایبل وایی؟
۵	د (Bible) بایبل دتوری دښه پیژندلولپاره مخته څو
۶	دقرآن کریم توری په قرآن عزیزکي
۷	انجیل (Gospel) څه ته وایی؟
۸	اصل انجیل څنگه له منځه ولاړی؟؟؟
۹	تورات (Pentateuch) څه ته وایی؟
۱۰	اصل تورات څنگه له منځه ولاړی؟؟؟
۱۱	زبور: (Psalm) څه ته وایی؟
۱۲	بایبل پردووبرخو وېشل شوی دی
۱۳	عهدنامه قدیم یا عهدنامه عتیق (Old Testament) چي (۴۶) کتابونه لری:
۱۴	اپوکریفه، Apocrypha وڅه شی ته وایی؟
۱۵	د عهدنامه قدیم کتابونه په پښتو، عربي، اردو او انګلیسي ژبو کي:
۱۶	د عهدنامه قدیم لیکوالان څوک دی؟؟؟
۲۷	داوسني تورات (Pentateuch) لیکوال څوک دی؟
۲۸	د کتاب یوشع لیکوال:
۲۹	د قاضیانو لیکوال
۳۰	د کتاب روت (راعوت) لیکوال
۳۱	د کتاب سموئیل لیکوال
۳۲	د پاچایان او تواریخ لیکوالان

د کتاب نحمیاه لیکوال	۳۳
د کتاب ایوب لیکوال	۳۴
د زیور لیکوالان	۳۵
دامثال لیکوال	۳۶
د کتاب جامعه (تولنه) لیکوال	۳۷
د غزل الغزلات (نشیدالانشاد) لیکوال:	۳۸
د کتاب حزقی ایل لیکوال	۳۹
د کتاب دانی ایل (دانیال) لیکوال	۴۰
د کتاب یوئیل لیکوال	۴۱
د کتاب عوبدیا لیکوال	۴۲
د کتاب ناحوم (نحمیاه) لیکوال	۴۳
د کتاب حبقوق لیکوال	۴۴
د کتاب ملاخیا، ملاخی (ملاکي) لیکوال	۴۵
د کتاب آستیر (استر) لیکوال	۴۶
د کتاب باروک (باروخ) لیکوال:	۴۷
د کتاب طویاه:	۴۸
د کتاب یهودیت	۴۹
د کتاب دانش (دسلیمان پوهه):	۵۰
د کلیسان نصیحتونه	۵۱
په (ار ایس وی R.S.V) بایبل کې د عهدنامه قدیم د کتابونو لیکوالان	۵۲
عهدنامه قدیم (عتیق) له څه څه شی څخه بحث کوی؟	۵۳
نوې عهدنامه/نوی تړون (New Testament) چې (۲۷) کتابونه لري او هغه دادي	۵۴

۵۵	دنوې عهدنامې کتابونه ، دهغولیکوالان اودا اختلافاتوڅپې
۵۶	انجيل متی
۵۷	انجيل مرقوس
۵۸	انجيل لوقا:
۵۹	انجيل یوحنا
۶۰	دڅلوروانجيلونودلیکلونېټې
۶۱	درسولانواعمال
۶۲	دپولس لیکونه
۶۳	دپطرس لیکونه، دیوحنا لیکونه، دیعقوب رساله، دیهودا رساله اودیوحنا مکاشفه:
۶۴	نوی عهدنامه (نوی ترون) له څه شی څخه بحث کوی؟
۶۵	دبایبل ایاتونه اوبابونه
۶۶	دعیسایي علماء اختلاف دنوې عهدنامې دکتابویه هکله
۶۷	دبایبل په هکله دعیسایي نړیوالو علماء اوڅېړونکو ښکاره څرگندونې
۶۸	بروس متزروایی:
۶۹	بارت دی ارمن (Bart D. Ehrmann) وایی
۷۰	تیدی بیزا (Teddy Beza) وایی
۷۱	قسطنطین وان (Constantin Van Tischendorf) وایی:
۷۲	عیسایي عالم فاضل پروفیسربلیک هارډ وایی:
۷۳	هانس کونگ (Hans Kung) پخپل کتاب کي وایی:
۷۴	هغه انجيلونه چي داسلام دراتگ څخه مخکي موجود وو:
۷۵	دبایبل پخوانی نسخې
۷۶	سینایی نسخه (Codex Sinaiticus)

۷۷	۱ سکندریه نسخه (Codex Alexandrinus)
۷۸	وطیقانی نسخه (Codex Vaticanus)
۷۹	افرائیمی نسخه (Codex Ephraemi Syri Rescriptus)
۸۰	بیزائی نسخه (Codex Bezae)
۸۱	دمردارې بحیرې طومار
۸۲	دعهدعتیق/قدیم عهدنامه پخوانی نسخې درې دي
۸۳	عبراني نسخه
۸۴	یوناني نسخه
۸۵	سامري نسخه
۸۶	دعهدنامې قدیم پخوانی نسخې هم یوشانته نه دي
۸۷	هفتادي ترجمه (Septuaginta) سپتواگنتا/سپتواجننتا
۸۸	دورژن (Version) اوژبارې ترمینځ توپیر
۸۹	ترجمه (ژباړه) څه ته وایی؟
۹۰	په تورات کي (۷۰۰) ځلی راغلي دي چي دادخدای کتاب نه دی:
۹۱	اوسنی تورات دحضرت موسی علیه السلام کتاب نه دی
۹۲	کتاب یشوع دیشوع کتاب نه دی
۹۳	عهدنامه عتیق ځکه دخدای کتاب نه دی
۹۴	لوی فاضل عالم پادری وایی:
۹۵	اوسني انجيل(نوې عهدنامه/نوی تړون) یازېری دخدای کتاب نه دی!!!
۹۶	دلوقانجيل دخدای کلام نه دی
۹۷	په اوسني انجيل کي غبرواقعي کرښې
۹۸	بله هېښونکې په بایبل کي
۹۹	دپولس لیکونه ناقص دی

۱۰۰	ډاکټرموريس بوکاڼی دنوی عهدنامې په هکله وایی
۱۰۱	فاسټس چي د(مانی کین) دیوې عیسایی ډلې یو عالم دی وایی چي:
۱۰۲	استاولن پخپل یو کتاب کي وایی
۱۰۳	دمتی انجیل دمتی کتاب نه دی؟
۱۰۴	دیوحنانجیل دیوحناکتاب نه دی!!!
۱۰۵	دالېگزیدراعتراف
۱۰۶	دانسایکلویپیډیا بریتانیکا اعراف
۱۰۷	دواتس اعتراف
۱۰۸	دهورن صاحب دتفسیراعتراف
۱۰۹	دلوتهرصاحب اعتراف
۱۱۰	دپروتستنت دفرقي دنورو علماء اعتراف
۱۱۱	دنړیوالو عیسایی علماء اعتراف
۱۱۲	داکهارن صاحب اعتراف
۱۱۳	دډاکټر گراهام سگروگی (Dr. Graham Scoggie) اعتراف
۱۱۴	کنیت گریگ (Kenneth Cragg) چي یو عیسایی عالم دی وایی
۱۱۵	دپروفیسر گیسر (Prof. Geiser) اعتراف کوي
۱۱۶	دپروفیسر جان سکات اعتراف
۱۱۷	دډاکټر جوزف پارکر (Dr. Joseph Parker) اعتراف
۱۱۸	فاضل عالم ریو- پیکر (Rev. Packer) اعتراف
۱۱۹	دبناغلی گراهام سکورگی (Dr. W Graham Scroggie) اعتراف:
۱۲۰	دډاکټر لویيگانټ اعتراف

۱۲۱	دامریکادسي این این (CNN) تلویزون اعتراف
۱۲۲	دسي ایس لويس (C.S Lewis) اونورو اعتراف
۱۲۳	ولی په مطابق؟؟!
۱۲۴	دآرایس وي (Revise Standard Version) بایبل اعتراف
۱۲۵	دتثلیث رینه او حقیقت
۱۲۶	دصلیب رینه او حقیقت
۱۲۷	دنوي عهدنامې ۱۰٪ سلنه لاهم دحضرت عیسی علیه السلام ویناوې نه دي
۱۲۸	اوسنی عهدنامه قدیم ځکه دخدای کتاب نه دی
۱۲۹	دبایبل ورک کتابونه
۱۳۰	دعیسایت بنسټ ایښودونکي پولس (ساول/ شاول) دی
۱۳۱	پولس که حضرت عیسی علیه السلام
۱۳۲	پولس له حواری برناباس سره
۱۳۳	په بیت المقدس کي دحواریینو غونډه
۱۳۴	دبایبل اوتالمودپه هکله دقرآن عزیزبله وړاندوینه
۱۳۵	بایبل لیکلي وحي نه دي!!!
۱۳۶	په بایبل کي ټکرونه
۱۳۷	بایبل ځکه دخدای کتاب نه دی چې! په بایبل کي فحشات دیلگې په ډول سره
۱۳۸	په قرآن عزیزکي دزنابه هکله راځي
۱۳۹	ولی وبایبل ته اجازه نشته چې په اسلامي نړۍ کي تبلیغ شي؟
۱۴۰	ځواب:
۱۴۱	په بایبل کي بې معنا، غیر معقولې، د عقله لیری او پوچي خبرې بی شماره دي.

۱۴۲	په بایبل کي تحریف
۱۴۳	الله که خدای؟
۱۴۴	ولی عیسیان دالله جل جلاله نوم نشی استعمالولای؟
۱۴۵	په بایبل کي خیالي، مبهم اوسرگردانه نومونه
۱۴۶	په بایبل کي غلطیانې دیبلگي په ډول سره
۱۴۷	په بایبل کي پنځوس زره (۵۰۰۰۰) غلطیانې
۱۴۸	په بایبل کي دانبیاء په هکله گستاخي
۱۴۹	په بایبل کي ساینسي غلطیانې دیبلگي په ډول
۱۵۰	په بایبل کي ساینسي غلطیانې دموريس بوکایی له نظره:
۱۵۱	دراهب یوحناالبناي سره دبايبل په هکله بحث
۱۵۲	ویناغلی یوحناالبناي ته زماخرگندونې
۱۵۳	انجيل برناباس:
۱۵۴	برناس څوک دی؟
۱۵۵	زیوس څه شی ته وایی؟
۱۵۶	دبرناباس انجيل
۱۵۷	پرانجيل برناباس بندیز
۱۵۸	دبرناباس دانجيل بله اصلي نسخه پیداشوه
۱۵۹	په انجيل برناباس کي دفخرالموجودات صلی الله علیه وسلم په هکله رښتنې اوسپنې وړاندوینې
۱۶۰	انجيل برناباس مسلمان نه دی لیکلی
۱۶۱	مسلمانان بایددانجيل برناباس په هکله څه عقیده ولري؟
۱۶۲	وعبدالغفار جُبیرته ډالی
۱۶۳	دلیکوال چاپ اثار
۱۶۴	دلیکوال ناچاپ اثار

۱۴	بایبل پیژندنه
هغه سرچینې چې په دې کتاب کې ورڅخه کاراخیستل شوی دی	۱۶۵

په رڼا کې تیاره

یو عالم څه ښه ویلی دي: درې شیان په ډیر سنجش او احتیاط سره واخله: قلم - قدم - قسم! نوزه وایم چی جُبیر صاحب د دې کتاب په تهیه کې همداسی کړي دي.

«بایبل پیژندنه» داسی کتاب دی چی د بایبل په ظاهري روڼا کې د هغه باطني تیاره معلوموي، یعنی د ننني تحریف سوي انجیل اصلی متن او بطن سپری او داخلي اختلافات، نواقصات او تناقضات یې بیانوی. هسی خو د حق او باطل شخړه له ازله جاری ده او تر ابد به درومی.

دا علماً او منطقاً ثابتې ده چی اصلی تورات او اصلی انجیل قطعاً نسته بلکې دواړه تحریف، تعدیل او تبدیل سوي دي. ځکه نو قرآنکریم نازل سو. معنی دا چی یهودیت او عیسویت دواړه نسخ او فسخ سوي ادیان دي چی حق دین یعنی اسلام یې ځای نیولی دی.

د «بایبل» کلمه د یوناني ژبې څخه مشتق سوې ده یعنی کتاب. عجیبه خو دا ده چی د عیسی (ع) څخه ۱۴۰۰ کاله وروسته پر دې کتاب د بایبل نوم ایښودل سوی دی. تر دې عجیبه لا دا چی دا نوم نه خدای پر ایښی دی، نه حضرت عیسی (ع) پر ایښی دی، او نه هم د عیسی (ع) حوارینو پر ایښی دی. بله عجیبه لا دا چی په ټول بایبل کې د عیسی (ع) نوم نسته. نو دا څنگه الهی کلام او د عیسی (ع) لپاره نازل سوی کتاب دی؟ بله عجیبه لا دا چی پخپله د بایبل نوم هم په ټول بایبل کې نسته، دا ولی؟ بله دا چی په ټول بایبل کې دا خبره نسته چی دا د خدای کتاب یا کلام دی! حال دا چی قرآن خپل هر اړخیزه معرفت او وضاحت وړاندی کوی او ځان له هره حیثه راپیژني (البقره: ۸۹؛ هود: ۱؛ الجاثیه: ۲؛ السجده: ۲)

؛ التوبه: ۶ ؛ الزمر: ۲۳ ؛ الفتح: ۲۵ ؛ محمد: ۲ ؛ البقره: ۹۷ ؛ آل عمران: ۳ ؛
الاعراف: ۲ ؛ النحل: ۴۴) .

دا چی ویل کیږی «عیسویت یا مسیحیت» ، نو دا خو بېله شکه عیسی (ع) ته
منسوبه کلمه یا اصطلاح ده . پس دا ترې معلومیږی چی د الله دین یو انسان ته
منسوبی چی دا پخپله د دې دین تحریف والی او بطلان دی . فلهدا ، دغه دین
خالق ته نه بلکې مخلوق (یعنی عیسی علیه السلام) ته منسوب کیږی چی معنی
به یې دا وی چی دا نه د عیسی (ع) دین دی او نه هم د الله ! خو په حقیقت کې
تولو پیغمبرانو صرف یو دین درلود چی هغه اسلام دی .

د دې باطل دین پیروانو د عیسی (ع) سره د افراطي محبت له امله هغه د خدای
زوی وباله او د هغه د پلار (خدای) العیاذبالله سره یې محبت لږ کړ . خو افراطي
محبت بدعت دی او بدعت کفر ته ځي . همدا علت دی چی رسول الله (ص)
خلک د ځان د خورا زیات توصیف څخه منع کړي دي ، یعنی داسی یې فرمایلی
دي : « زما په مدح (ستاینه) کې مبالغه مه کوئ لکه عیسویانو چی د عیسی (ع)
په مدح کې مبالغه وکړه او هغه یې د خدای زوی وباله او کافران سول . زما په حق
کې وویاست چی د خدای بنده او رسول دی » (صحیح بخاری ، حدیث نمبر
۳۱۸۹) . پس عیسویت پر باطله عقیده ولاړ دی نو ځکه باطل دی .

دا لا څه ، عیسویان پر تثلیث عقیده لری (یعنی پلار خدای ، زوی خدای او روح
القدس) او گواکي دا درې واړه سره یو ځای کیږی او یوازینی لوی خدای رامنځته
کوی . دا عقیده هیڅ عقلي او منطقي نه ده ، نو ځکه هر کال په زرگونو عاقل او
منور عیسویان له خپل دینه بیزاره کیږی او په اسلام مشرف کیږی .

عجیبه لا دا چی هغوی وایی چی عیسی (ع) خپلو دښمنانو اعدام کړ او پر صلیب
یې وځړاوه او درې ورځی وروسته بیرته ژوندی سو ، آسمان ته ولاړ او هلته د خپل

پلار سره ناست دی! انجیل مرقس، شپاړسم اصلاح سوی متن، نهم نمبر، ۱۱۵ صفحه داسی وایی: «رب وروسته له دې چی د هغوی سره خبری وکړې آسمان ته وخوت او هلته د الله راسته څنگ ته کښېناست» آیا دا یو احمقانه شرک نه دی؟ څنگه دوه ربه؟ او څنگه دواړه څنگ پر څنگ؟ د یو ثابت حقیقت په توگه د الله سره نه باید په «ذات» کي، نه په «صفاتو» کي، نه په «افعالو» کي، نه په «ربوبیت» کي، او نه هم په «معبودیت» کي شریک و نه نیول سی او نه امکان لری. له همدې امله د هغوی راهبان او اسقفان په خپلو عقایدو کي راگیر او بې ځوابه دي او ځکه نو مسلسل اسلام ته پناه وړی.

دا چی تحریف سوی انجیل او عیسویان ادعا کوی چی عیسی (ع) د خدای زوی دی او هغه په خپل روح سره د بی بی مریمی (ع) په نس کي داخل کړ او گواکي نهه میاشتی وروسته وزوکېد، هیڅ منطق او عقل یې نه منی. امام ابن القیم (رح) یې څه ښه او معقول رد وړاندی کړی دی: «پر خدای - که یې حکمت او نیت تقاضا کولای چی بندگانو ته راڅرگند سی او د خپلی عظیمی کرسی څخه راکښته سی او مستقیماً پخپله د هغوی سره ورغیږی - لازمه وه چی د یوې ښځی شرمگاه ته داخل نسي او د هغې د بدن په دننه کي د بولو، مدفوع او وینو په منځ کي څو میاشتی تیری نکړی. او څنگه چی دا کار یې وکړ نو بیا ورته لازمه وه چی د یو کوچني هلک په حیث چی شیدې خوری او ژاری، باید راوتلی نه وای. خو څنگه چی بیا هم دا پېښه وسوه، نو ورته لازمه وه چی د انسانانو سره یې غذا نه خوړلای، اوبه یې نه څښلای او نه بیده کېدلای. خو دا چی اوبه یې وڅښلې او غذا یې وخوړله نو بیا ورته لازمه وه چی نه یې ادرار کولای او نه هم مدفوع. حال دا چی الله د جلال او کمال د صفتونو لرونکي دی او دا خاص د ده صفات دي. یعنی هغه کمالی او جلالی صفات چی آسمانونه او مځکه یې د پراخی او غټ والي حد نلری.

او د هغه کړسي خو د آسمانو او مخکي په اندازه پراخه ده . پس دا څنگه کېدای
سی چی د یوې ښځې فرج او شرمگاه دی د هغه پراخوالی او وسعت ولری ؟ نو پاک
او منزّه دی الله د دې بیهوده او چټی اقوالو څخه .» (هدایه الجباری فی اجوبه
اليهود والنصارى ؛ الامام ابن القيم ؛ ص : ۱۴۷ -) (۱۴۸)

هو ، جبیر صاحب په خپل دغه علمی او تحقیقی اثر کي د بایبل چټیات ،
اختلافات او تناقضات او د دې ټولور د هغوی په خپلو کتابو سره تصریح او
توضیح کړی دی . که څوک دغه جامع او نافع اثر په غور او حوصله ولولی ، نو
ثابته به سی چی جبیر صاحب د ننني بایبل ټول مجهولات او معلومات عمیقاً او
دقیقاً لټولی دي . ده په خپل دغه علمی او عینی اثر کي بایبل د هغه په اصلی
ماهیت او حقیقت سره راپیژندلی دی .

د کتاب ژبه او لهجه پاکه او بې باکه ده . لوستونکو ته یې هر څه په دومره وسعت
او قوت سره په مخکي ایښي دي چی هیڅ د پوښتنی مجال نه پیدا کیږی . یعنی هر
څه یې په ډیر فصاحت او بلاغت سره شنلی او ویلی دي ، نو ستر رب دی ستر اجر
ورکړی .

د دې خورا اړین او گټور کتاب د ژوری لوستنی څخه به معلومه سی چی جبیر
صاحب هغه په ډیر دقت ، صداقت او محنت سره تهیه او ترتیب کړی دی . د ده
ژوره مطالعه ، د موضوعاتو تل ته ورننوتنه ، د مبهمو ټکو پلټنه او د مجهولو
مفاهیمو گروپړنه دا ثابتوي چی جبیر صاحب پر بایبل او ټول عیسویت باندی
مضبوطه غیر راگرځولې او هغه یې علماً ، عملاً او عاملاً شنلی او راپیژندلی دی .
نو ځکه زه دې پایلی ته ورسېدم چی د « بایبل پیژندنې » دغه معتبر او مغتنم اثر په
خپله حصه کي یو کاملترین او شاملترین کتاب دی چی تر ننه افغاني ټولنی ته نه و
وړاندی سوی . نو الله دی محترم جبیر صاحب ته دنیوي او اخروي بری عطا کړی

. او درنو لوستونکو ته می سپارښتنه دا ده چی دا کتاب عمیقاً او په ښه غور ولولی
تر څو نننی باطل عیسویت ښه ورته ثابت سی ،
والسلام

ستاسو د دعاوو محتاج نثار احمد صمد-کاناډا

2014، 11، جون، چهار شنبه

پرکتاب باندي ددوکتوراکرام الدين الحاج ليکنه

زه((بایبل پیژنده)) د اظهارالحق خلاصه بولم

ليکنه: دوکتوراکرام الدين الحاج- طرابلس ليبيا

ژباړه: فاطمه عُمر- بحرین

الحمدلله وحده والصلوة والسلام على من لا نبى بعده.

په ډېره خوشحالي سره يوڅو کړنې دخپل ورور عبدالغفار جبير صاحب په يوه

ښکلی ،معلوماتي او حيرانونکي کتاب ((بایبل پیژنده)) باندي ليکم.

دنړيوالو مذهبونو مطالعه او پرتله زما ډيره خوښه ده ، خوزما د ژوند محور يواځي پردې باندي نه راگرځي ، ماد عيسائيت په هکله دشيخ مرحوم احمدديدات رحمة الله عليه کتابونه ، مناظرې ، بحثونه (الله في اليهودية والمسيحية والاسلام ، المناظرة الكبرى ، حوار مع ديدات في باكستان ، الخمرين المسيحية والاسلام وغيره) او يو نړيوال کتاب ((اظهارالحق)) لوستی دی الحمدلله ثم الحمدلله ، داچي عيسائيت اوس نسبت تر عجمويه عربوکي په سرعت سره روان دی داځکه چي عيسايی نړی ودې پايلوته رسيدلي ده چي په مسکينانوڅه جوړه ده ، ترسلو افريقا يانو يوبډايه عرب ودوی ته ارزښت لری ، نوځکه دوی اوس وعربي نړی ته مخه کړيده ، نوځکه زه ددوکلونورا هيسی دداسی مرکز او ملگروپه لټه کي يم چي په عيسائيت کي ئې ژوره مطالعه کړې وي او يوڅه الهام ورڅخه واخلم ، چي يوله هغو خور و ملگروڅخه عبدالغفار جبير دی ، ماچي کله د(بایبل پیژنده) يوڅو برخي ولوستلې نو داسی فکرمی کاوه چي مرحوم احمدديدات راسره ناست دی او ياهم مناظر عرب والعجم حضرت مولانا رحمت الله کيرانوی الهندي رحمة الله راسره دی ، لله الحمد والمنة په حقيقت کي د عبدالغفار جبير صاحب دا کتاب زه د(اظهارالحق) خلاصه بولم او بل

داچي په دې کتاب کي له اوسنيواثاروخه ډېره گټه اخیستل شوېده، هډامن فضل رب العالمین - زما توصیه وټوله امت مسلمه مرحومه ته داده چي داکتاب بایدپه عربي ، انگلیسي اونورو ژبوته وژباړي، ترټولولومړی ما د عربي ژبې د ژباړې ژمنه ماورسره کړیده، خوزه به دپوهنتون درسمیاتوسره - سره ودې ژباړې ته اولیت ورکوم، داکتاب به هغه وخت ډیراغیزمن شي چي په انگلیسي ژبه کي هم چاپ شي، وافوض امرالی الله... دالله په مرسته سره هرڅه شوني دي داځکه چي - ان الله علی کل شیء قدير-

ددې کتاب ښکلاپه دې کي ده چي ښکلي نړیوال ماخذونه لري، دهرماخذپانه اوچاپځای جوت دی، اوهرڅوک کولای شي چي تل ورڅخه دعلمي اواکادمیکې سرچینې په توگه سره ورڅخه استفاده وکړی.

په عربي نړۍ کي دمرحوم احمدديدات کتابونه چاپیږی اوخپریږی، خوداسی اشخاص دگوتوپه شمېردی چي په عیسائیت باندی نوي خپرنې وکړی اوددې خپرنوگراف پورته کړی،زه داکتاب (بایبل پیژندنه) ددې امت محمدی صلی الله علیه وسلم لپاره یونښه زیری اودسوکالی یوه بیلگه گڼم.

دامت مسلمه مرحومه دې ځوان لیکوال عبدالغفار جبير دبایبل پهرڅه باندی رڼااچولې ده،زه داپه یقیني ډول سره درته ویلای شم چي ددې کتاب په لوستلوسره به هیڅوک هم مرتدنشي، که ئې یوڅه ماغزه په سرکي وه، مگرکه یوڅوک دروپواویاهم دښځو په جال کي راگیرشو نوبیاکیدای شي چي داسلام دمبارک دین له کړی څخه ووځي؛اوپاتي دی نه وي چي عیسایی نړي تل دعیسائیت په خپرولوکي دهمدغودوولارو(ډالرو+ښځو)څخه کاراخلي، څوکه په حقیقت کي رښتنی اسلام اویمان شتون ولري نوبیاداهرڅه (ډالرو+ښځه) هیڅ ارزښت نلري،اوکه بیا هم مرتدشي نو په اسلام کي دمرتدژوند (خسرالدنياوالاخره)

ده، مورخودلته په لیبیا اونورو عربي هیوادونو کي دمرتدپه هکله هیڅ نشوویلاي، وتل دمرتدپه هکله تاویلونه کوو، چي دادقرآن اواحادیثوسره په ټکرکي دي. زه دقرآن عزیزددې ایات (واعذوالهم ما استطعتم من قوة) په دایره کي قلمي جهادهم داخل بولم، داچي زما سره به دامت مسلمة مرحومه علماء کرام موافق وي که یا، دابه وواحداحدالصمدجل جلاله ته معلومه وي، خودا په ډاډسره ویلاي شم چي دامت مسلمة مرحومه دعلماء مشراستادقرضاوي دام ظله اونړیوال استادوهب الزحیلی دامت برکاته زما سره هم فکړه دي، دوی په دې آنددی چي داسلام ددین دژغورلوپه موخه هرټکل، هوډ اوحرکت ددې ایات ترسیوری لاندی دی، لله الحمد. عبدالغفار جُبیر صاحب پرنه وخت باندی داکتاب ولیکي، داچي په افغاني ټولنه کي عیسائیت صفردی او اوس ځینی عیسایی کړي داکوښښ کوي چي دامنسوخ اومتروک دین خپورکړی نودالازمه ده چي ټولنه او اولس پروخت باندی ورته مسلح شي (فکري روزنه ولری)، زه وافغاني ټولنې ته دازیروی ورکوم چي که داکتاب په افغاني ټولنه کي شتون ولری نوعیسائیت به له صفره څخه هم کم شي، زه ددې کتاب مبارکي ترهرڅه نه مخکي وځوان لیکوال عبدالغفار جُبیر ته اوبیا په مجموع کي وتول افغاني اولس ته ورکوم.

مننه:

زه دفاطمه عمرخورڅخه مننه کوم چي زما دایوڅوکرښې ټې وژباړلې اوکله ټې هم دعبدالغفار جُبیر صاحب څه لیکنې په عربي او یا انگلیسي ژبوسره رالیږلې دي. همدارنگه دې خور دعبدالغفار جُبیر (زما مناظره دیوه عیسایی راهب سره، سوال ځواب، ماوولی اسلام قبول کړ؟، اسلام اونوي ساینسي څېړنې ۱، ۲، ۳ ټوکونه) ټې راولیږل زه ډیرورڅخه خوشحال شوم که څه هم داکتابونه په پښتوباندی دی خوزما کتابتون ورباندی ښکلی ښکاری، خوچي کله مي اراده شي چي داکتابونه

ولولم نوظاطمه عمرخورددي کتابونو يوه يوه برخه راته ژباړي، الله الحمد، اوبياځي زه گورم.

غوښتنه:

۱- له ټولو مسلمانانو څخه مويه کلکه سره داغوښتنه ده چي ددې کتاب په خپرلوکي پوره ونډه واخلي، دابښکلي کتاب بايد ونوروژبوته وژباړل شي، په ويب پاڼوکي خپورشي، په مجلوکي کي خپورشي، په ورځپاڼوکي خپورشي، پرانټرنېټ باندې انلاين خپورشي.

۲- دځوان تکړه ليکوال عبدالغفار جبير سره هر ډول مرسته بايد وشي، ترڅودې وکولای شي چي په دې اړوند نورې ليکنې هم وکړي، دکفري نړۍ عادت ومورته معلوم دی که چيري په غربي نړۍ کي دمستشرقينوله لوري يو کتاب داسلام په خلاف وليکل شي نوپه زرهاو خپرندويې ټولنې ورته په انتظاروي، اوکله چي ئې ويوې خپرندويې ټولنې ته ورکړي هغه ټولنه بياداکتاب په ډيروژبوسره په ميليونهاو ټوکه چاپوي اوپه نړۍ کي ئې خپروي نومورته هم پکارده چي داسلام لپاره وهرڅه ته چمتوشواودادارينو سعادت وگڼو.

يامسبب الاسباب يا حى ياقيوم

اهدنا الصراط المستقيم صراط الذين انعمت عليهم غير المغضوب عليهم ولا الضالين.

۳- داسلامي نړۍ دمتدينو علماء اوليکوالانو څخه مې داغوښتنه ده چي په هرځای کي دعيسائيت په خلاف قلم اوچت کړي، په ځانگړي ډول سره وافغاني ټولنې ته داويل غواړم چي ددې مهلک سرطان (عيسائيت) په مقابل کي قلم او قدم پورته کړي، اوخپل اولس ددې وايروس (عيسائيت) څخه وژغوري، داځکه اوس ئې لادرملنه شونې ده، اوکه مووخت ورکړي !!! نوبرخليک به مودعري نړۍ په شان شي.

۴- زموږ په تاریخ کې داسې مجاهدين وه چې ترمرگه پورې ئې و صلیب ته ځانونه تسلیم نکړل، لکه عمر مختار (السید عمر بن مختار بن عمر المنفی الهلالي ۱۸۵۸- ۱۹۳۱ میلادی) چې ورته د صحرا زمرې هم وایی، هغه تر هغه مهاله پورې چې و نیول شو، شهید شو (په داروځړول شو)، د اسلام له دین څخه تیر نشو، او حتی و صلیبیانوته ئې نرمه خبره هم جرم گانې، هغه به تل ویل د اسلام روح په جهاد کې دی، هلال باید د صلیب څخه پورته وي، صلیب باید تل تعقیب او تذلیل شي، د اسلام په لاره کې کونښنې زما روحي غذا ده، د توری تر سیوري لاندې ژوند راته څرورتیا ولورتياده، د اسلام و د بنمنانوته تل په مورچل کې اوسې ترڅو دوی ستاسو دروازه ونه ټکوي اوداسې نور...

وماتوفیقی الا بالله، علیک توکلت

اخوکم فی الدین

شیخ دوکتور اکرام الدین الحاج - طرابلس لیبیا

السبت، ۱۵ شعبان، ۱۴۳۵

د سرخبري اړين ټکي

الحمد لله الذي خلق فقدر، وخلق آدم من طين، وعيسى بن مريم من غير أب ليكون حجة على العالمين فيثبت أن الخلق بالازادة لا بالعلية، فتبارك الله أحسن الخالقين، والصلوة والسلام على سيدنا محمد وسائر النبيين، المبعوثين رحمة للناس أجمعين.

اللهم صل على النبي محمد حتى لا يبقى من صلواتك شيء وبارك على النبي حتى لا يبقى من بركاتك شيء وارحم على النبي حتى لا يبقى من رحمتك شيء وسلم على النبي محمد حتى لا يبقى من سلامك شيء.

ولوى واحد ولا يزال خدای جل جلاله ته دي داسمان دستورويه شان ثناء اوستاينه وي، اوپر فخر الموجدات امام الانبياء خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم باندی دي دتولو کائناتو دشمبريه شان درودونه اوسلامونه وي، والله جل جلاله ته په دې سرپه سجده اوشکر اداء کوم چي زه احقرئې ددې کتاب دليکلو جوگه کړم، وماته ئې دومره زمينه اووخت مساعدکړ ترڅو ما وکولای شوای چي ددې کتاب لپاره سرچينې دمختلفو هيوادونو څخه دمخلصو مسلمانانو او غير مسلمانانو په مرسته راټولې کړم، اوبيا ئې دومری طاقت وماته راکړ ترڅو دا کتاب مي بشپړ کړ. الحمد لله ثم الحمد لله ثم الحمد لله

ددې کتاب سرچينه اومصدر د عيسايي علماء، مؤرخينو او څېړنکو مستند نړيوال کتابونه دي، په دې کتاب کي ډير لږ دهغو کتابونو او ماخذونو څخه کار اخيستل شوی دی چي دامت مسلمه علماء ليکلی دي، وبل لورته په دې کتاب کي څېړني، پلټني

اوحقایق په عادلانه اوصمیمانه ډول سره شل شوی دي؛ ددې کتاب دلیکلوڅخه موخه داده چې خپله افغاني اویه مجموع کي پښتني ټولنه د عیسائیت په اصلي اوحقیقي څهره خبرکړو، دعیسائیت بنسټ او ریښه ورته روښانه کړو، دعیسائیت حقیقت ورته څرگندکړو داځکه چې په مجموع کي عیسایی مبشرین پوره کوښښ کوي چې په افغاني اوپښتني ټولنه کي دعیسائیت داناوولې څپې خپرې کړي، ددوی دڅرگندونومطابق دوی دبایبل پښتولومړی ژباړه په هندوستان کي په (۱۸۵۳) میلادي کال کي وکړه، او هغه ئې چاپ کړه، دبلوڅي اوبراهوي ژبو بایبلونه ئې په (۱۹۰۷) میلادي کال کي چاپ کړل، ددری/فارسی ژبې بایبل په (۱۸۸۴) میلادي کال کي خپوراوچاپ شو دنورومعلوماتولپاره تاسی کولای شئ چې لاندی کتاب وگورئ:

قاموس الکتاب پاڼه ۱۲۷

لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکي: مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپورروډ لاهور ۲۰۰۸

عیسایی علماء دکلیسا په تاریخ (Church History) کي لیکي:

مورډپرکوښښ وکړچې په ټوله نړۍ کي صلیب وځلولواوهرځای دلویې برطانیې پرمهال کامیابه شو، خوپه سعودي عربستان او افغانستان کي موځای ونه موندی. موربه وخیلوراتلونکونسلونوته توصیه وکړوچې دټولوامکاناتوڅخه په استفادې په همدغو دوو ځایونو کي لومړی نوک ځای اوبیاسوک ځای کړي. ددوی هغه لومړی پښتوبایبل چې دوی په (۱۸۹۵) میلادي کال کي چاپ کړی دی هغه (دالله کلام) په نامه سره دی چې دعهدنامه عتیق ۱۲ کتابونه ئې زماسره شته، اووبل لورته په هغه وخت کي موږ په پښتوژبه سره کوم قرآنکریم نه درلودی، چې داددوی پرکوښښ اوزموږپرغفلت باندی دلالت کوي، په هندوستان

کي چي کله د قرآن کریم لومړی فارسی ژباړه محدث دهلوي شاولی الله رحمة الله عليه وکړه نوداکه يوه لورته وياړووبل لورته ځينو خلکوڅه ستونزي هم پيدا کړې. داکتاب وټول اولس ته لارښوددی وساده لوحه، تعلیه یافته قشر، سياستوالاواويه مجموع کي وټولوته، هغه څوک چي دعيسائيت په حقيقت باندی خبرنه وي نوکيدای شی چي د عيسايی مبشرينو جادو اوسحرورباندی څه اغيزه وکړی اويایي دڅه پیسو، امتياز اوجايدادپه مقابل کي داسلام دکړی څخه وباسی چي همداسی ناکامه هلې ځلې دوی دخپل نسخ اوفسخ دين لپاره تل کوي، داځکه چي دوی وناخبرومسلمانانوته وایی چي ستاسويه قرآن کریم چي کوم دانجيل ، تورات اوزبورنومونه راغلي دي هغه همدا کتابونه دي، خوداددوی تخيل اوتجاهل دی اوبس، په دې کتاب کي به وتاسوته جوته شي چي اوسنی تورات هغه تورات نه دی ، اوسني انجيلونه هغه انجيل نه دی اواوسنی زبور هغه زبورنه دی چي مسلمانان ورباندی ايمان اويقين لري اوانشاء الله دوی به وخیلو اوږدواوکړوارادوته ونه رسيږی.

په دې کتاب کي دبایبل پرمنبع، منشاء، حقيقت، حقانيت، ماهيت ، تحريف، ترميم، اونورو.... باندې پوره رڼااچول شوېده. دنړی دهر مذهب منونکي په ځانگړي ډول سره عيسايان اويهودپه دې گروهه دي چي زمورکتابونه الهامي اوالهي دی لکه دقرآن کریم په شان ، وبل لورته که ددوی څېړنه اوکتنه وشي نودابه جوته شي چي دوی اصلاً په غلطه گروهه دي داځکه چي کله مورددوی دمقدسو کتابونومتن اوبطن گورونوهغه کتابونه ومورته وایی چي مورکوم الهي اوالهامي وحی نه يو، چي داهرڅه به په دې کتاب کي وتاسوته څرگند اوږبنډ شي . که په انصاف سره دعيسائيت مطالعه وشي نودابه ورڅخه ښکاره شي چي عيسائيت ټوله دپولس (ساول/شاول) څرگندونې دي نه دحضرت عيسى عليه السلام تعليمات

پکښې دي اونه هم دهغه ويناوي، له همدې کبله د(۲۰۰۰) کلونوراهيښی دعیسائیت درنښت اومنښت ترپوښتنولاندي دی، داځکه چې په اوسني عیسائیت کي دپولس هرڅه دحضرت عیسی علیه السلام خلاف دي، چي مائې په دې کتاب کي بیلگه ورکړیده، نړیوال منلی کتاب انسایکلوپیډیا بریتانیکا په څرگندوتکوسره دکلیسایتاریخ (Church History) ترسرلیک لاندی لیکي:

مقدس پولس دعیسائیت څخه یونوي دین جوړکړ.

دوتلی نړیوال عالم زیسلیپه ویناچي؛

اوسنی عیسائیت په اصل کي پولسي عیسائیت دی.

ددې کتاب ښکلاپه دې کي ده چي ددې کتاب ماخذونه اومصدرونه نړیوال منل شوی دمسلمانانو، عیسایانو او یهودو کتابونه دي.

وامت مسلمه ته توصیه!

له دې څخه علاوه دوی بایبل په (۲۰۰۰) ژبواندی ژباړلی دی او خپروي ئې، په امریکاکي دعیسایانو یوه ډله ده د مورمون (Mormon) په نامه دوی پخپلو پوهنتونونو کي په ۳۸ ژبواندی تدریس کوي، چي داتول عیسایي مبشرین دي اوبیائې په نړی کي تقسیموی وهرې سیمې ته چي ځي دهغې سیمې دخلکو عادات، عبادات، رواجونه اوخوښه هم ورښودل کیږی دامبشرین بیا هلته ځی اودعیسائیت تبلیغ کوي، دوی یوه گڼه هرمیاشت چاپوي په ۳۸ ژبواندی اودهرې ژبې دگڼو شمېرې ۲۰۰۰۰۰ (دوه میلونه) دی، چي ټولې ۷۲۰۰۰۰۰۰ میلونه کیږی دابیایه نړی کي خپروي وریا هرڅوک کولای شی داگڼه ولاسته راوړي. دوی دخپل دغه نسخ اوفسخ شوی دین لپاره په داسی لوړه کچه سره کوښښ کوي زه به ددوی دمجلو په هکله یوه بله نمونه هم وړاندی کړم:

Watchtower واچ ټاور په نامه مجله (۳۰۵۵۰۰۰) گني چاپیری، په یوه میاشت کې داگڼه په (۱۰۴) ژبې باندې چاپیری، بله مجله د عیسایانو له لوري چاپیری داویک (Awake) په نامه سره ده، (۳۰۲۳۰۰۰) گني چاپیری په (۶۷) ژبوسره دامجله هم په هره میاشت کې چاپیری، همدا عیسایان یو کتاب چې چاپوی دوی یی (۹۴) میلیونه چاپوي، په (۸۴) ژبوسره، چې دادعیسایي نړۍ کونښن دی، افریقایه لومړی ځل (۳٪) عیسایان وه، خواوس تر (۵۰٪) اوبنتي دي او همداسی نور.

ویل لورته موږ (امت مسلمه) د غفلت او کهالت په خوب ویده یو، اوددوی وتوطیپوته موهیڅ فکر نشته، هغه اسلامي داعیان، لیکوالان، فکری روزونکي، ادیبان او په مجموع کې د قلم خښتنان چې په دې لاره کې کار کوي هغه هم د گوتوپه شمار دي، نوزه د امت مسلمه د علماء، مشایخو، روحانیونو، د علم او پوهې د خاوندانو او په مجموع کې د قلم د خښتنانو څخه داهیله لرم چې دعیسایي نړۍ د هرشوم پلان لپاره یومورچل خلاص کړی ترڅو د ټول امت لپاره د سوکالۍ سبب وگرځي. دا په هغه صورت کې امکان لري چې موږ د پوره صداقت اومتانت څخه کارواخلو، یووالی خپل کړو، په اسلامي اوالهي احکامو باندې عمل وکړو اود خپل مذهب خدمت عبادت اونصرت وگڼو.

په اخر کې زه له تاسو لوستونکو څخه داهیله لرم چې ما حق پرله خپلوصالحو دعاؤ څخه هېرنکړی.

په اسلامي پاکه مینه

ستاسو ورور

عبدالغفار جبير

28، 2014، اپریل، دوشنبه

بایبل ته ولی بایبل وایی؟

ترهرڅه نه مخکي موروډقرآن عزیز وړاندوینوته څوچي الله جل جلاله دعيسايانواويهودومقدسوکتابونوپه هکله ومورته بيان کړیدی، لوی څښتن تعالی جل جلاله ومورته په سپینوټکوکي څرگندوي چي دامقدس کتابونه (بایبل اوتالمود) دوی په خپلولاسونوباندی لیکلی دي اوبيا(عيسايان اويهود) وایی چي داللهي کتابونه دي بلکې داهيڅکله الهي کتابونه نه دي لکه الله جل جلال چي فرمایي:

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ

مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾

ژباړه:نوعذاب(هلاکت اوخرابي) ده له پاره دهغوکسانوچي ليکي کتاب (له خپله ځانه) په لاسو خپلوييا وایی دغه (محرفين خلکوته) چي دا(ليکل شوی) له نږده دالله دی لپاره ددې چي واخلی په دغه کتاب ليک قيمت لږنو(عذاب هلاکت او) خرابي ده دوی ته له سببه دهغه شی چي ليکلی دی لاسوددوی اوبيا خرابی ده دوی ته له سببه دهغه کارچي کوی ئي(په رشوت اخيستل دی).

ټوله عيسایی اويهودی نړی په دې باندی اعتراف کوي چي داددوی مقدس کتابونه (بایبل اوتالمود) مختلفوخلکولیکلی دی خو وایی چي داروح القدس(حضرت جبرائيل عليه السلام) ودوی ته راغلی دی اودوی ته ئي وحی کړی دی، خو په حقيقت کي خبره داسی نه ده، چي په راتلونکوکرښوکي به وتاسوته جوته شی. له دې څخه ورسته مورپردي باندی رڼا اچوو چي بایبل وڅه شی ته وایی؟ دبایبل پیژندنه دعيسایی نړيوالو علماء په خوله کوو.

که دبایبل تعریف په یوه اسانه خبره کې خلاصه کړو نو بایبل یعنې ((کتاب)) یا په بل عبارت بایبل دیوناني ژبې توری دی چې وکتاب ته ویل کېږي^۱ چې ددې څخه مطلب دادی چې (بایبل) یعنې یو کتاب، لکه دنورو کتابو په بڼه سره چې وي، څوکیدای شی دبایبل دالنده پېژندنه ولوستونکوته قناعت ورنکړي نو پخپله به دبایبل وقاموس

ته ولاړشو اودبایبل پوره تفصیلي پېژندنه به وخپرو:

بایبل دیوناني ژبې د(Biblia) څخه اخیستل شوی دی، چې (بیبلیا) دکتابو په معنا سره دی، دپنځلسمې پېړۍ راهیسې دانوم ودې سپیڅلو کتابوته ورکول شوی دی، داسپېڅلی کتابونه (۶۶) کتابونه دی دپروتستانو په نزد اودکاتولیکانو په آند (۷۳) کتابونه دی، دمشرقي ارتودوکس په آند (۷۸) کتابونه دي، چې (۴۰) څلویښتو مختلفو لیکوالانو یا زیاتولیکلی دي په مختلفو وختو کې په مختلفو ژبو سره، چې په دې لیکوالانو کې ددېبې څښتنان، واکمنان، دهقانان، پاچایان، کب نیونکي، مذهبي مشران، مالیه ټولونکي، کېږدې جوړونکي، شپانه، پوهه درلودونکي، بې تعلیمه، عیسویان او یهود شامل دي، چې دوی اکثر یو دبله سره نه پېژندله.^۲

دبایبل داتعریف هرڅه روښانه کړل چې دامختلفو خلکو په مختلفو وختو کې په بېلابېلو حالاتو کې لیکلی دي چې داپه ښکاره سره جوتیري چې دا (بایبل) کوم الهي کتاب نه دی، که موږ یواځې ددې قاموس وتعریف ته ښه ځیر شونو دا به راته جوته اوروښانه شی چې حتی دحضرت عیسی علیه السلام اویابل پېغمبر نوم پکښې نشته اوددې قاموس لیکوال یقینا په رښتني ډول سره دبایبل پېژندنه درک کړې ده، ودې

^۱ بایبل سې قرآن تک، ج. ۱، ص. ۳۰۵ (اظهار الحق کار دوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^۲ Easton's Bible Dictionary

کتاب (بایبل) ته بیالهي کتاب ویل دانصاف، عقل اوشعورخه لیری خبره نه ده؟؟؟!!

ددهقان په لاس لیکل شوی کتاب بیاڅنگه یواسمانی کتاب وبولو؟
 دې تعلیمه سړی کتاب کرنوته څنگه یوالهي کتاب ووايو؟
 ایدادیوه الله جل جلاله په لوړشان کي کفراوگستاخي نه ده؟
 په مجموع کي دیوانسان دلاس ولیکل شوی کتاب ته څنگه یواسمانی وحی ووايو؟
 داهیڅ عقل نه منی چي بایبل دی دخدای جل جلاله کتاب وی، اونه ئې هم کوم عقل سلیم اویاهغه سرچي پکښې دیوې مرغی په شان ماغزه ولری دمنولوړ ده.

د (Bible) بایبل دتوری دښه پیژندلولپاره مخته ځو:

بایبل دیونانی ژبې د (Biblos) (بیبلاس) څخه اخیستل شویدی چي معنی ئې (کتاب) دی -^۲

دانگلیسي ژبې یوبل قاموس دبایبل تعریف داسی کوی:
 د بایبل توری (Bible) دفرانسوی توری (Biblia) (بیبلیا) څخه چي دافرانسوی توری بیا دیونانی ژبې د (Byblos) (بیبلاس) څخه چي ددې توری جمع (Biblion) (بیلین) یعنی کتابونه دی ورڅخه اخیستل شویدی، اودالفظ ددی مقدسونسخولپاره د (۱۵) میلادی پېړۍ راهیسی استعمالیږی-^۴
 په بل قاموس کي دبایبل تعریف داسی دی:

^۲ مرحوم شیخ احمددیدیات

^۴ Merriam Webster's Collegiate Dictionary, ۱۰th Edition (۲۰۰۰)

(Bible) بایبل تورى فرانسوي تورى دى چي دا دلاتینی (Biblia) بېلیاڅخه اخیستل شوی دی، اودالاتینی تورى بیادیونانی تورى د (Biblos) بېلاس څخه چي معنا ئې کتاب اوجمع ئې (Biblion) بېلین یعنی کتابونه دی.^۵

ونورتعریفونوته نه څوچي ددې مطلب دادی چي (بایبل) په یوناني ژبه کي وکتاب ته ویل کیږي اودپنځلسمې پېړۍ راهیسی ئې دوی دخپلومقدسونسخو(ددوی په گمان) لپاره استعمالوی. نودالفظ ددې کتابودلیکلوروسته ایښودل شوی دی، نه ددې کتاب نوم سیدناحضرت عیسی علیه السلام پرایښی دی، اونه خدای جل جلاله ددې کتاب نوم ایښی دی اونه هم داکوم الهی کتاب دی.

هېښونکې اودتعجب خبره خولاداده چي د(بایبل) نوم په هیڅ بایبل کي نشته، اونه هم داکتاب ددې نامه تاکیدکوی چي دادالله کتاب دی، دانوم په هغه وخت ددې نسخوڅپرونکوورباندی ایښی دی، چي داکتاب ښه خرڅ او د خلکولیوالتیاورته راکش کړی، دانوم چي اوس دعام نوم څخه وځای نامه ته اوښتی دی دادخپرونکوله لوری پرایښودل شوی دی. لنډه داچي په بایبل کي دانه دی راغلی چي

دادخدای کتاب دی، اونه هم پردې باندی څه ټینگارشویدی.

دقرآن کریم تورى په قرآن عزیزکي

وبل لوری ته که مورددالله جل جلاله واخري کتاب (قرآنکریم) ته راسو، نودابه وهرچاته معلومه شی چي دادبشریت لپاره دسوکالی یواځنی بېلگه ده، اوددې کتاب نوم الله جل جلاله پرایښی اوپه قرآنکریم کي د(قرآن) لفظ (۷۰) ځلی راغلی دی اوقرآنکریم ددی تائیدکوی چي دادالله جل جلاله کتاب دی دبېلگې په ډول سره:

^۵ Concise Oxford English Dictionary ۱۱th Edition

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾
(یونس ۳۷)

ژباړه:

اونه دی دقرآن (سره له داسی فصاحتی ، بلاغت او اعجازه) چي په درواغو جوړ کړشی
غیرله الله نه ولیکن دی تصدیق کوونکي دهغه (کتاب) چي تیرشوی دی په
مخکښې دده اودی تفصیل کوونکي دهغه څه چي لیکلی شوی دی (پرتاسو) نشته
هیڅ شک په دې کښې (چي راغلی دی) له لوری درب دعالمیانو.

حُنْ نَقْصُ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ
وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَفْلِينَ ﴿٣٨﴾ (سورت یوسف: ۳۸)

ژباړه:

مورې بیانوو پرتا باندی ډیره ښه کیسه له ټولو کیسوپه سبب دوحی زمورتاته دغه قرآن
اوپې شکه شان دادی چي وې ته پخوا (له نزوله) ددې قرآن خامخاله ناخبروڅخه.

الرَّحْمَنُ ﴿٣٩﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٤٠﴾ (الرحمن ۲)

ژباړه: رحمن (الله) ددې قرآن ښوونه کړېده.

قُلْ لِّينِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ
لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ (الاسراء ۸۸)

ژباړه: ووايه كه انسانان او پېريان (ټول) سره يوځای شی څوددې قرآن په څير راوړی نو هيڅكله (په فصاحت او بلاغت) كي ددې په څيرنه شی راوړی.

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾ (البروج ۲۱، ۲۲)

ژباړه: (داسی نه ده چي كافران ئی انګیري) بلکې داپرتمين قرآن دی، په يوه خوندي تخته كي ليکل شوی دی.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٣﴾ (يوسف ۲)

ژباړه:

موږ هغه قرآن په عربي ژبه نازل کړيدی بنيای چي تاسی پرې پوه شی.

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا

(الشورى ۷)

ژباړه: او په دې توګه مواته عربي قرآن وحی کړڅود (مکې) دښار او دهغه دشاوخوا خلک ووپروې.

انانحن نزلنا عليك القرآن تنزيلا - (الدهر ۲۳)

ژباړه: بې شکه موږ قرآن پرتاپه تدريجي توګه نازل کړيدی.

په بايبل كي دانسته چي داکتاب دانسانانو دهدايت يو کتاب دی، برعکس په قرآنکريم كي داهرڅه شتون لری دپېلګې په ډول سره قرآن کريم پخپله ددې گواهی ورکوی:

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ (البقره ۱۸۵)

ژباړه: دروژې میاشت هغه (میاشت) ده چې قرآن په کنبې نازل شوی دی، چې دخلکولپاره هدایت دی.

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾ (الاسراء ۹)

ژباړه: بې شکې چې دغه قرآن هغه لارښیې چې هغه سمه سیخه ده او هغومسلمانانوته چې ښه کارونه کوي زېري ورکوي، چې ددوی لپاره ډېره لویه بدله ده.

قرآن حکیم دباطني اوظاهري ناروغیویواځنی درملنه ده لکه چې قرآن حکیم وایی: وَنُزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٢﴾ (الاسراء ۸۲)

ژباړه: او قرآن، چې دمسلمانانولپاره شفاء اولورینه ده (پراوړنه پراوړ) درباندي نازلوو. اوس راځوانجيل ته (چې پرعیسی ابن مریم علیه السلام باندي نازل شوی وو) اوتورات ته (چې پرسیدناحضرت موسی علیه السلام باندي نازل شوی وو) چې ددوی پېژندنه وکړو.

انجيل (Gospel) څه ته وايي؟

انجيل ديوناني ژبې د (انكليون) څخه اخيستل شوی دی چې د (زیرې اوپوهی) په معنی سره دی،^۶ یادانجيل توری دیونانی ژبې د (یوانگلیلیون) څخه اخيستل شوی دی،^۷ یعنې مطلب داچې هغه انجيل چې وحضرت عیسی علیه سلام ته ورکول شوی وودالله جل جلاله له لوری هغه ويهودو ته زېری دجنت وو، انجيل سيدنا حضرت عیسی علیه السلام تبليغاوه، اودهغه لارښوونې ئې وېنې اسرائيلوته کولې، دهغه احکام ئې وېنې اسرائيلوته بيانول، چې پردې دټول امت مسلمه ايمان دی، دانجيل یوتوری دحضرت عیسی علیه السلام په لاس نه دی ليکل شوی، اونه ئې امرکړیدی چې نوشته ئې کړی، اونه هم دده په ټول عمرکي یوايات نوشته شوی دی، چې عيسايي اويهودي علماء اومؤرخين هم پردې باندی په يوه خوله دي؛ هيڅوک ددې ثبوت نشی وړاندی کولای اونه هم شتون لری -

اياحضرت عیسی علیه السلام داوسنی بایبل (نوی عهدنامه) چې (۲۷) کتابونه دي تبليغول؟ اياحضرت عیسی علیه السلام دلوقا، متی، یوحنا اومرقوس انجيلونه واخلکوته تبليغول؟

نه هيڅکله نه- چې پردې باندی هم ټوله عيسايی اويهودي نړی په يوه خوله اعتراف کوي چې داهغه انجيلونه نه دي چې حضرت عیسی علیه السلام واخلکوته تبليغول. هغه انجيل عیسی چیری دی؟؟؟ هغه وحی چیری دي چې حضرت عیسی علیه السلام تبليغولي؟؟ ددې ځواب نه عيسايی نړی لري اونه هم ټوله يهودي نړی.

^۶ بایبل سے قرآن تک ج- ۱، ص- ۳۱۶ (اظهارالحق کاردوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^۷ قاموس الکتاب- پاڼه ۱۲۱، لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکي: مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸

خونن سبا هغه اصلي انجيل نشته اوداچي دوی په پښتو، دری، فارسی، اردو، عربی اونورو ژبوکي کوم کتابونه لری چي وهریوه ته (انجيل متی، انجيل لوقا، انجيل مراقس اوانجيل یوحنا) لیکل شوی دی، اویاداچي ودې خلورو کتابونوته (زیری) عنوان ورکول شوی دی داددې لپاره چي عام خلک په وغولوی اوپرستړگوڼې دجهالت خاورې وشیندی، اوداپه ذهن کي ورکړی چي دا هغه انجيل دی چي پرسیدنا حضرت عیسی علیه السلام باندی نازل شوی وو. (العیاذ بالله) - چي ددې خبرې خیرنه به په راتلونکوپانوکي وشي -

داچي دوی پرنوې عهدنامې باندی انجيل شریف لیکلی دی اودوی یی وړپاتقسیموی دانوم هم غلط دی داځکه چي انجيلونه پکښې خلوردی اودوی دیوه انجيل نوم ورباندی لیکلی دی، داپه دې خاطرچي ومسلمانونوته ونښی چي دا هغه انجيل دی چي پر حضرت عیسی علیه السلام باندی نازل شوی دی، بلکې دا هغه نه دی.

اصل انجيل څنگه له منځه ولاړی؟؟؟

کله چي حضرت عیسی علیه السلام ته انجيل ورکړل شو، يهودوله ده سره عنادشروع کړ، اودول ډول توطيې ئې ورته جوړي کړې، کله به ئې په ډبروويشتی، کله به ئې ملنډې په وهلي، چي بایبل هم پردې باندی گواه دی، دا خبره تردې اندازې پوری ورسېده چي يهودود حضرت عیسی علیه السلام دمرگ لپاره پلان جوړکړ، کله چي دوی غوښتل چي حضرت عیسی علیه السلام قتل کړی نوالله جل جلاله هغه واسمانوته پورته کړچي قرآن کریم په روښانه ټکوسره دا واقعیه بیان کړیده اوفرمايی:

وَبِكْفَرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ هَيْتَنَا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا
 الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ
 لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا
 اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
 حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ (سورت النساء ۱۵۶-۱۵۹)

ژباړه: اویه سبب د کفر د (نیکونود) دوی (مکرراً) او (په سبب د) ویلوددوی پرمیمې
 دروغ ډیر غټ (دزنا) او (په سبب) د ویلوددوی (داسی چي) بېشکه وژلی دی
 موږ مسیح عیسی زوی د مریمې رسول د الله (په گمان خپل) حال داچي نه و وژلی
 دوی دغه (عیسی) واقعاً نه په دار کړی و دغه (یقیناً) لیکن مشتبه کړی شو دوی ته
 اوبې شکه هغه کسان چي اختلاف کړی دی دوی په (حق د) عیسی کښې
 خامخا په شک کښې دی په شان دده کښېنشته دوی ته په هکله دده کښې هیڅ علم
 مگر تش متابعت د گومان کوی اونه و وژلی دوی عیسی بلکې پورته کړودی الله
 طرف ته خپل اودی الله ښه قوی غالب ښه حکمت والا.

له دې څخه وروسته یهود په مجموع کي په دې تکل کي شول چي هغه انجیل چي
 حضرت عیسی علیه السلام تبلیغاوه، اویانورو حواریینو په خلکو کي عام کړی
 و یهود د اتول (اصل انجیل) په ۶۰ کلونو کي له منځه یووړ؛ حواریین ئې یا شهیدان
 کړل اویایی وهجرت ته مجبوره کړل، پولس هغه څوک و چي خپل له ځانه څخه ئې
 د عیسائیت بنسټ کښېښوداود ئې وویل چي زه هرڅه وایم هغه وماته کشف شوی
 دی یعنی هرڅه ئې له ځانه لیکل اویایی ویل چي دا الهی دي لکه:

زماوړونو! زه تاسوته دا خبره صفا کوم چې کوم زیری چې مادرته اورولی دی هغه دېنی آدم جوړکړی نه دی ځکه چې هغه ماته د یو انسان له لوری نه دی رارسیدلی اونه چاېنی ادم وماته ښوولی دی بکله دکشف په معرفت دعیسی مسیح دطرف نه شوی دی.

(دگلتیانویه نوم دپولس خط ۱: ۱۱-۱۳)

له دې څخه ورسته بیادنوی انجیلونولړی پیل شول، هرچاکوښښ کاوه چې یوڅه ولیکي اوداصل انجیل په نامه سره ئې خپورکړی، داځکه چې حضرت عیسی علیه السلام وعامویهودوته ځکه ښه دقبول وړوچي دده معجزې ئې لیدلی وی، دمورزاده راندویناکول، دپیس ناروغانو سمول، دمرورژوندی کول اوداسی نور چې قرآن عزیزاوبایبل ورباندی گواه دی، یهودپه دې کي کامیابه شول اونوی انجیلونه ئې ولیکل اوپه خلکوکې ددې لپاره دحواریینویه نامه سره کړل چې خلک ورڅخه کرکه ونکړی اوخلک ورباندی عمل وکړی، په سلهاووانجیلونه ولیکل شول هغه چې ویهودوته ډیرمحبوب وه هغه ئې معلوم کړل اوپرنورانجیلونوباندی ئې بندیزولگاوه، دااوسنی انجیلونه نه دحضرت عیسی علیه السلام دی اونه هم حضرت عیسی علیه السلام پخپل عمرکي وچاته ویلی دی چې یوه کرښه ولیکه اونه دحواریینودی اونه هم داکومې الهي وحی دی زه به دلوقانجیل ته راشم:

ای خوږه تیوفیلوسه! ډېروخلکوپه دې لا س پوری کړی دی چې دهغه واقعات ترتیب واره بیان کړی چې کوم چې زمورپه منځ کي تیری شوی دي؛ بلکه هغوی مورته خبرې حواله کړی دی اوچاچي داواقعات دسرته پخپلوسترگولیدلی وې اودزیری خادمان وه نوزه هم په خپل وارسره ای خوږه تیوفیلوسه! ستادپاره دپوره تحقیق نه وروسته داتولې خبرې په ترتیب سره نقل کوم، داددې لپاره چې تاته دهغه خبروپه هکله صحیح معلومات درکړم دکومونه چې ته خبرکړی شوی ئې.

(دلوقانجيل لومړی باب: ۱-۵)^۸

دلته خومهم ټکي اړین دي، هغه داچي هرچاکوښښ کاوه چي دحضرت عیسی علیه السلام په هکله اوهغه څه چي هغه تبلیغول دهغه په هکله یوڅه ولیکي، بل داچي په دې کي احکام نشته یواځی اویواځی واقعات دي پېښي دي، نولوقاوايي چي زه دهغو پېښو شاهدوم اودی وتیوفیلوس ته وایی چي زمالیکنه دپېښورښتنی دی اوبس، اودی وایی چي زه هرڅه لیکم هغه له خپله ځانه څخه لیکم نه دروح القدس نوم شته اونه هم وایی چي ماته الهام یاوحی شوی دی اویاماته کشف شوی دی ؛ چي په ښکاره له دې څخه جوتیږی چي دوی له خپله ځانه څخه لیکلی دی اوبیایي ونوروته منسوب کړی دی. ټول هغه عیسایي علماء چي وحدانیت ته قایل وه پرهغوځي دبدعتیانومهرولگاوه اوهغه انجیلونه چي دیهودوخوښ نه وه هغه ئې لغواوباطل اعلان کړل.^۹

تورات (Pentateuch) څه ته وایي؟

تورات دعبرائي ژبې لفظ دی چي معنی ئې ده (شریعت، قانون اوتعلیم).^{۱۰} تورات یعنی قانون^{۱۱}، یا تورات دعبرائي ژبې له (توره) څخه اخیستل شوی دی^{۱۲} چي مرادورڅخه هغه احکام اوقوانین دي چي الله جل جلاله وسیدناحضرت موسی علیه السلام ته دبنی اسرائیلو دلاړښوونې اوهدايت دموندلولپاره نازل کړی وو، د اوسني تورات یوتوری دسیدناحضرت موسی علیه السلام په لاس نه دی نوشته شوی ، اونه هم ده پخپل ټول ژوندکي ویوچاته حکم کړیدی چي یو توری نوشته

^۸ انجيل شريف، اول جیبي چاپ ۱۹۹۶ میلادي، پاکستان بایبل سوسائیتی

^۹ Origion of Scripture, pp. ۲۱۰

^{۱۰} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۰۶ (اظہارالحق کاردوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۱} Bible Dictionary

^{۱۲} قاموس الكتاب- پاڼه ۱۲۱، لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکي: مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸

که، داچي يهوداوعيسايان وايی اود(عهدنامه قدیم) پنځه لومړي کتابونه وحضرت موسی علیه السلام ته منسوبوی؛ داهرڅه بې بنسټه دي اودوی هم ورباندی هیڅ کره شواهداوثبوت نلری. نه دحضرت موسی علیه السلام لاسلیک ورباندی شته اونه هم حضرت موسی علیه السلام یوتوری لیکلی دی اونه هم بل صحابی. هرهغه څه چي وحضرت موسی علیه السلام ته دلوی الله جل جلاله له لوری ورکول شوی وه، هغه حق، رېښتنی اودپوره لارښوونې رڼاوه، چي عبارت ورڅخه تورات دی، اومورورباندی ایمان اوباورلرو.

اصل تورات څنگه له منځه ولاړی؟؟؟

دحضرت سلیمان علیه السلام داولادې په وخت کي دیهودو۱۲ مشهوروقبیلوڅخه ۱۰ قبیلو بغاوت وکي ټوله سره بیلې شوې، اودیهودودوې پاچایانې جوړې شوې چي یودبله سره په ټکرکي وې،یهودا(Judah) اواسرائیل، په ۷۲۲ ق م کي اسویریانو د اسرائیلو پرشمالی سلطنت چي پلازمینه ئې سامریه وه،یرغل ئې پروکړچي اسرائیل ئې له منځه یووړل؛اوداسرائیلوتولې قبیلې ئې په قیدکي واچولې،مطلب داچي هغه اسرائیل چي پاتې شوی وه هغه یاله منځه ولاړل اویانې ځانونه په نورو قومونوگډکړل اود اسرائیلو نښان اونوم ورک شو،داسرائیلوهغه دوې قبیلې چي پاتي وې دبابل پاچاه بخت نصر(بنوکدنصر)دوه ځلی په ۵۸۶ ق م کي تباہ کړلې په همدې حملوکي مقدس هیکل سلیماني له منځه ولاړی دیهودو مقدس ټول کتابونه له منځه ولاړل او وسوځول شول، ددغودووقبیلوڅخه چي څوک ژوندی پاته شول هغه ئې وبابل ته بوتلل اوهلته د(۵۰) کلونولپاره بندیان وه، ډیریکښې مړه شول دپنځوسو(۵۰)کالوبندوروسته دایران پاچاکیخسرو(سائرس) دوی خوشی کړل اودوی وخیل وطن فلسطین ته راغلل،زیات اسرائیل ومصراوبابل ته ولاړل په همدې بندکي هغه دمقدسو نسخوڅه چي ئې په ذهنوکي وه هغه هم له منځه ولاړل اوضایع

شول، کله چي اسرائیل و فلسطین ته راغلل پوره (۱۰۰) کاله وروسته دتورات عبرانی نسخه یهودی عالم عزرا په (۴۵۸) ق م کي ولیکل نوڅکه واوسنی عهدنامه عتیق ته خلک دیوه افسانوي کتاب په سترگه گوري^{۱۳}

د عزرا دتورات لیکلوڅخه وروسته بل ناوړین واسرائیلوته راغی هغه داچي په (۱۶۱) ق م کي یوظالم پاچا انطیوکس (Antiochus) پر بیت المقدس باندی حمله وکړل دیهودومقدس کتابونه او د عبادت ځایونه ئې ټول وروسوځول، له دې څخه ورسته بیاد حضرت عیسی علیه السلام د پیدایښت څخه (۷۰) کاله وروسته هغه څه چي یهودومقدس درلودل طیطس (Titus) پاچا وروسوځول، په زرهارو و یهودان ئې ووژل چي له دې پیښې څخه وروسته دیهودو ټولې مقدسې نسخې له منځه ولاړې^{۱۴}

زبور: (Psalm) څه ته وايي؟

په عبراني ژبه کي ودې ته (تحلیم) یعنی دیوچاستاینه اومدح کول دی،^{۱۵} دا هغه کتاب وو، چي حضرت داود علیه السلام ته دالله جل جلاله له لوری ورکول شوی وو، هر هغه څه چي حضرت داود علیه السلام تبلیغول هغه پرحق اوربښتنی وه، د حضرت داود علیه السلام هر څه دالله جل جلاله له لوری وه، اودالله جل جلاله په امر سره ئې تبلیغول او خلک ئې وهدایت ته رابلل، چي پر هغه زمورایمان اویقین دی؛ اوداچي په اوسنی بایبل په (عهدنامه قدیم / عهدنامه عتیق) کي دزبور په نامه څه

^{۱۳} Encyclopedia of Christianity, p. ۳۰۹

Encyclopedia Americana, vol. ۳, p. ۶۱۲

Boyd's Bible Dictionary, pp. ۵۶, ۸۲

^{۱۴} Jesus in His Time, p. ۷۳

Flavius Josephus: Antiquities of the Jews, v: ۱۱, x: ۳

J. p. Boyd: Bible Dictionary, p. ۸۵

F. G. Bratton: History of the Bible, p. ۱۰۰

^{۱۵} قاموس الكتاب - پاڼه ۴۷۰، لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکي: مسیحی اشاعت خانه ۳۶

فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸

شتون لری، داهغه زبورنه دی، اونه حضرت داود علیه السلام یوتوری لیکلی دی اونه ئی هم وچاته امر کړی دی چي یوتوری ولیکي.

بایبل پردووبرخو وېشل شوی دی

بایبل په عمومي ډول سره پردووبرخو وېشل شوی دی لومړی برخه یی زړه عهدنامه (عهدنامه قدیم/عهدنامه عتیق) پخوانی تړون (Old Testament) چي تر حضرت عیسی علیه السلام مخکي لیکل شوی دی، اودوهمه برخه ئی نوې عهدنامه (عهدنامه جدید) یانوی تړون (New Testament) چي تر عیسی علیه السلام وروسته لیکل شوی دی، چي پرهري یوې باندی به رڼا و اچو و انشاء الله.

عهدنامه قدیم یا عهدنامه عتیق (Old Testament) چي

(۴۶) کتابونه لری:

عهدنامه قدیم، ددوی په اند داهغه کتابونه اولیکنې دي چي د سیدنا حضرت عیسی علیه السلام څخه مخکي په مختلفو وختونو کي دمختلفو خلکو له خوا څخه لیکل شوي دي.

وقدیم عهدنامې ته عهد عتیق هم وایی، دا عهدنامه ودواړو یهودو او عیسایانو ته د منلو وړ او مقدسه ئی بولی؛ اودوی اوس ددې عهدنامې ولومړیو پنځو کتابونو (پیدایښت، خروج، احبار، اعداد، استثناء) ته تورات (Pentateuch) وایی

د یهودو مطابق د تورات یونانی ژباړه دمصر د پاچا په فرمایش سره په دریمه قبل المیلاد پېړۍ کي د یهودی علماوو په وسیله سره ترسره شوله، چي ددی تورات سره د عبرانی

څخه نور ژباړل شوی کتابونه اوڅه نور مذهبي کتابونه چي و فلسطیني يهودوته دا اعتبار وړ او سپیڅلی نه وورسره یوځای شول.^{۱۶}

چي همدغې نسخې ترمیلادنه یوه پېړۍ مخکي رواج درلودی، چي له دی څخه وروسته عیسایي کلیساهم دا کتابونه دخپلو کتابویوه برخه وگرځول، په څلورمې میلادی پېړۍ کي جیروم (St. Jerome) دبایبل لاتیني ژباړه وکړل، چي دبایبل د دبښت خښته ئې کښېښودل.^{۱۷} چي همدا اوس وکاتولیکانوته تره ربایبل د (Vulgate) یعنی داصلی لاتیني ژبې بایبل تر ټولومقدس دی چي په دې بایبل کي هغه مشکوک اومتروک ټول کتابونه شتون لری.

چي ددې په مقابل کي فلسطیني يهودویاوعبراني بایبل ته ارزښت ورکي، اوودې لاتیني ته ئې هیڅ ارزښت ورنه کړ، اوهغه مشکوک کتابونه ئې ورڅخه وغورځول اوپاته ئې په عهدعتیق کي شامل کړل.^{۱۸}

په (۳۲۵) میلادی کال کي دقسطنطنین پاچادحکم مطابق عیسایي علماوویوه لویه غونډه د(نائس) په ښارکي، چي دهغه ښارمشهورنوم (نیقیه) ده، جوړه کړه؛ چي دشکمنو کتابویوه هکله یوه رېښتني فیصله وکړی، چي دعیسایي علماوویوه دې غونډه کي داپرېکړه وشوه چي (یهودیت) کتاب الهامی اومقدس دی. له دی څخه وروسته بل مجلس د(لودیشیا) په نامه سره په (۳۶۴) میلادی کال کي دایرشو، چي په دې غونډه کي دمخکنی پرېکړی تایید وشو اودالاندنی کتابونه هم واجب التسليم، الهامی شول:

کتاب استیر، دیعقوب خط، دپطرس دوهم خط، دیوحنادوهم اودریم خط، دیهوداخط، اودپولس خط دعبرانیاوپیوه نامه.

^{۱۶} J.P.Boyd: Bible Dictionary^{۱۷} J.P. Boyd: op.cit. p.۸۵^{۱۸} The Catholic Bible p. ۷

په پورتنیو دواړو مجلسو کې د (یوحنا مکاشفات) مشکوک او د الهامی کتابوله فهرست څخه ویستل شو.

له دې څخه وروسته بل لوی مجلس د عیسایي علماوو د کارتيج (Carthage) ترسرلیک لاندې په (۳۹۷) میلادی کال کې جوړ شو، چې په دې لوی مجلس کې د عیسایي نړۍ یولوی مشهور عالم (اگستاین) او نور (۱۲۴) علماء شامل وه، چې دې علماوو د مخکنیو پرېکړو تصدیق وکړي اولاندني کتابونه ئې هم د مخکنیو کتابوسره یوځای کړل:

کتاب دانش (عقل او پوهه)، کتاب طوبیاه، کتاب باروک (باروخ)، واعظ، لومړی مقابین، دوهم مقابین او د یوحنا مکاشفات. په دې مجلس کې د اړیکو هم وشوه چې (کتاب باروک) د (کتاب یرمیا) یوه برخه ده، داځکه چې باروک (باروک) علیه السلام د یرمیا علیه السلام نایي اوځای ناستی وو.

چې له دې څخه وروسته بیا درې نور لوی مجلسونه جوړ شول لکه د (ترومجلس)، د فلورنس مجلس او د ترنت مجلس، چې هغه ټول کتابونه چې مخکې شک پکښې وه هغه ئې په مقدسو کتابو کې ور داخل کړل، او په دې درو مجلسو کې یوه بله پرېکړه داهم وشوه چې (کتاب باروک) ئې بېل ولیکي.

تر (۱۲۰۰) کلونو پورې همدا کتابونه درست وه، الهامی وه، او سپېڅلی وه، چې په دې ترڅ کې د پروتستانو ډله رابکاره شول د (اصلاح کلیسا) ترسرلیک لاندې ئې هلې ځلې پیل کړې او دا دعوه ئې وکړه چې (باروک، طوبیا، یهودیت، دانش، واعظ، لومړی مقابین او دوهم مقابین) د ټوله واجب الرد، مشکوک، او غیر الهی او غیر مقدس دی.^{۱۹}

^{۱۹} بایبل سے قرآن تک ج- ۱، ص ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱: (اظهار الحق کار دوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

د کلیسا د اصلاح د ډلې مشرمارتن لوتهر، په (۱۵۳۴) میلادي کال کې د بایبل پخوانۍ عبراني او یوناني نسخې وجرمنې ژبې ته وژباړلې، اودايې وویل چې دا کتابونه الهی نه دي او یواځې د لوستلو لپاره ښه دي اوبس، چې (Roman Church) رومن کلیسا ددې برخلاف په (۱۵۴۶) میلادی کال کې اویو (۱۸۷۰) میلادي کې همدا کتابونه مقدس اوالهامی وبلل.

پر عهدنامه قدیم باندې ټول عیسایان لکه چې مخکې رڼا ورباندې واچول شوه په یوه خوله نه دي، د مشرقی ارتودوکس عهدنامه قدیم (۵۱) کتابه دي، چې کاتولیکان بیا په دې کتابونو کې (لومړی اسداس، دوهم اسداس، درهم مکابین، خلورم مکابین او ۱۲ واړه پیغمبران) نه مني، له دې څخه وروسته بیا د کاتولیکانو عهدنامه قدیم چې (۴۵ یا ۴۶) کتابونه لري پروتستان په دې عهدنامه کې (۳۸) کتابونه مقدس بولي او پاته اووه کتابونه غیرمقدس گڼي، او دې کتابونه دوی د (اپوکریفه، Apocrypha) استعمالوي.

اپوکریفه، Apocrypha وڅه شی ته وایي؟

همدا توری (اپوکریفه، Apocrypha) د لاتیني ژبې د صفت (Apocryphus) اپوکریفس څخه چې معنای ده پټ او غیرقانوني، او همدغه توری په اصل کې دیوناني ژبې د صفت د (Apocryptin) اپوکریپټین څخه اخیستل شوی دی چې معنایی ده (پټ یی که، ایسته ئې که) چې د اپوکریفه معنایه مجموع کې داشوه چې د خلکو څخه پټې نسخې، مشکوکې نسخې، غیر صحیح نسخې یا په دې مطلب چې د بایبل د خلکو څخه پټې کړل شې دا ځکه چې د الهامي کتابونه نه دي. او بېل لورته کاتولیکان، اینګلیکن او مشرقی کلیسا دا ټول (۴۶) کتابونه مقدس اوالهامی بولي.

خوپه دې درو ډلو کې هم ژور اختلاف شتون لري، مشرقی کلیسا

(Eastern Orthodox Church) په (۱۶۷۲) میلادی کال کې یوه غونډه جوړه کړه چې دافصله ئې وکړه چې (باروک اودواړه مقابین) الهی کتابونه نه دي.^{۲۰} هغه کتابونه چې الهی نه دي ددې کتابونه شمېرکي هم لوړتوپیراوژوراخلاف شته دی، عمومادوی اوس وایی چې ددې کتابوشمېر (۷) دی، خو په اظهارالحق کې ددې شمېر (۹) ښودل شوی دی چې هغه دادي:

استر، باروک، ددانیال یوه برخه، طوبیا، یهودیت، پوهه، واعظ، لومړی مقابین، دوهم مقابین-^{۲۱}، خووبل لورته په مجموع کې مشکوک اوغیرالهامي کتابونه دعیسایي علماء په آند ټول دادي:

(استر، باروک، ددانیال یوه برخه، طوبیا، یهودیت، پوهه، واعظ، لومړی مقابین، دوهم مقابین، دریم مقابین، خلورم مقابین، لومړی اسدراس، دوهم اسدراس، ۱۲ واړه پیغمبران) چې ټول ۱۴ کتابونه کیږی، چې ددې پرصحت باندی دعیسایي علماء پوره اختلاف شته تراوسه پوری.

وبل لور ته دبایبل په پخوانیونسخو کې ددې کتابوشمېرددې څخه زیات دی، لکه دبایبل په اسکندریه نسخه (Codex Alexanadrinus) کې دعهدهنامه قدیم دکتابوشمېر (۵۰) دی، چې دغیرالهامي کتابوشمېرددې څخه هم زیاتېږی؛ دکاتولیکانو او دپروتستانتودبایبل په ایاتوکې هم دپرتوپیرله ورايه جوتېږی، دبېلگې په ډول سره دپروتستانتویه بایبل کې لومړی اودوهم پاچایان شته خودکاتولیکانویه بایبل کې دریم اوخلورم پاچایان هم شته، یالکه (استر) کتاب چې هم دکاتولیکانواوهم دپروتستانتویه بایبل کې شتون لری، اودکاتولیکانودبایبل د(استر)

^{۲۰} Encyclo. Brit. (۱۹۶۲), vol. ۳, p ۵۷۷

^{۲۱} بایبل سے قرآن تک ج- ۱، ص ۳۱۴، ۳۱۵ (اظهارالحق کاردوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

تقریبا (۱۰۰) آیاتونه د پروتستانود بایبل د (استر) څخه اضافه دی، چې د اتوپیر په ډبرو کتابو کې شته.

څنگه به سړی له خپل وجدان اوضمیر سره د اړیکې وکړي چې دادی الهامي کتابونه وی، ددې دومرو اختلافاتو په درلودلو سره احوال داچې دوی پردې اختلافاتو باندې اعتراف کوي او هم ئې مني لکه په انسایکلوپیدیا کې چې راغلی دي:

د عهدنامه قدیم دمستندونس خو په هکله هیڅ د اعتماد اوباور شتو نشته.^{۲۲}

د عهدنامه قدیم کتابونه په پښتو، عربي، اردو او انگلیسي ژبه کې:

	پښتو	عربي	اردو کاتولیک/ پروتستان	انګلیسي
۱	پیدایښت	التکوین	تکوین/پیدایش	Genesis
۲	وتل (خروج)	الخروج	خروج	Exodus
۳	لاویان	اللاويين	احبار	Leviticus
۴	اعداد	العدد	عدد/گنتی	Numbers
۵	تثنیه	التثنیه	تثنیه/استثنا	Deuteronomy
۶	یوشع	يشوع	یوشع	Joshua
۷	قاضیان	قضاة	قضات	Judges
۸	روت	راعوت	راعوت/رُوت	Ruth
۹	لومړی سموئیل	صموئيل الاول	۱ سموئیل	۱ Samuel
۱۰	دوهم سموئیل	صموئيل الثاني	۲ سموئیل	۲ Samuel
۱۱	لومړی پاچایان	الملوک الاول	۱ ملوک/۱ سلاطین	۱ Kings

^{۲۲} American People*s Encyclopedia. Vol. ۳, p. ۴۲۰

۱۲	دوهم پاچایان	الموک الثانی	۲ ملوک/۲ سلاطین	۲ Kings
۱۳	دلومړیو ورځوتار یخ	اخبارالایام الاول	۱۱ اخبار/۱۱ تواریخ	۱ Chronicles
۱۴	دوهم تاریخ	اخبارالایام الثانی	۲ اخبار/۲ تواریخ	۲ Chronicles
۱۵	عزرا	عزرا	عزرا	Ezra
۱۶	نحمیا (نحمیه)	نحمیا	نحم یاه	Nehemiah
۱۷	آستر	آستیر	استیر/آستر	Esther
۱۸	ایوب	ایوب	ایوب	Job
۱۹	مزامیر	المزامیر	مزامیر/زبور	Psalms
۲۰	امثال	الامثال	امثال	Proverbs
۲۱	تولنه (جامعه)	الجامعه	جامع/واعظ	Ecclesiastes
۲۲	د سلیمان غزلونه	نشیدالانشاد	نشیدالانشید/غزل الغزلات	Song of Solomon
۲۳	حکمت	الحکمة	حکمت	Wisdom
۲۴	یشوع د سیراخ ځوی	یشوع ین سیراخ	یشوع ین سیراخ	Jesus son of Sirach
۲۵	اشعیا	اشعیا	اشعیا/یسعیا	Isaiah
۲۶	ارمیا	ارمیا	ارمیا/یرمیا	Jeremiah
۲۷	حزقیل	حزقیل	حزقیل/حزقی ایل	Ezekiel
۲۸	دانیال	دانیال	دانیال/دانی ایل	Daniel
۲۹	هوشع	هوشع	هوشع/یوسیع	Hosea
۳۰	یوئیل	یوئیل	یوئیل/یوایل	Joel
۳۱	عاموس	عاموس	عاموس	Amos
۳۲	عوبدیا	عوبدیا	عوبدیا/عبدیا	Obadiah
۳۳	یونس	یونان	یونس/یونا	Jonah

Micah	میکا/میکاه	میخا	میکاه	۳۴
Nahum	نحوم/ناحوم	ناحوم	ناحوم	۳۵
Habakkuk	حبقوق	حبقوق	حبقوق	۳۶
Zephaniah	صفن یاہ/صفنیاہ	صفنیا	صفنیا	۳۷
Haggai	حجایی/حجی	حجای	حجی	۳۸
Zechariah	زکریاہ	زکریا	زکریا	۳۹
Malachi	ملاکی	ملاخی	ملاکی	۴۰
Tobit	طوبیا	طوبیا	طوبیا	۴۱
Baruch	باروک	باروخ	باروک	۴۲
Judith	یهودیت	یهودیة	یهودیت	۴۳
۱ Maccabees	۱ مکابین	مکابین الاول	لومړی مقابین	۴۴
۲ Maccabees	۲ مکابین	مکابین الثانی	دوهم مقابین	۴۵
The Prayer	پنداورنصایح	النصایح	دکلیسانصیحتونه	۴۶

د دې کتابونو شمېر په ځینو بایبلو کې (۴۵) په ځینو کې (۴۶) او په ځینو کې (۴۷) دي، د اڅکه چې په ځینو بایبلو کې د (یرمیاہ لیکونه-مرثي) بېل کتاب دی او په ځینو کې د یرمیاہ د کتاب سره یوځای دي. ماچي د کومو بایبلو څخه دانومونه رااخیستی دی هغه دادي.^{۲۳}

وېل لورته مشرقي ارتودوکس (Eastern Orthodox Church) کلیسا

بیا دا عهدنامه پر (۵۱) کتابونو باندې مشتمله بولي ددوی په بایبلو کې ئې شمېر هم دادي، مشرقي ارتودوکس کلیسا پخپلو بایبلو کې (۱) اسداس Esdras، ۲، ۳، ۴ مکابین ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۳۹، ۵۴۰، ۵۴۱، ۵۴۲، ۵۴۳، ۵۴۴، ۵۴۵، ۵۴۶، ۵۴۷، ۵۴۸، ۵۴۹، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲، ۵۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۵۶۶، ۵۶۷، ۵۶۸، ۵۶۹، ۵۷۰، ۵۷۱، ۵۷۲، ۵۷۳، ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۷۹، ۵۸۰، ۵۸۱، ۵۸۲، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۵، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۹۵، ۵۹۶، ۵۹۷، ۵۹۸، ۵۹۹، ۶۰۰، ۶۰۱، ۶۰۲، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۰۵، ۶۰۶، ۶۰۷، ۶۰۸، ۶۰۹، ۶۱۰، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۱۴، ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۷، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۲۰، ۶۲۱، ۶۲۲، ۶۲۳، ۶۲۴، ۶۲۵، ۶۲۶، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۲۹، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۳۲، ۶۳۳، ۶۳۴، ۶۳۵، ۶۳۶، ۶۳۷، ۶۳۸، ۶۳۹، ۶۴۰، ۶۴۱، ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۶، ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۱، ۶۵۲، ۶۵۳، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۵۹، ۶۶۰، ۶۶۱، ۶۶۲، ۶۶۳، ۶۶۴، ۶۶۵، ۶۶۶، ۶۶۷، ۶۶۸، ۶۶۹، ۶۷۰، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۳، ۶۷۴، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۷۷، ۶۷۸، ۶۷۹، ۶۸۰، ۶۸۱، ۶۸۲، ۶۸۳، ۶۸۴، ۶۸۵، ۶۸۶، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۸۹، ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۲، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۵، ۶۹۶، ۶۹۷، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۲، ۷۰۳، ۷۰۴، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۰۸، ۷۰۹، ۷۱۰، ۷۱۱، ۷۱۲، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۵، ۷۱۶، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۰، ۷۲۱، ۷۲۲، ۷۲۳، ۷۲۴، ۷۲۵، ۷۲۶، ۷۲۷، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۰، ۷۳۱، ۷۳۲، ۷۳۳، ۷۳۴، ۷۳۵، ۷۳۶، ۷۳۷، ۷۳۸، ۷۳۹، ۷۴۰، ۷۴۱، ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۴۶، ۷۴۷، ۷۴۸، ۷۴۹، ۷۵۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۳، ۷۵۴، ۷۵۵، ۷۵۶، ۷۵۷، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۰، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۶۳، ۷۶۴، ۷۶۵، ۷۶۶، ۷۶۷، ۷۶۸، ۷۶۹، ۷۷۰، ۷۷۱، ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۴، ۷۷۵، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۸۰، ۷۸۱، ۷۸۲، ۷۸۳، ۷۸۴، ۷۸۵، ۷۸۶، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۱، ۷۹۲، ۷۹۳، ۷۹۴، ۷۹۵، ۷۹۶، ۷۹۷، ۷۹۸، ۷۹۹، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۰۷، ۸۰۸، ۸۰۹، ۸۱۰، ۸۱۱، ۸۱۲، ۸۱۳، ۸۱۴، ۸۱۵، ۸۱۶، ۸۱۷، ۸۱۸، ۸۱۹، ۸۲۰، ۸۲۱، ۸۲۲، ۸۲۳، ۸۲۴، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۲۷، ۸۲۸، ۸۲۹، ۸۳۰، ۸۳۱، ۸۳۲، ۸۳۳، ۸۳۴، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۳۷، ۸۳۸، ۸۳۹، ۸۴۰، ۸۴۱، ۸۴۲، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۵، ۸۴۶، ۸۴۷، ۸۴۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۵۲، ۸۵۳، ۸۵۴، ۸۵۵، ۸۵۶، ۸۵۷، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۰، ۸۶۱، ۸۶۲، ۸۶۳، ۸۶۴، ۸۶۵، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۶۸، ۸۶۹، ۸۷۰، ۸۷۱، ۸۷۲، ۸۷۳، ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۷، ۸۷۸، ۸۷۹، ۸۸۰، ۸۸۱، ۸۸۲، ۸۸۳، ۸۸۴، ۸۸۵، ۸۸۶، ۸۸۷، ۸۸۸، ۸۸۹، ۸۹۰، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۴، ۸۹۵، ۸۹۶، ۸۹۷، ۸۹۸، ۸۹۹، ۹۰۰، ۹۰۱، ۹۰۲، ۹۰۳، ۹۰۴، ۹۰۵، ۹۰۶، ۹۰۷، ۹۰۸، ۹۰۹، ۹۱۰، ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۳، ۹۱۴، ۹۱۵، ۹۱۶، ۹۱۷، ۹۱۸، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۴، ۹۲۵، ۹۲۶، ۹۲۷، ۹۲۸، ۹۲۹، ۹۳۰، ۹۳۱، ۹۳۲، ۹۳۳، ۹۳۴، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۳۸، ۹۳۹، ۹۴۰، ۹۴۱، ۹۴۲، ۹۴۳، ۹۴۴، ۹۴۵، ۹۴۶، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۴۹، ۹۵۰، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۵، ۹۵۶، ۹۵۷، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۶۰، ۹۶۱، ۹۶۲، ۹۶۳، ۹۶۴، ۹۶۵، ۹۶۶، ۹۶۷، ۹۶۸، ۹۶۹، ۹۷۰، ۹۷۱، ۹۷۲، ۹۷۳، ۹۷۴، ۹۷۵، ۹۷۶، ۹۷۷، ۹۷۸، ۹۷۹، ۹۸۰، ۹۸۱، ۹۸۲، ۹۸۳، ۹۸۴، ۹۸۵، ۹۸۶، ۹۸۷، ۹۸۸، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰، ۱۰۰۱، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۰۵، ۱۰۰۶، ۱۰۰۷، ۱۰۰۸، ۱۰۰۹، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۵، ۱۰۱۶، ۱۰۱۷، ۱۰۱۸، ۱۰۱۹، ۱۰۲۰، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴، ۱۰۲۵، ۱۰۲۶، ۱۰۲۷، ۱۰۲۸، ۱۰۲۹، ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۲، ۱۰۳۳، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۳۶، ۱۰۳۷، ۱۰۳۸، ۱۰۳۹، ۱۰۴۰، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۶، ۱۰۴۷، ۱۰۴۸، ۱۰۴۹، ۱۰۵۰، ۱۰۵۱، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۴، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۵۹، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵، ۱۰۶۶، ۱۰۶۷، ۱۰۶۸، ۱۰۶۹، ۱۰۷۰، ۱۰۷۱، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۴، ۱۰۷۵، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۷۹، ۱۰۸۰، ۱۰۸۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰، ۱۰۹۱، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳، ۱۰۹۴، ۱۰۹۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۷، ۱۰۹۸، ۱۰۹۹، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱، ۱۱۰۲، ۱۱۰۳، ۱۱۰۴، ۱۱۰۵، ۱۱۰۶، ۱۱۰۷، ۱۱۰۸، ۱۱۰۹، ۱۱۱۰، ۱۱۱۱، ۱۱۱۲، ۱۱۱۳، ۱۱۱۴، ۱۱۱۵، ۱۱۱۶، ۱۱۱۷، ۱۱۱۸، ۱۱۱۹، ۱۱۲۰، ۱۱۲۱، ۱۱۲۲، ۱۱۲۳، ۱۱۲۴، ۱۱۲۵، ۱۱۲۶، ۱۱۲۷، ۱۱۲۸، ۱۱۲۹، ۱۱۳۰، ۱۱۳۱، ۱۱۳۲، ۱۱۳۳، ۱۱۳۴، ۱۱۳۵، ۱۱۳۶، ۱۱۳۷، ۱۱۳۸، ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱، ۱۱۴۲، ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵، ۱۱۴۶، ۱۱۴۷، ۱۱۴۸، ۱۱۴۹، ۱۱۵۰، ۱۱۵۱، ۱۱۵۲، ۱۱۵۳، ۱۱۵۴، ۱۱۵۵، ۱۱۵۶، ۱۱۵۷، ۱۱۵۸، ۱۱۵۹، ۱۱۶۰، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۱۶۳، ۱۱۶۴، ۱۱۶۵، ۱۱۶۶، ۱۱۶۷، ۱۱۶۸، ۱۱۶۹، ۱۱۷۰، ۱۱۷۱، ۱۱۷۲، ۱۱۷۳، ۱۱۷۴، ۱۱۷۵، ۱۱۷۶، ۱۱۷۷، ۱۱۷۸، ۱۱۷۹، ۱۱۸۰، ۱۱۸۱، ۱۱۸۲، ۱۱۸۳، ۱۱۸۴، ۱۱۸۵، ۱۱۸۶، ۱۱۸۷، ۱۱۸۸، ۱۱۸۹، ۱۱۹۰، ۱۱۹۱، ۱۱۹۲، ۱۱۹۳، ۱۱۹۴، ۱۱۹۵، ۱۱۹۶، ۱۱۹۷، ۱۱۹۸، ۱۱۹۹، ۱۲۰۰، ۱۲۰۱، ۱۲۰۲، ۱۲۰۳، ۱۲۰۴، ۱۲۰۵، ۱۲۰۶، ۱۲۰۷، ۱۲۰۸، ۱۲۰۹، ۱۲۱۰، ۱۲۱۱، ۱۲۱۲، ۱۲۱۳، ۱۲۱۴، ۱۲۱۵، ۱۲۱۶، ۱۲۱۷، ۱۲۱۸، ۱۲۱۹، ۱۲۲۰، ۱۲۲۱، ۱۲۲۲، ۱۲۲۳، ۱۲۲۴، ۱۲۲۵، ۱۲۲۶، ۱۲۲۷، ۱۲۲۸، ۱۲۲۹، ۱۲۳۰، ۱۲۳۱، ۱۲۳۲، ۱۲۳۳، ۱۲۳۴، ۱۲۳۵، ۱۲۳۶، ۱۲۳۷، ۱۲۳۸، ۱۲۳۹، ۱۲۴۰، ۱۲۴۱، ۱۲۴۲، ۱۲۴۳، ۱۲۴۴، ۱۲۴۵، ۱۲۴۶، ۱۲۴۷، ۱۲۴۸، ۱۲۴۹، ۱۲۵۰، ۱۲۵۱، ۱۲۵۲، ۱۲۵۳، ۱۲۵۴، ۱۲۵۵، ۱۲۵۶، ۱۲۵۷، ۱۲۵۸، ۱۲۵۹، ۱۲۶۰، ۱۲۶۱، ۱۲۶۲، ۱۲۶۳، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵، ۱۲۶۶، ۱۲۶۷، ۱۲۶۸، ۱۲۶۹، ۱۲۷۰، ۱۲۷۱، ۱۲۷۲، ۱۲۷۳، ۱۲۷۴، ۱۲۷۵، ۱۲۷۶، ۱۲۷۷، ۱۲۷۸، ۱۲۷۹، ۱۲۸۰، ۱۲۸۱، ۱۲۸۲، ۱۲۸۳، ۱۲۸۴، ۱۲۸۵، ۱۲۸۶، ۱۲۸۷، ۱۲۸۸، ۱۲۸۹، ۱۲۹۰، ۱۲۹۱، ۱۲۹۲، ۱۲۹۳، ۱۲۹۴، ۱۲۹۵، ۱۲۹۶، ۱۲۹۷، ۱۲۹۸، ۱۲۹۹، ۱۳۰۰، ۱۳۰۱، ۱۳۰۲، ۱۳۰۳، ۱۳۰۴، ۱۳۰۵، ۱۳۰۶، ۱۳۰۷، ۱۳۰۸، ۱۳۰۹، ۱۳۱۰، ۱۳۱۱، ۱۳۱۲، ۱۳۱۳، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷، ۱۳۱۸، ۱۳۱۹، ۱۳۲۰، ۱۳۲۱، ۱۳۲۲، ۱۳۲۳، ۱۳۲۴، ۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷، ۱۳۲۸، ۱۳۲۹، ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۱۳۳۲، ۱۳۳۳، ۱۳۳۴، ۱۳۳۵، ۱۳۳۶، ۱۳۳۷، ۱۳۳۸، ۱۳۳۹، ۱۳۴۰، ۱۳۴۱، ۱۳۴۲، ۱۳۴۳، ۱۳۴۴، ۱۳۴۵، ۱۳۴۶، ۱۳۴۷، ۱۳۴۸، ۱۳۴۹،

کوچنی پیغمبران (Minor Prophets ۱۲) اضافه لري؛ همدارنگه کاتولیکان بیا دعهده نامه قدیم (۴۶،۴۵) کتابونه بولی لکه چي پورته لیکل شوی دی او پروتستان بیا همدا کتابونه (۳۹،۳۸) بولی چي ددې څخه مطلب اوموڅه داده چي پروتستان پخپلویا بیلوکی (باروک، طوبیا، یهودیت، دانش، واعظ، لومړی مقابین اودوهم مقابین، دریم مقابین، څلورم مقابین، لومړی اسدرا، دوهم اسدرا، ۱۲ واړه پیغمبران) نلري.

وتولو عیسایانوته (۳۸) کتابونه دعهده نامه قدیم مسلم او د منلو وړ دي، په دې کي (استیر) هم مشکوک دی، پردې دتولې عیسایی نړی اتفاق دی.^{۲۴}

په عمومي ډول سره هغه کتابونه چي دعیسایانو ورباندی اختلاف دی هغه ۱۴ کتابونه دي چي پورته ذکر شول.

سامري فرقه (Somarians) چي د فلسطین د سامره وښارته منسوبه ده او اوس ودې ښارته (نابلس) ویل کیږی، دافرقه دعهده نامه قدیم صرف لومړی ۷ کتابونه تسلیموی اونورتول غلط بولی هغه ۷ کتابونه دادی:

(پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، تثنیه، یوشع، قاضیان)^{۲۵}

وبل لورته خپله عیسایی علماء وایی چي داډله یواځی دبایبل پنځه کتابونه (پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، تثنیه) الهامي بولی اویس.^{۲۶} په بایبل کي ودې پنځو کتابو (پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، استثنا) ته تورات ویل کیږی، اودوی دا کتابونه وحضرت موسی علیه السلام ته منسوب کړيدي. چي په دې خپله عیسایی نړی دپراختلافاتو ښکارده.

^{۲۴} بایبل کپاھے؟ ۲۱-۱۹ مخ لیکوال: شیخ الاسلام مفتی محمد تقی عثمانی صاحب، مکتبه دارالعلوم کراچی ۱۴۳۰ هـ ق

^{۲۵} اعجاز عیسوی، ۲۴ مخ لیکوال مناظر اسلام مولانا رحمت الله کیرانوی رح، اداره اسلامیات لاهور

^{۲۶} قاموس الکتاب، پاڼه ۱۲۱، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکی مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روډ لاهور ۲۰۰۸-.

که یو عالم خپل ټول عمر د بایبل په اختلافاتو کې صرف اوتېر کړی بیا هم امکان نلری چې ټول اختلافونه سره راټول کړي، دیوه عیسایی مرکز څخه بایبلونه چاپ شوی دي په یوه کال کې یو بایبل یوشانته وي او په بل کال هغه بایبل وبل شانته وي، کله د بایبل یو کتاب یوځای وي او کله بیا بل ځای وي، داسی خودېرشته چې کله یوه فقره یا ډیرې فقرې په یوه کتاب کې وي او کله بیا نه وي، همدا اختلافات اوناورین به ترقیامته پوری دوام ولري داځکه چې د بایبل په تعریفونو کې موږ وویل چې دا کوم الهامي او الهي کتابونه نه دي بلکې دادانسانانو په لاسونو لیکل شوي کتابونه دي نوځکه د خرافاتو، ټکرنو، غلطیانو، پوځو خبرو، فحشا او داسی نورو.... څخه ډک دي او هیڅکله به عیسایی نړی په دې ونه توانیږی چې له دې مشکلاتو او سرگردانی څخه خلاصون ومومي.

د عهدنامه قدیم لیکوالان څوک دي؟؟؟

۱: داوسنی تورات (Pentateuch) لیکوال څوک دي؟

عیسایی نړی په دې آنددی چې د عهدنامه قدیم دا پنځه کتابونه چې حضرت موسی علیه السلام ته منسوب کړی دي احوال داچې د دوی دا د عبادې پنځو کتابونو دهرې فقرې په هکله غلطه ده، لکه چې رنابه ورباندی واچول شي.

یوسی بېس (Eusebeus) چې یو یهودي مشهور مؤرخ دی او ورسره نورڅېړونکي دا وایی چې کتاب پیدایښت حضرت موسی علیه السلام هغه وخت ولیکي چې کله دی له خپل خسر (حضرت شعيب علیه السلام) سره په مدین کې و، اوتیودورټ (Theodoret) چې یو مشهور عیسایی مؤرخ او راهب ؤ په دې آنددی چې حضرت موسی علیه السلام دا کتابونه هغه وخت لیکلی دي چې کله چې د مصر څخه بنی اسرائیل ایستله، اودیوه یهودی عالم موسی بن نکمان داخیال دی چې دا هغه

وخت لیکل شوی دي چي کله حضرت موسی علیه السلام ۴۰ ورځي په کوه طورکي ؤ؛ زیات په دې عقیده دي چي داحضرت موسی علیه السلام هغه وخت لیکلی دی چي دی په مدین کي د حضرت شعیب علیه السلام سره ؤ، اوحال داچي په دغه وخت کي حضرت موسی علیه السلام ته نبوت نه وورکول شوی، نوځکه داکتابونه الهامي اوالهي نه دي.

اودکتاب خروج په هکله گمان دادی چي داهغه وخت لیکل شوی دی چي کله حضرت موسی علیه السلام دطوردغره څخه لوحې راوړلې اوصندوق یی تیارکړ. اودکتاب اعدادپه هکله داگمان دی چي دادمواب په دښته کي لیکل شوی دی، اودکتاب استثنا په هکله داخیال دی چي داهم دمواب په دښته کي دحضرت موسی علیه السلام دوفات څخه لږمخکي لیکل شوی دی.

۲: دکتاب یوشع لیکوال:

ددې کتاب په لیکوال کي ډیرقولونه دي، خبرهارد، ډیوډینی، هیوت، بشپ پیتړک اوتاملان اوډاکترگری په دې آنددی چي داحضرت یوشع علیه السلام لیکلی دی، دډاکترلایټ فټ په آنددافینخاس لیکلی دی، دکالون په آندداکتاب العاذرلیکلی دی، دهنری په آندداکتاب یرمیاه علیه السلام لیکلی دی، دوانتیل په آندداکتاب سموئیل علیه السلام لیکلی دی.

۳: دقاضیانولیکوال:

په دې کتاب کي هم ژوراختلافات شتون لری، ځینی علماء وایی چي دافینخاس لیکلی دی، ځینی بیاوایی چي حزقیاه لیکلی دی، ځینی مؤرخین وایی چي یرمیاه علیه السلام لیکلی دی، ځینی وایی چي حضرت حزقیل علیه السلام لیکلی دی اوځینی وایی چي عزراعلیه السلام لیکلی دی، خوکره خبره داده چي داکتاب حزقیاه لیکلی دی داځکه الهامي نه دی چي هغه نبی نه ؤبلکې یوپاچاؤ.

دقاضیانودلیکلوکړه نېټه معلومه نه ده، او په لیکوال کې ئې هم اختلاف دي داکیدای شی چې سموئیل دي لیکلی وي، اودرسته خبره به داوي چې دسموئیل نبي ددایرې یوکس لیکلی دی.^{۲۷}

۴: د کتاب روت (راعوت) لیکوال:

ددې کتاب لیکوال یوه معمارگرځېدلې ده، ددې کتاب لیکوال هم معلوم نه دی خوداسی ویل کېږي چې ددې کتاب لیکوال به سموئیل وي.^{۲۸} ځینی وایی دادحزقیاه لیکنه ده، ځینی وایی دادعزرا علیه السلام لیکنه ده، په هرصورت په دې کې هم ژوراختلاف شته اومحققین وایی چې داکتاب حزقیاه لیکلی دی نوځکه داللهامي نه دی.

۵: د کتاب سموئیل لیکوال:

داسی ویل کېږي چې دلومړی سموئیل ۲۴ بابونه حضرت سموئیل علیه السلام لیکلي دي، نورپاتی بابونه اودوهم سموئیل بیاګاډ اونتهان لیکلي دی داتراوسه نه ده معلومه چې څومری گاډ او څومری نتهان لیکلي دي. دلته مورنشوګولای چې دسموئیل لیکوالان معلوم کړودتاریخ څخه داڅرګندیږي چې کیدای شی داکتاب سموئیل، ناتناو جادپه ګډه سره لیکلی وي.^{۲۹} داهم ویل کېږي چې داکتاب درجعام پاچاه په وخت کې لیکل شوی دي.^{۳۰}

۶: دپاچایان اوتواریخ لیکوالان:

^{۲۷} قاموس الكتاب، پاڼه ۷۵۳، لیکوال: ایس ایف خیرالله، څیړونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶

فیروزپوررود لاهور ۲۰۰۸-.

^{۲۸} قاموس الكتاب، پاڼه ۴۴۴، لیکوال: ایس ایف خیرالله، څیړونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶

فیروزپوررود لاهور ۲۰۰۸-.

^{۲۹} قاموس الكتاب، پاڼه ۵۴۱، لیکوال: ایس ایف خیرالله، څیړونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶

فیروزپوررود لاهور ۲۰۰۸-.

^{۳۰} کلام مقدس، (اردو بایبل) ۲۹۷ پاڼه/ کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱

په لومړۍ اودوهم پاچایانو کې هم ژوراختلافات تر سترگو کېږي، ځینی وایی چې داحضرت داؤدعلیه السلام، حضرت سلیمان علیه السلام اوحزقیاه لیکلی دی اودخپلوپاچاهيوحال ئې پکښې لیکلی دي، اوځینی بیا په دې آنددي چې داکتابونه گاد، نتهان، شعيا علیه السلام، یرميا علیه السلام اوپه يهودوکي نورومبعوث شوو پیغمبرانولیکلی دي.

دلومړیوورځوتاریخ اودوهم تاریخ، ځینی خلک په دې گمان دي چې حضرت عزرا علیه السلام لیکلی دي، اودایی دحضرت حجی علیه السلام اوحضرت زکریا علیه السلام په مرسته سره لیکلی دي، ځینی بیا په دې آنددي چې ددې لیکوال هم هغه څوک دی چې پاچایان یې لیکلی دي. ديهودوپه سپیڅلي کتاب مشناکي راغلی دي چې ددې کتاب لیکوال یرميا دی، لیکن دادامکان څخه وتلې خبره ده، اصل خبره داده چې ددې کتاب لیکوال یونوم ورکي کس دی اوضروربه دیرميا علیه السلام هم عصره ؤ^{۳۱} تواربخ ديهودوپه آندعزرا په لیکلی وي په ۴۵۰ قبل المیلاد کي.^{۳۲}

۷: دکتاب نحميا لیکوال:

انهانیسیس، اپی نی نیس اوکریزاستم اونورپه دې فکري دي چې ددې کتاب لیکوال حضرت عزرا علیه السلام دی، اوځینی بیا وایی چې دادنحميا لیکنه ده، اواکثره په دوهم قول باندی اتفاق لري. وبل لورته دنحميا دحکلیاه دزوی په هکله هیڅ معلومات نشته.^{۳۳}

^{۳۱} قاموس الکتاب، پاڼه ۵۲۴، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپورروډ لاهور ۲۰۰۸-.

^{۳۲} قاموس الکتاب، پاڼه ۲۶۴، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپورروډ لاهور ۲۰۰۸-.

^{۳۳} قاموس الکتاب، پاڼه ۱۰۳۰، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپورروډ لاهور ۲۰۰۸-.

۸: د کتاب ایوب لیکوال:

دایوب د کتاب حالت ډیرېدې، یهودي علماء لکه ممانی ډیر، لیکلرک، هیکالس، سملراوېشپ استاک اونوروايي چې ایوب محض یو فرضی اوافسانوی نوم دی اوکوم کتاب چې ده ته منسوب دی داصرف یوه افسانه اودرواغ دي؛ اوېل لورته کامت، کانټل اونوربیاوایی چې یاایوب علیه السلام په واقعیت کې یوشخصیت ؤ. هغه علماء چې په دې قایل دي چې حضرت ایوب علیه السلام یوواقعی کس ؤددوی ترمنځ بیااختلاف شتون لري څوک وایی چې دی دحضرت موسی علیه السلام همعصره ؤ، ځینی وایی چې دی دیوشع علیه السلام څخه وروسته دقاضیانویه دوره کې ؤ، ځینی په دې آنددي چې دی داهاسی رُوس یادایران دپاچاه داردشیرپه وخت کې ؤ، اوځینی بیاپه دې خیال دي چې دی دحضرت سلیمان علیه السلام هم عصره ؤ، ځینودبخت نصرځینودحضرت یعقوب علیه السلام ددورې کس بللی دی؛ ځینی په دې عقیده هم دي چې دی دحضرت ابراهیم علیه السلام وکنعان ته ترراتگ مخکي ؤ.

بل اختلاف په دې کې دی چې په کتاب ایوب کې په لومړۍ فقره کې د(عُوص) نوم راغلی دی، دانه ده جوته چې دی دکوم ځای ؤ؟ بوچارت، سپاتهم، کامت اونورپه دې باوردي چې دی دعربویه یوه ریگستاني سیمه کې واقع ؤ؛ مکالس اوالجن بیاده ځای دمشق بولی، بشپ لور، ارچ بشپ ماجی، ډاکټر هیلز، ډاکټر گوډ اونور متاخرین په دې عقیده دي چې دی دغوط اودادومیه دی.

بل غټ اختلاف په دې کې دی چې ددې کتاب لیکوال الیهودی، ځینی وایی حضرت ایوب علیه السلام دی، ځینی وایی لیکوال ئې حضرت موسی علیه السلام دی، ځینی په دې باوردي چې لیکوال ئې حضرت سلیمان علیه السلام دی، ځینی وایی چې شعیاعلیه السلام یی لیکوال دی، ځینی په دې عقیده دي چې ددې

لیکوال دپاچامنسی دزمانې یونوم ورکي کس دی، ځینی بیاوایی چي لیکوال یی حزقیل علیه السلام دی، ځینی په دې آنددي چي لیکوال ئې عزرا علیه السلام دی اوالجن بیا په دې یقین سره دی چي ددې کتاب لیکوال داليهوداداولادې څخه یوڅوک دی.

اوسنیوڅېړنوداثابته کړیده چي دا کتاب دیوه لیکوال لیکنه نه ده، بلکې ډیرو لیکوالانو لیکلی دی، چي ددې کتاب له متن اوبطن څخه معلومیږي.^{۳۴} ددې کتاب لیکوال نامعلوم دی، خو یهودي ثقه معلومات وایی چي دادموسی لیکنه ده، خود ادا مکانه څخه لیری ده، کره خبره داده چي ددې کتاب لیکوال نامعلوم دی، اودا کتاب غالباً دسلیمان علیه السلام په وخت کي لیکل شوی دی.^{۳۵}

۹: دزبور لیکوالان:

اوريجن، کریزاسټم، آگستاین، انبروس، یوتهیمیس اونور په دې آنددي چي ددې کتاب لیکوال حضرت داؤد علیه السلام دی، ویل لورته هیلری، اتهانیسیس، جیروم، یوسی بیس اونور په دې باوردي چي ددې لیکوال حضرت داؤد علیه السلام نه دی، هارن صاحب وایی چي لومړی قول په دې غلط دی چي ددې کتاب ځینی برخې دحضرت داؤد علیه السلام څخه مخکي لیکل شوي دي او ځینی برخې ئې وروسته لیکلي شوي دي، دبایبل ځینی مفسرین په دې عقیده دي چي دزبور دمکابینوپه زمانه کي لیکل شوي دي، ځینی بیا وایی:

- هغه زبورونه چي لیکوال یی معلوم نه دی هغه ټول ۳۰ دي.

- هغه زبورونه چي حضرت موسی علیه السلام لیکلي دي ټوله ۱۰ دي.

^{۳۴} انسائيکلوپيډيا بريټانيکا، ۱۹۵۰

^{۳۵} قاموس الكتاب، پاڼه ۱۱۱، لیکوال: ایس ایف خیرالله، څېړونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روډ لاهور ۲۰۰۸.

- هغه زبورونه چي حضرت داؤدعليه السلام ليکلي دي هغه ٧١ دي.
 - هغه زبورونه چي اساف ليکلي دي هغه ١٢ دي.
 - ځيني څېړونکي بياوايي چي اساف هيڅ زبورنه دی ليکلي.
 - هغه زبورونه چي دقورح درې زامنوليکلي دي هغه ١١ دي.
 - هغه زبورچي هيمن ليکلي دی هغه يودی (٨٨ زبور).
 - هغه زبورچي اتهان ليکلي دی هغه يودی (٨٩ زبور).
 - هغه زبورونه چي حضرت سليمان عليه السلام ليکلي دي هغه ٢ دي
- (١٢٧، ٧٢ زبورونه)

- هغه زبورونه چي جدوتنه ليکلي دي هغه ٣ زبورونه دي.
- لنډه داچي د(٣٠) زبوروهيڅ ليکوال معلوم نه دی، ځيني په دې آنددي چي زبورنوروليکلي دي اويوځای کړی داؤدعليه السلام دي، بيادادزبورونويوځای کيدل ددې په وخت کي هم کافی اختلاف شتون لري، ځيني وايي چي دادحضرت داؤدعليه السلام په زمانه کي سره يوځای شوي دي، ځيني بياوايي چي دحزقياپه زمانه کي سره يوځای شوي دي اوځيني بل څه وايي.
- دزبوروپه نومونوباندی هم ژوراختلاف شته، اکثره په دې عقیده دي چي دزبوروچي کوم نومونه دي دادنوم ورکوکسانونومونه دي . اودوی نبيان نه وه، چي له پورتنیو څيړنوخه داجوته شول چي زبورکوم الهامي اوالهي کتاب نه دی.
- ٧٣ زبورونه وداؤدعليه السلام ته منسوب شوي دي، ددې نورليکوالان دادي:
- آسف، بنی قورح، سليمان، ايتان، اويه ډيروزبوروکي شک شته، اودادداؤدنه دي چي داکره خبره ده، دادداؤد سره هيڅ تعلق نلری.^{٣٦}
- ١٠: دامثال ليکوال:

^{٣٦} قاموس الكتاب، پاڼه ٤٦٨، ليکوال: ايس ايف خيرالله، څيړونکي مسيحي اشاعت خانه ٣٦ فيروزپورروډ لاهور ٢٠٠٨.

ځینې په دې باور دي چې ددې لیکوال حضرت سلیمان علیه السلام دی، دا قول په دې باندې غلط دی چې د جملود تکرار او اختلاف څخه معلومیږي چې دادحضرت سلیمان علیه السلام لیکنه نه ده، او همدارنگه (۳۰ او ۳۱ بابو) څخه داپوره معلومیږي چې دادحضرت سلیمان علیه السلام لیکنه بلکل نه ده، ویل لورته جمهور علماء په دې یقین سره دي چې دحزقیاه، اشعیا، عزرا او نورو سره راټول کړيدي.

۱۱: د کتاب جامعہ (ټولنه) لیکوال:

څه علماء په دې باور دي چې دادحضرت سلیمان علیه السلام کتاب دی، مشهور یهودی عالم رب قمچی بیاوایی چې داشعیا علیه السلام کتاب دی، د تالمود علماء وایی چې داحزقیاه کتاب دی، مشهور عیسایی عالم جهان اودجرمني ځینی علماء بیاوایی چې داهغه وخت لیکل شوي دي چې کله یهود د بابل د قید څخه خلاص شول؛ زرقیل بیاوایی چې دادانتیوکس ایپی فانس په زمانه کي لیکل شوی دی، کله چې یهود له بابل څخه خلاص شول، دی زیاتوي چې ددې کتاب ټوله مضامین له مقدسو کتابود فهرست څخه وغورځوی او ویل یی چې دادبدعاتو او خرافاتو څخه ډک کتاب دی، چې بیا وروسته بیرته دمقدسو کتابوپه لږکي راغلی.

۱۲: د غزل الغزلات (نشید الانشاد) لیکوال:

ددې کتاب نسبت ځینی وحضرت سلیمان علیه السلام ته کوي، ډاکټر کنی کات اوځینی متاخرین علماء په دې باور دي چې دا ځکه دحضرت سلیمان علیه السلام لیکنه نه ده چې دادحضرت سلیمان علیه السلام دوفات څخه وروسته لیکل شويدي؛ دسوشیابشپ پادری تهیودورچي په پنځمه پېړۍ کي تیرشوی دی پردې کتاب اوپر کتاب ایوب باندې ډیر بدویله، سیمن اولیکلرک خویاددي

دووکتابونورنشتیولی په هیڅ ډول سره نه تصدیقول، وشتن بیاپه دې نظرؤچي دابې ځایه اوناچیزه غزلې دي اودابایدله مقدسو کتابو څخه وایستل شي، دسیملر قول دی چي داکتابونه جعلی دي، واردکیتھولیک پخپل کتاب اغلاطنامه کي لیکلی دي چي داحکم صادر شوچي بایدداکتاب له عهدعتیق څخه خارج شی داڅکه چي په دې کي ناجایزه غزلې دي.

دانظمنه زیات خلک وسلیمان علیه السلام ته منسوبوی، بابابتهرپه دې آنددی چي غزل الغزلات دحزقیاه کاتبانولیکلی دي.^{۳۷}

۱۳: د کتاب حزقی ایل لیکوال:

دیهودودعلماء په دې کتاب کي زښته ډیراختلاف دی، چي ایامورداکتاب په مقدسو کتابوکي شامل کړوکه یا؟ ځیني وایی چي ددې لیکوال یشوع بن سیراخ دی.^{۳۸}

۱۴: د کتاب دانی ایل (دانیال) لیکوال:

زیات یهودي علماء په دې باوردي چي که داکتاب به دانیال لیکلی وي نو هغه خونې نه ؤاو هغه دبابل دپاچاه یوملازم ؤنوڅکه دا نشو ویلای چي داکتاب دی الهامي وي؛ نوربیاوایی چي دا کتاب په ۱۶۵ ق م کي یوه نوم ورکي کس لیکلی دی، یاددې لیکوال یویهودي مدیرؤ.^{۳۹}

۱۵: د کتاب یوئیل لیکوال:

^{۳۷} قاموس الکتاب، پاڼه ۶۸۴، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸-
^{۳۸} قاموس الکتاب، پاڼه ۳۲۴، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸-
^{۳۹} قاموس الکتاب، پاڼه ۳۸۹، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸-

دانه ده جوتنه چي داکتاب کله لیکل شويدي؟ اوهمدارنگه ديوتیل عليه السلام په هکله هم معلومات نشته چي چيري اوکله تير شويدي؟ کله چي ديوکتاب لیکوال نامعلوم وي نوکتاب به ئې هم بې درکه وي، رب قمچی اونوروايي چي يوايل ديورام دپاچاهي په دوره کي ؤ، ارچ بشپ نیوکم، اولام جارچی اونوريهودی علماء بياوايي چي يوايل دمنسامين په دوره کي ؤ، وبل لورته تارنويس، اکرمين، کامت اونوربياوايي چي يوايل ديوسيادحکومت په دوره کي تيرشويدي؛ اوروت، رنکامولين، هور، روزن ملر، ابارنبل اونوريه دې يقين سره دي چي يوايل دعزبادحکومت په دوره کي تيرشويدي.

ددې کتاب دليکلواتکل کول محاله دی، ددې کتاب لیکوال کيدای شی دعاموس اوهوسيع هم عصره شوی وي، ياددې کتاب لیکوال يونبی ؤ چي دفتوايل زوی ؤ.^{۴۰}

۱۶: دکتاب عوبديا لیکوال:

وهيچاته معلومه نه ده چي داکتاب کله لیکل شويدي؟ جيروم اونوريهودي علماء په دې باوردي چي داکتاب عبديالیکلی دی اوداهغه عوبديادی چي داجات دپاچاه په زمانه کي دیوه ولایت والي ؤ، نورخپرونکي بياوايي دی دیوسياله لوری دبیت المقدس لپاره مقررکړل شوی ؤ، دډیوپن ویناده چي داکتاب داحازدحکومت په دوره کي لیکل شويدي، وبل لورته کروتييس، هيوت، ډاکترلائت فت اونورمفسرين بياوايي چي دهوشيع، يوايل اوعاموس په زمانه کي لیکل شويدي، دلوی بشپ نیوکم داخیال دی چي داکتاب دیرمياہ عليه السلام په زمانه کي لیکل شويدي.

ددې کتاب لیکوال په ۵ ق م پيری کي ژوندکاوه، اودی دپاچاخی اب خدمت گارنه ؤ، اونه هم دعرزاسالارؤ داکتاب عوبدياہ نبی ته منسوب دی.^{۴۱}

^{۴۰} قاموس الکتاب، پاڼه ۱۱۵۶، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپورروډ لاهور ۲۰۰۸.

۱۷: د کتاب ناحوم (نحمیاه) لیکوال:

ددې کتاب زمانه هم معلومه نه ده، څوک وایی چې د انحمیاه علیه السلام دیوتام د حکومت په دوره کې لیکلی دی، اوځینې بیا په دې نظر دي چې د کتاب ۷۱۵ ق م په شاوخوا کې لیکل شوی دی.

ناحوم نبی د (القوش) اوسېدونکي ؤ چې گمان داسې کېږي چې دی په یهودا کې ؤ، دده د نبوت درسته نېټه وچاته معلومه نه ده؛ لیکن کیدای سي چې دی په ۶۶۴ ق م، یا ۶۶۳ ق م کې ؤ.^{۴۲}

۱۸: د کتاب حبقوق لیکوال:

داهم د نور کتابونو په شان نامعلوم اوسرگردانه دی، ځیني په دې فکر او اند دي چې د کتاب د منسامين د حکومت په دوره کې لیکل شوی دی، لوی بشپ اشری هوایا قیم بیا وایی چې د ادیرمیا علیه السلام په دوره کې لیکل شوی دی، او د لیکوال داهم نه ده معلومه چې دی په کوم قوم او تېرپوری تړلی ؤ او په کومه علاقه کې ؤ. د حبقوق نبی په هکله معلومات چې خپاره شوي دي د اتول اټکل او گمان دي، ددې کتاب د لیکوال او د لیکلونېټه هیڅ نه ده معلومه، داسي معلومېږي چې د اېه په (۶۰۵) ق م کې لیکل شوی وي.^{۴۳}

^{۴۱} قاموس الكتاب، پاڼه ۶۲۶، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روډ لاهور ۲۰۰۸-.

^{۴۲} قاموس الكتاب، پاڼه ۹۹۵، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روډ لاهور ۲۰۰۸-.

^{۴۳} قاموس الكتاب، پاڼه ۳۱۸، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روډ لاهور ۲۰۰۸-.

۱۹: د کتاب ملاحیا، ملاخی (ملاکي) لیکوال:

دارجن ویناده چي په اصل کي ملاکي دانسان دنسل څخه نه وېلکې هغه یوه فرشته وه اودانسان په شان ئې ځان تراشلی و، کامت، جیروم اونور بیاوایی چي ملاکي په اصل کي دادعزادوهم نوم دی، البته روزن ملریاوایی چي داکس دعزراڅخه بېل کس دی، اړچ بشپ نیوکم بیاوایی چي داکس په ۴۳۶ ق م کي تېر شوی دی، ډاکترکني کات بیاوایی چي داشخص په ۴۲۰ ق م کي تېر شوی دی. دا هغه کتابونه وې چي دتولومسیحی علماء ورباندی اتفاق دی.

۲۰: د کتاب آستیر (استر) لیکوال:

دایوه یهودی ښځه وه، کله چي بخت نصر حمله وکړه داپه جلا وطنو کي شامله وه، پاچا اخسویرس چي کله له خپلی لومړی ښځې څخه ناراضه شونوله استرسره ئې واده وکړ، داکتاب ۱۰ بابه دي اوهمداکيسه پکښې ده. داکتاب دپروتستانوپه بایبل کي نشته

داکتاب غالباً د ۴۶۵ ق م څخه وروسته لیکل شوی دی کیدای شي چي ددې لیکوال یو یهودي (مروکي) وي، داکتاب په یوناني نسخوکي (۱۰۷) آیاته زیات دی، خو داسی هم ویل کیږی چي کیدای شی چي داکتاب به په ۱۱۴ ق م کي لیکل شوی وي.^{۴۴}

۲۱: د کتاب باروک (باروخ) لیکوال:

داکتاب وحضرت باروخ علیه السلام ته منسوب دی، چي دحضرت یرمیا علیه السلام شاگرد و او دهغه دوحی کاتب هم و، داکتاب دپروتستانوپه بایبل کي نشته عام گمان دادی چي داکتاب د

^{۴۴} قاموس الکتاب، پاڼه ۴، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸-.

(۵۰-۱۰۰) عیسوی پېری په منځ کي لیکل شوی دی، باروک په عبراني ژبه کي و(مبارک) ته ویل کيږي.^{۴۵}

۲۲: کتاب طوبیاه:

طوبت یو یهودي ډله دخپل زوی (طوبیاه) په هکله ئې داکتاب ولیکي دادنفتانی نسل څخه یو یهودي ؤ، اودده لقب البار(نیک) ؤ، مفسرين په دې آنددي چي داکتاب دالهامي کتابوپه لړکي نه دی^{۴۶} داکتاب هم دپروتستانوپه بایبل کي نشته ۲۳: کتاب یهودیت:

داویوې یهودی کونډې ښځې ته منسوب کتاب دی، داخپل په قوم کي یوه زړوره ښځه وه، داکتاب دپروتستانوپه بایبل کي نشته ۲۴: کتاب دانش (دسلیمان پوهه):

ددې لیکوال هم نامعلوم دی. داکتاب دپروتستانوپه بایبل کي نشته ۲۵: دکلیسانصیحتونه:

داکتاب په ۲۰۰ ق م کي دیوه شخص مسیح ابن سروش ولمسی ته منسوب دی. داکتاب دپروتستانوپه بایبل کي نشته^{۴۷}

^{۴۵} قاموس الکتاب، پاڼه ۱۱۶، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور روډ لاهور ۲۰۰۸.

^{۴۶} کلام مقدس، (اردو بایبل) پاڼه ۵۳۸ کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱

^{۴۷} اعجاز عیسوی، مخ ۲۰-۴۵ لیکوال: مناظر اسلام مونارحمت الله کیرانوی رح، اداره اسلامیات لاهور

په (ار ایس وی R.S.V) بایبل کې د عهدنامه قدیم د کتابونو لیکولان:

پیدایښت: دایودینځو کتابو څخه د حضرت موسی علیه السلام دی -
 خروج: د اکېدای سی چې موسی علیه السلام به لیکلی وي -
 احبار (لاویان): د اکېدای سی چې موسی علیه السلام به لیکلی وي -
 اعداد: د اکېدای سی چې موسی علیه السلام به لیکلی وي -
 استثنا: د اکېدای سی چې موسی علیه السلام به لیکلی وي -
 یشوع: زیاته برخه ئې یشوع لیکلې ده
 قاضیان: امکان لری چې سموئیل به لیکلی وي -
 روت: په رښتنی ډول سره ئې لیکوال معلوم نه دی، او گمان کېږی چې سموئیل به لیکلی وي -
 لومړی سموئیل: لیکوال ئې معلوم نه دی، چې چالیکلی دی؟ -
 دوهم سموئیل: لیکوال ئې معلوم نه دی، چې چا به لیکلی وي؟
 لومړی پاچایان: لیکوال ئې معلوم نه دی، چې چا به لیکلی وي؟
 دوهم پاچایان: لیکوال ئې معلوم نه دی چې چا به لیکلی وي؟
 لومړی تواریخ: لیکوال ئې معلوم نه دی، البته غزاسره راټول کړیدی -
 دوهم تواریخ: گمان کېږی چې غزابه لیکلی وي او هم ده به سره راټول کړی وي -
 غزرا: غالب گمان د اکېږی چې غزادی پخپله لیکلی وي -

استیر: لیکوال ئې هیڅ معلوم نه دی، چي چا به لیکلی وي؟

يعقوب: لیکوال ئې هیڅ معلوم نه دی، چي چا به لیکلی وي؟

زبور: لیکوال ئې حضرت داود علیه السلام دی، احوال داچي نورلیکوالان هم پکښې دي.

واعظ: په یقیني ډول سره ئې لیکوال شکمن دی، اوزیات داویل کیږي چي سلیمان علیه السلام ئې لیکوال دي.

يسعيا(اشعيا): دا کتاب ويسعياته منسوب دی، کېدای سی چي ځینی برخې ئې نورولیکلی وي.

یونا (یونس علیه السلام): ددې لیکوال هیڅ معلوم نه ، چي چا به لیکلی وي؟
حقوق: دلیکوال په هکله ئې هیڅ معلومات نشته، نه دځای په هکله، نه د وخت په هکله نه دپیدایښت په هکله اوداسی نور. - ۴۸

که اوس څه لږيوڅوک د عقل سلیم څخه کارواخلي هغه کتاب چي نه ئې هیڅ لیکوال معلوم وي، نه وسیدنا حضرت عیسی علیه السلام ته منسوب وي، اونه هم وځدای جل جلاله ته منسوب وي، دابه څنگه دځدای کتاب شی؟؟؟
عیسایي نړی پخپله په دې گواهی ورکوي چي دادځدای کتاب نه دی، اوهغه چاچي لیکلی دی دهغو هم هیڅ درک نه معلومیږي، دهغو دپیدایښت معلومات نشته، دهغو دځای معلومات نشته، داداسی شوي دي چي داکیسې په یهودوکي دخلکویادوي، هغه ئې راتولې کړې اودکتاب بڼه ئې ورکړه چي دوخت په تېرېدوسره دبایبل برخه وگرځېدې اواوس دوی ویوه لورته وایی چي ددې کتاب دلیکوال هیڅ

۴۸ د (اری اسی وی) بایبل چاپ: ۱۹۷۱، ص. ۱۲-۱۷) چي همدافحه مرحوم شیخ احمدديدات پخپل کتاب Is the Bible God's Word? په ۵۹ صفحه کي هم چاپ کړیدی.

درک نشته اوبل لورته وایی چي نعوذبالله دادخدای کلام اودا کتاب الهی اوالهامی دی-

عهدنامه قدیم (عتیق) له څه شی څخه بحث کوی؟

په لنډ ډول سره ورباندی رڼا اچوو.

۱: کتاب پیدایښت:

ودې کتاب ته (سفرالخلیقه) هم وایی، سفر د(سین) په زیرسره او د(فا) په سکون سره، چي په عربي کي ورته صحیفه یا کتاب وایی، دا کتاب (۵۰) بابہ دی، چي دځمکې او اسمانونو پیدایښت څخه نیولې دحضرت یوسف علیه السلام تروفات پوری په لنډ ډول سره حالات بیانوی علاوه له دې څخه دحضرت آدم علیه السلام، حضرت حوا علیها السلام، حضرت نوح علیه السلام، حضرت ابراهیم علیه السلام، حضرت اسحاق علیه السلام، حضرت یعقوب علیه السلام حالات شته.

۲: کتاب خروج:

ودې کتاب ته سفرالخروج هم وایی، دا (۴۰) بابہ دی، په دې کتاب کي دفرعون اود موسی علیه السلام کیسه، وښی اسرائیلو ته تکلیفونه رسول، حضرت موسی علیه السلام ښی کېدل، وفرعون ته معجزې ښکاره کول، دقلزم په دریاب کي غرقیدل، ښی اسرائیل له مصره وتل او په سیناصحرا کي مشتیدل، دحضرت موسی علیه السلام وکوه طورته تلل، اوځینی نوراحکام.

۳: کتاب لاویان (احبار):

ودې کتاب ته (کتاب قوانین) هم وایی، دا کتاب (۲۷) بابہ دی، په دې کتاب کي احکام، پرسیناه غره باندی دقربانی سوځل، اوداسی نوراحکام دښی اسرائیلولپاره شامل دي.

۴: کتاب اعداد:

ودې کتاب ته (کتاب شمار) اويا (سفرالعدد) هم وايي، دا (۳۶) بابونه دي، په دې کتاب کي دبنی اسرائیلود ۱۴ ډلوبيان، دده دخوردمريمی وفات، دده دمشرورورهارون عليه السلام وفات، دوحی په ذریعه دده دوفات نېټه معلومیدل، حضرت یوشع عليه السلام خپل خلیفه مقررول، دبنی اسرائیلود مصرخه ومواب ته سفر، بلعم بن باعورا، دحضرت موسی عليه السلام ځینی غزاگاني، اوداسی نور... شامل دي.

۵: کتاب استثناء:

ودې کتاب ته کتاب تکرارهم ویل کیږي، دا کتاب (۳۴) بابونه لري، په دې کتاب کي هغه احکام دي چي و حضرت موسی عليه السلام ته دموآب په ځمکه کي ورکول شوی وه، په دې کتاب کي و حضرت موسی عليه السلام ته منسوب تقریرونه، اوداسی نوریان هم شته چي دده ترمرگه پوری رسیږي.

۶: کتاب یسوع:

دا کتاب (۲۴) بابونه لري، دحضرت یوشع عليه السلام دبنی اسرائیلوسره دیردین درودخه تیریدل، دسرکنبوسره جهادکول، دکنعان فتح، دبنی اسرائیلوو (۱۲) قبیلوته ځمکه وېشل، اوداسی نورواقعات پکښې شامل دي.

۷: کتاب قاضیان:

دا ۲۱ بابونه دي، په دې کي دبنی اسرائیلود ډلواختلاف، اوددوی ترمنځ جنگونه چي دحضرت یوشع عليه السلام دمرگ څخه وروسته دوی سره شکهل شول.

۸: کتاب روت (راعوت، رعوت):

دا ۴ بابونه لري، په دې کي دراعوت په نامه دیوې ښځې کیسه ده، اوداسی نور...

۹: کتاب لومړی سموئیل:

دا کتاب (۳۱) بابه دی، ساول چي دبنی اسرائیل لومړی پاچاؤ، د سموئیل مرگ، دهغه ښخول، دیوې پېړۍ تاریخ بیانوی، اوداسی نور...

۱۰: کتاب دوهم سموئیل:

دا ۲۰ بابه لری، په دې کي د ساول دخاندان بربادیدل، د حضرت داود علیه السلام پاچاکیدل، اودده دپاچاهۍ حالات.

۱۱: کتاب لومړی پاچایان:

دا ۲۴ بابه دی، د حضرت داؤد علیه السلام دمرگ څخه وروسته د حضرت سلیمان علیه السلام پرځای کښېناستل، دملکې سباکیسه، دبت پرستی بیان، داسرائیلودپاچاهۍ جوړیدل، دیهودودپاچادیوشافاط بیان، د حضرت ایلیاه علیه السلام بیان اودنوروپاچاهانو بیان.

۱۲: کتاب دوهم پاچاهان:

دا کتاب ۲۵ بابه دی، دا کتاب داخزیدپاچاهۍ څخه دبنی اسرائیلوتراخري پاچایوشیع پوری، په دې کي دبخت نصرفتح، دایلیایيغمبرواسمان ته پورته کیدل، اودده پرځای دالیسع کښېناستل اوداسی نور...

۱۳: کتاب دلومړیوورځوتاریخ:

دا کتاب ۲۹ بابه دی، دبنی اسرائیلوددلوبیان، د ساول په هکله څه بیان، د حضرت داؤد علیه السلام تروفات پوری حالات.

۱۴: کتاب دوهم تواریخ:

دا کتاب ۳۶ بابه دی، په دې کتاب کي د حضرت سلیمان علیه السلام څخه تربخت نصرپاچا پوری اودهغه دتسلط حالات.

۱۵: کتاب عزرا:

دا (۱۰) بابه دی، د بنی اسرائیل و د بابل د قیدڅخه خلاصون د ایران د پاچا په حکم، د دوهم ځل لپاره و خپل ملک ته راتلل، د بیت المقدس دوهم ځل ابادول اوداسی نور...

۱۶: کتاب نحمیا:

دا کتاب ۱۳ بابه دی، نحمیا د بابل د پاچا رتخشتاپه حکم سره راتلل، نوی ښار جوړول، اوداسی نور...

۱۷: کتاب طوبیا:

دا کتاب (۱۴) بابه دی، په دې کتاب کې د طوبیا د دینداری اوسخاوت په هکله بیان شوی دی.

۱۸: کتاب یهودیت:

دا کتاب (۱۶) بابه دی، پر یهودو سخت مصیبت راتلل، اود دې ښځې (یهودیت) په هکله بیان اوداسی نور...

۱۹: کتاب آستر:

دا کتاب (۱۰) بابه دی، دا د بنیامین د ډلې څخه یوه یهودی ښځه وه، د دې ټوله حال پکښې دی.

۲۰: کتاب ایوب:

دا (۴۲) بابه دی، په دې کې حضرت ایوب علیه السلام خوشحاله کیدل، په ناروغۍ اخته کیدل، دده اولاد او مال هلاک کیدل اود دوهم ځل لپاره د خدای فضل ورباندی کیدل.

۲۱: کتاب زبور (مزامیر):

دا(۱۵۰) زیوره دي، په دې کتاب کي دحضرت داؤدعليه السلام دعاوې شته، مناجات، ترانې، مرثیه، اونظمونه شته.

۲۲: کتاب امثال:

داکتاب ۳۱ بابه دی، په دې کي ټوله نصیحتونه دي.

۲۳: کتاب جامع(ټولنه/واعظ):

داکتاب (۱۱) بابه دي، په دې کي دشریعت داحکامو اتباع اوداسی نور... شتون لري.

۲۴: کتاب غزل الغزلات(نشیدالانشید):

دا(۸) بابه دی، په دې کي عاشقانه مضامین لیکل شويدي.

۲۵: کتاب حکمت:

داکتاب (۱۱) بابه دی، په دې کتاب کي دحکمت فضیلت، دهغه اثار اوداسی نور شته.

۲۶: کتاب یشوع بن سیراخ:

داکتاب (۵۱) بابه دی، په دې کتاب کي گستاخی، نصیحتونه، مختلف بیانونه، دزنایه هکله، دپیغمبرانوپه هکله اوداسی نور.

۲۷: کتاب یسعیاہ (اشعیا):

داکتاب (۶۶) بابه دی، دیروشلم دتباہی وړاندوینې، اوڅه داسی مضامین پکښې دي چي دبنی اسرائیلوسره تړاوتلری اوداسی نور...

۲۸: کتاب یرمیاہ:

داکتاب (۵۲) بابه دی، په دې کي دیرمیاہ وړاندوینه دیروشلم (بیت المقدس) دتباہی، دبابل دتباہی اودمصر دتباہی دي، دصدقیاپاچا احوال اوداسی نور...

۲۹: کتاب نوحه (مرثي):

دا کتاب ۵ بابہ دی، دبابل دپاچاپه واسطه چي کومی تباھی راځی پرهغوباندی غم کول.

۳۰: کتاب باروک (باروخ):

دا کتاب (۶) بابہ دی، په دې کتاب کي دبیت المقدس قبضه کول، ومصر اوبابل ته تگ اوداسی نور...

۳۱: کتاب حزقی ایل (حزقیال):

دا کتاب (۴۸) بابہ دی، په دې کتاب کي دبنی اسرائیلودقیدخه خلاصون، اودزرهاووانسانانوژوندی کیدل چي هډوکي یی خاوری شوی وه، یاجوج ماجوج، اوداسی نور...

۳۲: کتاب دانی ایل (دانیال):

دا (۱۲) بابہ دی، په دې کي دنبوت دخوبونواوداسی نورویان شته...

۳۳: کتاب هوشیع:

دا کتاب (۱۴) بابہ دی، په دې کتاب کي داسرائیلوبې وفایی، واسرائیلوته سزا، اوداسی نور...

۳۴: کتاب یوایل:

دا کتاب (۳) بابہ دی، دبنی اسرائیلودگناهونوخه توبه، زیری اوداسی نور...

۳۵: کتاب عاموس:

دا کتاب ۹ بابہ دی، ددمشق دتباھی وړاندوینې، وینی اسرائیلوته مصیبت رسیدل اوپرهغه باندی افسوس کول، خوبونه، دخدای قهراوغضب اوداسی نور..

۳۶: کتاب عوبدیه/عبدیاه:

دا کتاب (۱) باب دی، چي په دې کي داوم دتباهی وړاندوینه شویده.

۳۷: کتاب یونس (یونا):

دا کتاب (۴) بابه دی په دې کي دحضرت یونس علیه السلام کیسه ده.

۳۸: کتاب میکاه (میخا):

دا کتاب (۷) بابه دی په دې کي څه وړاندوینې شته، اووینی اسرائیلوته دزجرو عظمی کوی.

۳۹: کتاب نحمیاه (ناحوم/نحوم):

دا کتاب ۳ بابه دی، په دې کي دینو ادتباهی وړاندوینه شامله ده.

۴۰: کتاب حبقوق:

دا کتاب (۳) بابه دی، په دې کي دکلدانیا نو تسلط او ددوی لپاره دعا او مناجات.

۴۱: کتاب صفیناه:

دا کتاب هم (۳) بابه دی، په دې کي هم څه وړاندوینې شته، پرېنی اسرائیلو، فلسطویانو او بنوموآب باندی مصیبت، اووینی اسرائیلوته زیری دخلاصون.

۴۲: کتاب حجي/حجائی:

دا کتاب (۲) بابه دی، وحجی ته داوحی وشوی چي دبابل پرتخت کښینه، دبیت المقدس تعمیر اوداسی نور..

۴۳: کتاب زکریاه:

دا (۱۴) بابه دی، دیروشلم ددوهم ځل لپاره ابادول، اوداسی نور...

۴۴: کتاب ملاکي (ملاخی):

دا کتاب (۴) بابه دی، په دې کي وینی اسرائیلو او کاهنانوته وعظ اوداسی نور...

۴۵: لومړی مکابین:

دا کتاب (۱۶) بابه دی، په دې کتاب کې فتوحات، جنگونه، دبیت المقدس محاصره اوداسی نور شته.

۴۶: دوهم مکابین:

دا کتاب (۱۵) بابه دی، په دې کتاب کې لیکونه، دهیکل بې حرمتی، دیهودو فتوحات اودهیکل پاکوالی، اوداسی نور...

نوي عهدنامه/نوي تړون (New Testament) چي (۲۷)

کتابونه لري اوهغه دادي

دنوي عهدنامې/نوي تړون کتابونه دتولو عيسايی علماء په نزدباندي اتفاقی نه دي، اکثره په دې آنددي چي دا (۲۷) کتابونه دي خو بل لورته ځيني عيسايی علماوايي چي دا (۲۲) دي، ځيني وايي چي دا (۲۳) کتابونه دي، خوپه هرصورت دا هغه کتابونه دي چي ددوی په اند د سيدنا حضرت عيسى عليه السلام څخه وروسته مختلفو ليکوالانو په بېلابيلو وختوکي ليکلي دي، موږ کولای شو چي نوي عهدنامه په لنډ ډول سره پردروېر خو وويشو:

لومړی برخه:

څلوارانجيلونه (متی، مرقوس، لوقا اويوحنا)

دوهمه برخه:

خطونه (ليکونه) دپولس، پطرس، يوحنا، يهودا اويعقوب

درېمه برخه:

مکاشفات ديوحنا

داوسنی نوې عهدنامې (۲۷) کتابونه دادی:

پښتو	عربي	اردو	انگلیسی
۱ انجیل متی	متی	انجیل متی	Matthew
۲ انجیل مرقوس	مرقس	انجیل مرقس	Mark
۳ انجیل لوقا	لوقا	انجیل لوقا	Luke
۴ انجیل یوحنا	یوحنا	انجیل یوحنا	John
۵ اعمال رسولان	اعمال الرسل	رسولوں کے اعمال	The Acts
۶ درومیانویہ نوم دپولس خط	رومة	رومیوں کے نام	Romans
۷ دکورنتیانویہ نوم دپولس خط (۱)	کورنثوس الاولى	۱-قرنتیوں کے نام	۱Corinthians
۸ دکورنتیانویہ نوم دپولس خط (۲)	کورنثوس الثانية	۲-قرنتیوں کے نام	۲Corinthians
۹ دگلتیانویہ نوم دپولس خط	غلاطية	غلاطیوں کے نام	Galatians
۱۰ دافسیانویہ نوم دپولس خط	افسس	افسیوں کے نام	Ephesians
۱۱ دفلیپیانویہ نوم دپولس خط	فیلیپی	فیلیپوں کے نام	Philippians
۱۲ دکولوسیانویہ نوم دپولس خط	کولوسی	کلسیوں کے نام	Colossians
۱۳ دتسالونیکیانویہ نوم دپولس خط (۱)	تسالونیکي الاولى	۱ تسالونیکیوں کے نام	۱Thessalonians

۱۴	دتسالوکیانو پہ نوم دپولس خط (۲)	تسالونیکی الثانیة	۲ تسالونیکیوں کے نام	۲ Thessalonian s
۱۵	دتیموتیوس پہ نوم دپولس خط (۱)	تیموٹاوس الاولی	۱ تیموٹاوس کے نام	۱ Timothy
۱۶	دتیموتیوس پہ نوم دپولس خط (۲)	تیموٹاوس الثانیة	۲ تیموٹاوس کے نام	۲ Timothy
۱۷	دتیطوس پہ نوم دپولس خط	تیطس	تیطس کے نام	Titus
۱۸	دفلیمیون پہ نوم دپولس خط	فیلمون	فلیمون کے نام	Philemon
۱۹	دعبرانیانوپہ نوم دپولس خط	عبرانیین	عبرانیوں کے نام	Hebrews
۲۰	دیعقوب عام خط	یعقوب	ازیعقوب	James
۲۱	دپطروس اول خط	بطرس الاولی	۱- ازپطرس	۱ Peter
۲۲	دپطروس دوہم خط	بطرس الثانیة	۲- ازپطرس	۲ Peter
۲۳	دیوحنا اول خط	یوحنا الاولی	۱- ازیوحنا	۱ John
۲۴	دیوحنا دوہم خط	یوحنا الثانیة	۲- ازیوحنا	۲ John
۲۵	دیوحنا دریم خط	یوحنا الثالثة	۳- ازیوحنا	۳ John
۲۶	دیہوداہ خط	یہودا	ازیہودہ	Jude
۲۷	دیوحنا مکاشفات	رؤیا یوحنا	مکاشفہ	Revelation

دنوي عهدنامې کتابونه ، دهغولیکوالان اودا اختلافاتوڅپې

۱: انجيل متی:

په څلورو انجيلوکي دمتی انجيل رومي مقام لري، ويل لورته ددې انجيل حالت ډيرويجاړ دی؛ داځکه چې متی حواری دا انجيل په عبراني ژبه سره ليکلی دی، لکن عيسايی متاخرين علماء دانه منی، يونوم ورکي کس د عبراني ژبې څخه ويوناني ژبې ته ژباړلی دی، اواصل عبراني انجيل اوس شتون نلری، ابي فينيس داثابته کړيده چې په اصل کي دمتی انجيل په عبراني ژبه سره واپه يوناني ژبه سره نه و، ريوصاحب هم پخپل کتاب (تاريخ انجيل) کي ليکي چې داپه عبراني ژبه سره و، يوسی بېس هم پخپل کتاب کي ليکلی دی چې داپه عبراني ژبه سره و، لاردنرپخپل تفسير (کليات) ټوک ۲ مخ ۱۱۹ کي ليکي چې دمتی انجيل په عبراني ژبه سره و، واکثره عيسايی علماء اوڅېړونکي په دې آنددي لکه هورن صاحب چې پخپل تفسيرکي راوړی دي دبيلگې په ډول سره بلرمن، کروتيس، کسابن، بشپ والتين، بشپ تاملاثن، ډاکټرکيو، همد، دمل، هارورډ، اوډن، ديکن بل، رايی سلارک، سائمن، ټلی منت، اوډوين، کامټ ميکالس، اری نيس، اريجن، سرل، ابي فينس، کريزاستيم، جيروم اونور... داچي اصلي انجيل نشته اوويوناني ژبې ته ژباړل شوی دی اوژباړن ئې هم نامعلوم کس دی نوځکه مورويلاي شوچي داهغه دحواری متی انجيل نه دی اوويل لورته مورپردي انجيل باندي دعيسايی علماء قولونه لرو.

فاستيس چې دڅلورمې ميلادي پېړۍ يولوړعالم دی وایي چې کوم انجيل چې ومتی ته منسوب دی ددهغه انجيل نه دی، پروفيسربائر جرمنی بياوايي چې دا انجيل ټول

درواغ اوغلط دی، دډاکټر اریلیمن په آنددمتی د انجیل اول اودوهم بابونه الحاقی بولی.

۲: انجیل مرقوس:

مرقوس خپله حواری نه ؤ بلکې د حضرت عیسی علیه السلام د حواری پطرس شاگرد ؤ.

کادټس اوملرملاټن په دې آنددي چې په اصل کې د مرقوس انجیل په لاطیني ژبه سره ؤ وروسته دا یوناني ژبې ته وژباړل شو، او غټ شواهدیې دادي چې د وینس په کتب خانه کې د مرقوس انجیل څه برخه موجوده وه چې په لاطیني ژبه سره وه، په دې کتب خانه کې یو بل د مرقس انجیل هم شتون لری چې په سریاني ژبه سره دی، او پر هغه باندی په ښکاره ټکوسره لیکلی دی چې د مرقوس انجیل په اصل کې په لاطیني ژبه سره دی، وبل لورته جمهور عیسایی علماء په دې عقیده دي چې داسی نه ده بلکې د مرقوس انجیل په یوناني ژبه سره دی.

وارډ صاحب پخپل اغلاطنامه کې ویلی دی چې جیروم پخپل یوخط کې لیکلی وه چې زیات متقدمین عیسایی علماء ددې انجیل اخري باب نه مني.

۳: انجیل لوقا:

لوقاهم حواری نه ؤ بلکې یو طبیب ؤ چې د پولس سره په سفرونو کې ملگری ؤ، بولټن اوکونلی وایی چې لوقا په شروع کې هیڅ مذهب ته قایل نه ؤ ورسته بیا یهودي شو. داسی ویل کیږی چې دا انجیل به لوقا لیکلی وي، ځینی عیسایی علماء ددې انجیل په ۲۴ باب کې شک لري، دمارسیون فرقي په انجیل کې داباب

نشته، د پروتستانو د ډلې مؤسس اود عیسایانو مشهور عالم مارټن لوتهر په دې آند ؤ چې دادرې سره انجیلونه مشکوک دي، او ویل یی چې دادرې سره الهامي نه دي، اودی

وایی: چي په ټوله عهدنامه جدیدکي دپطرس خط له ټولوڅخه درست اوصحیح دی اوهمداپاک انجیل دی.

۴: انجیل یوحنا:

کاتولیک هیرالډمطبوعه ۱۸۴۴ میلادی ټوک ۷ مخ ۲۰۵ کي لیکلی دی چي استارلن پخپل کتاب کي لیکلی دی چي بېله شکه اوشبهي ديوحناانجيل داسکندريې د مدرسې يوطالب العلم لیکلی دی، هورن صاحب پخپل تفسیر ۱۸۴۲ میلادی ټوک ۲: ۴ کي لیکي چي په دوهمه میلادي پېړۍ کي یوه عيسایی ډله د(الوحين) په نامه سره وه چي ددې انجيل څخه منکروه، همدارنگه ئې ديوحنا دټولو لیکنوڅخه انکارکاوه، مشهورڅېړونکي عالم برطشیندروایی چي ديوحناانجيل اوويوحنا ته منسوب لیکونه ديوحنالیکنه نه ده بلکې په دوهمه عيسایی پېړۍ کي یوکس لیکلی دی اویایی وده ته منسوب کړیدی، ویل لورته جمهوروعيسایی علماء ددې انجيل د۷ باب دځینوایاتوڅخه انکارکړیدی، وتلی مشهور محقق عالم کروټیس وایی چي په دې انجيل کي ۲۰ بابه وه، اودافسس کلیسا ۲۱ باب ورسره یوځای کړ ديوحنادوفات څخه وروسته.

دڅلوروانجيلونودلیکلونېټې

هورن صاحب پخپل تفسیرکي لیکي چي دانجيلونوچي کومې نېټې دي هغه هم غیرمعتدې اوغیرمعینې دي، نوځکه سړی ویلای شی چي داانجيلونه الهامي نه دي، دبیلگې په ډول سره:

لومړی انجيل په ۳۷ میلادي کال کي، یا ۱۸م، یا ۴۱م، یا ۴۸م، یا ۶۱م، یا ۶۲م، یا ۶۳م اویاهم په ۶۴ میلادی کال کي لیکل شويدي.

دوهم انجيل په ۵۶م، یا په ۶۵م، یا په ۶۰م، اویاهم په ۶۵ میلادی کال کي لیکل شويدي.

دریم انجیل په په ۵۳م، یاپه ۶۳م، یا ۶۴ میلادي کال کې لیکل شويدي. خلورم انجیل په ۶۸م، یا ۷۰م، او یا هم په ۹۸ میلادي کال کې لیکل شويدي. ۵: درسولانواعمال:

دالوقاوخپل شاگردتهیفلس ته لیکلې ده، چې په دې کې دحضرت عیسی علیه السلام دځینو حواریینواحوال پکښې دي. دعیسایي نړۍ وتلوعلماء لکه دولن ای اغنیسی، مارسینی، سیرینس اومانی کیزډلوددې کتاب څخه انکارکړېدی. ۶: دپولس لیکونه:

دپولس دلیکونوپه نېټه اوصحت کې هم ژوراختلاف دی، ځینی عیسایی علماء ځینی لیکونه تسلیموی اوځینی یې بیانه منی، دلیکونونېټه هم توپیر لري لکه دپولس خط درومیانوپه نوم په ۵۵ م کال کې، یا ۵۷ م، یا ۵۸ م، یا ۶۰ م، یاد۵۹میلادی کال په پیل کې لیکل شويدي، دتیموتیوس په نوم دپولس خط په ۵۶ م، ۵۸ م، ۶۴ م، یاپه ۶۵ میلادي کال کې لیکل شويدي، اوځینی علماء وایی چې ددې لیک وخت معلوم نه دی چې دتیموتیوس په نوم لیک کله لیکل شويدي؟ کله چې پولس په لومړي ځل وروم ته ولاړی اوکه په دوهم ځل کې؟ دتیطوس په نوم دپولس خط په ۵۲ م کال کې لیکل شويدي، یا ۵۷م، یا ۶۴ م، او یا هم په ۶۵ میلادي کال کې. دپولس په ټولولیکونوکې ژوراختلاف شته، ځینی عیسایی علماء یې نه منی اوورڅخه منکړدي.

۷: دپطرس لیکونه، دیوحنالیکونه، ديعقوب رساله، دیهودا رساله او دیوحنامکاشفه:

یوسی بیوس پخپل کتاب تاریخ کلیساګي (کتاب ۳ باب ۳) لیکلی دی چې دپطرس لومړی لیک درست دی اودوهم لیک ئې هیڅکله هم په مقدسوکتابونوکې نه وداخل، ددې کتاب به ۲۵ باب کې لیکي:

په دې کي دخلکواختلاف دی، چي ديعقوب ليک، ديهوداليک، دپطرس دوهم ليک، اودیوحنادوهم اودريم ليکونه به دانجيل ليکوالانوليکلی وی؟ اویابه نوروکسانوليکلی وی اووروسته به ئې ودوی ته منسوب کړی وي، اودپولس اعمال، مکاشفه، دپطرس ليکونه داټول جعلي اوفرضي دي، په اصل کي حقيقت نلري.

دعبرانيانوپه نوم دپولس ليک په هکله ارنيس بشپ لیس چي په ۱۷۸ م کال کي تيرشويدی، هپ پوليتيس چي په ۲۲۰ م کي و، دروم لوی پادری نوتيس چي په ۲۵۱ م کي و، هغوی ټولوددې ليک څخه انکارکړیدی، ويل لورته سريانی کلیساتراوسه پوری دپطرس دوهم ليک، دیوحنادوهم اودريم ليک څخه انکارکوي اونه یی تسليموی، اواسکالچريياوايي چي هرچاچي دپطرس دوهم ليک ليکلی دی هغه خپل وخت خوشی ضایع کړیدی؛ لاردنرپخپل تفسيرتوک ۴ مخ ۱۷۵ کي ليکي: چي سرل اودبيت المقدس کلیساؤ مکاشفه نه قبلوله، اوله دې سره ئې کتاب باروک اوديرمياه رساله یوځای کوله، ځینی عيسایی علماء په دې اندی دي چي دیوحنامکاشفه نه حواری ليکلې ده اونه هم درست کس ليکلې ده، داېې معناجهالت اوغلط کاردی. اودابايدله مقدسو کتابونو څخه خارجه شي. یوسی بېس پخپل کتاب تاريخ کلیساکي ليکي: چي ديعقوب ليک یوجعلي اوفرضي ليک دی، زیات متقدمين علماء په دې انددي چي ديهودارساله هيڅ حقيقت نلری، میک دی برحن سينتيورستس وایی چي ديعقوب ليک دحواريينو دتعليماتو څخه خلاف دی، دپروتستانويوتلی لوی عالم راجرس لاندنی کتابونه دمقدسوکتابونوله لږڅخه وايستل:

دپولس ليک دعبرانيانوپه نوم، ديعقوب ليک، دیوحنادوهم اودريم ليک، ديهوداليک اودیوحنامکاشفه.

نوی عهدنامه (نوی ترون) له څه شی څخه بحث کوی؟

۱- انجیل متی:

دحضرت عیسی علیه السلام پیدایښت، نسب نامه، ازماينښت، دده وعظ، معجزې، وړاندوینې، دده صلیب کیدل، اوداسی نور.

۲- انجیل مرقوس:

دحضرت عیسی علیه السلام معجزې، دده ازماينښت، دده مرگ، دده واسمان ته ختل اوداسی نور...

۳- انجیل لوقا:

دحضرت عیسی علیه السلام پیدایښت، دحضرت یحی علیه السلام بېتسمه، دحضرت عیسی علیه السلام نسب نامه، معجزې، دده مرگ اویاژوند کیدل اوداسی نور.

۴- انجیل یوحنا:

دحضرت عیسی علیه السلام معجزې، دیهودوانکار له مسیح څخه، دده مرگ، بیاژوندی کیدل اوداسی نور...

۵- اعمال در سولانو:

دیهوداځای ناستی، روح القدس، پطرس اویوحنا، وعظ، دیعقوب قتل اودپطرس نیول، پولس اوبرناباس، دپولس نیول، دپولس ایمان راوړل پر عیسی علیه السلام باندی، دپولس سفر، اوداسی نور...

۶- درو میانویه نوم دپولس رسول خط:

دپولس سفر، دیهودانو شریعت، ادم اومسیح، اسرائیل، دپولس تبلیغ اوداسی نور..

۷- دکورنتیانویه نوم دپولس رسول اول خط:

دمسیح پیغام، در سولانو خدمت، عشاء ربانی، دمسیح بیاژوندی کیدل.

۸- دکورنیتانویه نوم دپولس رسول دوهم خط:

دپولس شکر، اندیبننه، تیطوس اودهغه ملگری، دپولس خدمت.

۹- دگلتیانویه نوم دپولس رسول خط:

دپولس رسول کیدل، دپطرس رقل، اخری خبرداری اویرکت.

۱۰- دافسیانویه نوم دپولس رسول خط:

دپولس دعا، دپولس خدمت، دمسیح مینه، ماشومان مور اوپلار، اخری سلام.

۱۱- دفیلیپیانویه نوم دپولس رسول خط:

دفیلیپیانولپاره دپولس دعا، تیموتیوس اوایفرو دیتوس، نصیحتونه، اخری سلام.

۱۲- دکولوسیانویه نوم دپولس رسول خط:

دخدای شکر، دپولس خدمت، نصیحتونه، اخری سلام.

۱۳- دتساوونیکیانویه نوم دپولس رسول اول خط:

ددې خلکو ایمانونه، دپولس خدمت، نصیحتونه.

۱۴- دتسالونیکیاپه نوم دپولس رسول دوهم خط:

دمسیح بیاراتلل، دعا، برکت.

۱۵- دتیموتیوس په نوم دپولس رسول اول خط:

نصیحتونه، دمسیح خادم، دایمان جنگ.

۱۶- دتیموتیوس په نوم دپولس رسول دوهم خط:

دمسیح بڼه سپاهی، نصیحتونه، سلام.

۱۷- دتیطوس په نوم دپولس رسول خط:

تعلیم، شخصی نصیحتونه اوسلامونه.

۱۸- دفیلمون په نوم دپولس رسول خط:

دپولس سفارش، اخري سلامونه.

۱۹- دعبرانيانوپه نوم خط:

لوی خلاصون، عیسی له موسی نه لوی دی، دملک صدق دکهانت طریقه، عبادت،
دمسیح په قربانی گناه لیری کیږی، نصیحت، ایمان، برکت اواخري سلام.

۲۰- دیعقوب عام خط:

ازمایښت اولسون، ددنیا سره دوستی کوی، صبر اودعا.

۲۱- دپطروس رسول اول خط:

ژوندی امید، دمسیح مصیبتونه، ښځې اوخاوندان، اخري سلامونه.

۲۲- دپطروس رسول دوهم خط:

ددرواغونبیان، دمالک دراتلولوظ.

۲۳- دیوحنا رسول اول خط:

خدای نوردی، خردجال، دخدای بچی، دخدای روح اودخردجال روح.

۲۴- دیوحنا رسول دوهم خط:

حقیقت اومینه، اخري سلام.

۲۵- دیوحنا رسول دریم خط:

مرسته اومخالفت کول، اخري سلام.

۲۶- دیهوداه خط:

ددرواغجنواستازانوپه خلاف عدالت، خبرداری.

۲۷- دیوحنامکاشفات:

دمسیح په هکله خوب، پیغامونه، په اسرائیلومهرلگیدل، دسرناواز، فرشته اوکتاب،
 ښځه اولوی مار، دبابل بربادی، زرکاله، نوی اسمان اونوی ځمکه،.

دبایبل ایاتونه اوبابونه

لکه مخکي چي ماورباندی رنواچول چي یوڅوک خپل ټول عمر دبایبل په مطالعه کي تیرکړی بیا هم لږدی، داځکه چي بایبل پریوه حال نه دی، نه ئې بابونه په یوه حال دي، نه ئې ایاتونه پریوه حال دي، نه ئې مضامین پریوه حال دي، نه ئې فقرې اوکلې پریوه حال دی، مناظر اسلام مرحوم شیخ احمدیدات رحمة الله علیه پوره (۴۰) کاله دعیسائیت مطالعه وکړل له هغه څخه ئې وروسته دعیسایی مبلغینو، مبشرینو، راهبانو، بیشفانو او علماء سره بحثونه اومناظرې پیل کړې، عیسایی علماء وایی چي اوس موږ بایبل په (۲۰۰۰) ژبوسره ژباړلی اوچاپ کړی دی چي په دې کي هیڅ شک نشته خووبل لورته دابایبلونه دهرې ژبې بایبل دبلې سره توپیر لري، په عربي بایبل کي یوه فقره وي او هغه فقره بیا په پښتوبایبل کي نه وي، اوداسی نور...

زړه عهدنامه/عهدنامه عتیق/زورټرون (۹۲۹) بابونه او (۲۳۱۴۵) ایاتونه دي.
 نوی عهدنامه/عهدنامه جدید/نوی ترون (۲۶۰) بابونه لري او (۷۹۵۸) ایاتونه دي، دپروتستانوبایبل چي (۶۶) کتابه دي تقریباً په مجموع کي (۳۱۲۷۳) ایاتونه لري، خودټولوپروتستانو بایبلونه هم یوشانته نه دی دبیلگې په ډول سره مشهوربایبل کنگ جیمزبایبل (King James Version) (۳۱۱۰۲) ایاتونه لري، خوبل لورته دکاتولیکانو بایبل چي (۷۳) کتابونه لري په مجموع کي (۳۳۰۰۰) ایاتونه لري، داهم یوشانته نه دي ځینی لادیرایاتونه لري اوځینی کم، عموماً بایبل (۱۱۸۹) بابونه لري. په عمومي ډول سره په بایبل کي (۲۷۴) ایاتونه کومه شماره هم نلري، زما توصیه

وهغولیکوالانوته چي پر عیسائیت باندی څه لیکي داده چي دیوه کتاب په حواله باندی دبایبل په هکله اکتفاء ونکړی بلکې بایبل خپله وگوری، دهغه د چاپ ځای اونېته هم ورسره ولیکي داڅکه چي بایبلونه بدلېږی، که فرضاً زه ولیکم چي داایات په دغه باب کي دی نو (۱۰۰) کاله وروسته داحواله په دې کارنه کوي چي دغه ایات عیسایی علماء بیاویل باب ته اړوي نوښه به داوي چي دبایبل په هکله هرڅه معلومات چي شوني وی ولیکل شی، دیرداسی بایبلونه دي چي زه کله وعیسایانوته دنیت دبایبل حواله ورکړم دوی ورڅخه منکره شي، اوکله چي د چاپ شوي بایبل حواله ورکړم بیایی مني نوپه لیکنوکي باید دداسی بایبل څخه کارواخیستل شي چي چاپ شوی وي.

د عیسایی علماء اختلاف دنوی عهدنامې د کتابوپه هکله

دنوی عهدنامې (زېږی) پر (۲۰) کتابودعیسایی نړۍ اتفاق دی، په نورو (۷) کتابوکي ئې ژوراختلاف شته، اودهغوی په الهامي کیدوکي پوره شک شته. هغه کتابونه چي گمان کیږی چي الهامي نه دي هغه دادي:

دپولس لیک د عبرانیانوپه نوم، دپطرس دوهم لیک، دیوحنادوهم لیک، دیوحنادیریم لیک، دیعقوب لیک، دیهوداه لیک اودیوحنا مکاشفات.^{۴۹}

یوسې بئیس (Eusebius) چي کلیسادتاریخ پلار (Father of Church History) بلل کیږی، په (۳۴۰) میلادی کال کي ده اونورعیسایی علماوو داتصدیق کړل چي:

((دیعقوب لیک، دپطرس دوهم لیک، دیهوداه لیک، دیوحنا دوهم اودیریم لیک))

داتوله غیرالهامی اوغیرمستنددی په سړیانی

^{۴۹} بایبل بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۱۶، ۳۱۵، ۳۱۷، (اظہارالحق کاردوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

؛ بایبل کي هم چي د پشیتا (Peshitta) په نامه سره یادېږي همدغه کتابونه اوتوتې پکښې نشته.^{۵۰}

دیوسی بئیس څخه مخکي یوېل مسیحی عالم، مفکراولیکوال ایری نئیس (Irenaeus) په (۲۰۰) میلادی کال کي چي کوم دعیسایي الهامي کتابولړلیک خپورکي په هغوکي دپطرس دوهم لیک، دیوحنادریم لیک، دیعقوب اویهودالیکونه اوهمدارنگه دپولس لیک دعبرانیا نوپه نامه پکښې نشته.^{۵۱}

ددهمې اودریمې پېړۍ داسکندرې نامتوبېشف کلیمنټ (Clement) په (۲۱۵) میلادی کال کي دعیسایي الهامي کتابوچي کوم فهرست خپورکړ په هغه کي دپطرس دوهم لیک، دیوحنادریم لیک اودیعقوب لیک شامل نه وو، اودبرنباس لیکونه پکښې وه، چي دبرنباس لیکونه په اوسنۍ بایبل کي هیڅ شتون نلري؛ اوهمدارنگه دکلیساپلار طرطلین (Tertullian) په (۲۳۳) میلادی کال کي دالهامي کتابوله فهرست څخه دیوحنادریم دوهم لیک، دپطرس دوهم لیک اودیولس لیک دعبرانیا نوپه نوم وغورځول اوداې څرگنده کړه چي داکوم ارزښت نلري داځکه چي دالهامي نه دي.^{۵۲}

داهرڅه اختلافات ټولوعیسایي علماوواوعیسایي نړۍ درک کړي، اوورسره بلد اواشنادي اودوی پخپله داسی اعتراف کوی:

نوی عهدنامه تردوهمې پېړۍ پوري دیوې مستندې مجموعې په ډول سره نه وه پېژندل شوې، اوبالا څه بیا هم ددریمې پېړۍ تراخه پوري دایوه اختلاف نه ډکه اومتنازعه مجموعه وپېژندل شول.^{۵۳}

^{۵۰} Concise Oxford Dictionary of the Church, p. ۳۹۳

^{۵۱} Bratton's History of the Bible, p. ۱۲۲

^{۵۲} Bratton's History of the Bible, p. ۱۲۲

^{۵۳} American People's Encyclopedia, vol, ۳, p. ۴۲۶

داخپله دعیسایي نړۍ اقراردی، چي دحضرت عیسی علیه السلام څخه وروسته هم تر (۳۰۰) کالوپوری بیا هم عیسایي نړۍ په یوه خوله نشول چي نوې عهدنامه یوالهامي کتاب وبولي، بلکې لکه چي موزذکرکړل چي خپله دعیسائیت بنسټ اېښودونکودنوې عهدنامې څه کتابونه بې بنسټه کړل، اودائې په واضح ډول سره لیکلي دي چي دالهامي کتابونه نه دي، چي مطلب دادی چي ددې متابعت اوپه دې عمل کول پکارنه دی، اودالکه دنړۍ دنورو لیکوالانوپه شان کتابونه دي څه تقدس نلري، څه کیسې، څه تاریخ، اوڅه دهغه وخت حالات پکښې نغښتی دي اونورپکښې هیڅ شی نشته.^{۵۴}

دبایبل په هکله دعیسایي نړیوالو علماء اوڅېړونکو ښکاره څرگندونې

۱: په انجیلونو کي بدلونونه له ورايه معلومیږي ، دبیلگې په ډول سره دبل ځایه څخه پوره - پوره عبارتونه رااخیستل شوي دي اودبایبل سره گډشویدي اوخلکوداکارقصداً په دې کړیدي چي انجیلونه نورگټورشي اوداکاریه دوهمه میلادي پېړۍ کي شویدی داسی ډیرشیان پکښې دي چي هیڅ سرچینه اومصدرنلري.^{۵۵}

۲: په اتمه پېړۍ کي په منځني ختیځ اودروم په بحیره کي یوادي انقلاب راغی، پاچاهانو واخلکوته دااجازه ورکړه چي ددوی رعب اودبدبه ولیکي اولیکوالان داسی لیکنې راتولې کړي اوهمداسی وشول اوپه همداسی لیکنوباندی کتابتونونه ښکلي شول؛ په یونان کي هم داکاروشو، اسرائیلو دیهودو دمؤرخینو کیسې راتولې اووه ئې

^{۵۴} اعجاز عیسوی، ۴۵- ۶۴ لیکوال: مناظر اسلام مولانا رحمت الله کیرانوی رح، اداره اسلامیات لاهور
^{۵۵} Encyclopedia Britannica- ۱۹۴۶

لیکلي اودبایبل دپنځو کتابونو (پیدایښت، خروج، لویان، اعداد، تثنيه) سره ئې یوځای کړې.^{۵۶}

۳: په ۶۲۲ ق م کي دهیکل سلیماني دیباودانولوپرمهال یوه لیکنه پیدا شوه کله چي وکتل شوه داسی ویل کیدل چي داهغه تورات دی چي وحضرت موسی علیه السلام ته ورکول شوی ؤ، حال داچي اصلی تورات په لیکلی ډول سره نه ؤ؛ چي په دغه وخت کي (کتاب استثنا/تثنيه) ولیکل شوه، له دې څخه وروسته (کتاب سموئیل، کتاب پاچاهان) هم دخلکوله خوالیکل شوه دانونوی تورات دی، چي هیچانه خوښاوه.^{۵۷}

۴: په ۵۸۶ ق م کي بخت نصريه بیت المقدس باندي حمله وکړه، هیکل سلیماني ئې وسوځاوه اوتورات هم وسواوله منځه ولاړی، له دې څخه وروسته بیا ۵ کتابونه تورات شول او (لویان اواعداد) ورسره اضافه شول.^{۵۸}

۵: په ۵۳۹ ق م کي نوي کتابونه رامنځته شول چي (پیدایښت، خروج، لویان، اعداد، استثناء، يشوع، قاضیان سموئیل اویاچایان وو).^{۵۹}

۶: غالباً دتورات په روحانیت کي د عزراونډه ډېره ده، داځکه چي دی کاهن ؤ، دی ذهین ؤ، اوهم دی کاتب ؤ، ده دتورات قوانین اواحکام ئې منظم کړل داځکه دی عالم ؤ.^{۶۰}

^{۵۶} Frank Moore Cross, from Epic to Canon: History and literature in Ancient Israel, Baltimore and London, ۱۹۹۸, pp ۴۱- ۴۲

^{۵۷} how the Bible became a book? pp, ۱۲۴-۱۲۶, R.E. Clements, *God and Temple*, Oxford, ۱۹۶۵, pp>۸۹- ۹۵ The Original Torah, pp ۱۴۶-۱۴۷

^{۵۸} Akenson, *Surpassing Wonder*, pp>۲۲۹- ۲۴۳

^{۵۹} *The Bible The Biography*: by Karen Armstrong-۲۰۰۹

^{۶۰} Ezra ۱:۱۰. Fishbane translation, ibid, p ۶۶

۷: کله چي عزرا پخپل لاس ليکلی تورات و خلکوته اوراوه نو هغه حيران شول اوويل
ئې چي داخو هغه تورات نه دی چي پر حضرت موسی علیه السلام باندی نازل شوی
دی، په دغه وخت کي بایبل دوې برخې ؤ (تورات ، کتب الانبياء) له دې څخه
وروسته مقدس ليکونه ورسره يوځای شول اوبيا (تواریخ) وليکل شول ؛ چي داپه
اصل کي د کتاب سموئیل ، پاچاهان او کتاب استثناتفسیر ؤ.^{۶۱}

۸: (کتاب دانیال) په دوهم قبل المیلاد کي وليکل شو.^{۶۲}

۹: په ۷۰ عيسوی کال کي پاچا ويسپيشين بیت المقدس فتح کړ او هيکل ئې په اوړو
سوځاوه ، او ټول هغه کتابونه چي ليکل شوی ووپه مکمله توگه سره له منځه
ولاړل.^{۶۳}

۱۰: په ((اوشا)) کي يهودي علماء (تواریخ ، استر ، عزرا ، نحميا ، امثال ، واعظ ،
غزل الغزلات ، ايوب) داتوله رد کړه او ۱۳۵-۱۶۰ يهودي علماء سره راټول شول اونوی
بایبل ئې جوړ کړ چي دمشنا (Mishna) په نامه سره دی.^{۶۴}

۱۱: د ساول (شاول/ پولس) دوفات څخه وروسته ۶۰ عيسوی کال په لسيزه کي هغه
مسيحي ليکوالان چي دپولس ئې ډير احترام کاوه دده په نامه سره یی
افسيانو او تسالوکیانو په نامه ليکونه وليکل او همدارنگه ئې د تیموتیوس اوتیتس
خطونه وليکل او دده په نامه یی کړل.^{۶۵}

^{۶۱} Bruns, Midrash and Allegory, pp. ۶۲۶- ۶۲۷

^{۶۲} Fishbane, Garments of Torah, pp ۶۷- ۶۹

The invention of the Bible and Talmuds, New york, San Diego and London,
۱۹۹۸, pp. ۸۹-۹۰

^{۶۳} The Bible The Biography: by Karen Armstrog-۲۰۰۹

^{۶۴} The History of the Scripture through Ages-۲۰۰۵

^{۶۵} The Bible The Biography: by Karen Armstrog-۲۰۰۹

۱۲: ددوهمې میلادي پیړۍ په منځ کې د نوي عهدنامې ۲۷ کتابونه پوره شول اوڅلور انجیلونه معتمد شول، حال دا چې نور انجیلونه هم موجود وو، لکه انجیل تامس (۵۰ میلادی) چې د ادحضرت عیسی علیه السلام د خبرو تلو لکه وه، نور انجیلونه هم لکه: Nazarenes, Ebionites, Quelle, Hebrew^{۶۶}

۱۳: ومورته بالکل دامعلومه نه ده چې انجیلونه چالیکلی دي؟ کله چې دلومړي ځل لپاره ښکاره شوه د ادنوم ورکوسانوپه نامه سره وو، یعنې لیکوالان ئې نه درلودل؛ وروسته ئې دکلیساؤ دمشهورو شخصیتونوپه نامه سره ونومول اووهغوی ته ئې منسوب کړل او اکثره لیکوالان یې یهودي عیسایان وو.^{۶۷}

۱۴: (کتاب مکاشفه) یوزهرجن کتاب دی، خپله کلیسا ورڅخه نفرت کوي، له همدې کبله ئې دبایبل اخري کتاب کړیدی.^{۶۸}

۱۵: دکتاب پیدایښت په لومړي باب کې چې په ۶ ورځو کې داهرڅه پیداشویدی دا احمقانه خبره ده اودابې عقلي ده.^{۶۹}

۱۶: (W. Whiston) په ۱۷۴۵ میلادي کال کې د عهدنامې جدید (نوی تړون) داسې متن خپورکړ چې په هغه کې د تثلیث رد، داچې خدای په حضرت عیسی علیه السلام کې حلول کړی دی ددې رد، اودادعوه ئې هم وکړه چې دادکلیسادمشرانوله لوري پر موړ ترپل شوی دی، په ۱۷۲۰ میلادی کال ئې انجیل برناباس خپور کړچې په هغه کې دالله وحدانیت شته نه تثلیث، نورو له ده سره په یوه خوله وویل چې دبایبل اصل حقیقت معلومول دامکان څخه لیری خبره ده.^{۷۰}

^{۶۶} Akenson, *Surpassing Wonder*, pp>۲۲۹- ۲۴۳

A Collection of these Gnostic gospels was discovered at Nag Hammadi in Egypt in ۱۹۴۵

^{۶۷} Fridricksen, Jesus p ۱۹

^{۶۸} what is scripture?

^{۶۹} On The Confusion of Tongues

^{۷۰} What Really Jesus say?

۱۷: په ۱۸ میلادی پېړۍ کې چې کله جرمني علماء بایبل مطالعه کړنووې ویل چې دبایبل لومړۍ پنځه کتابونه (تورات) چې حضرت موسی علیه السلام ته منسوب دی دادمختلفو لیکوالانو لیکنه ده، ددوی لیکنې بیلې دي، په یوه کتاب کې وځای ته (ایلوهم) Elihim په بل کتاب کې ورته یهوه Yehwe ویل شوی دی اوداسی نور... اختلافونه ډېر دي نوموړې جرأت سره ویلای سوچي دا پنځه کتابونه د یوه کس (حضرت موسی علیه السلام) لیکنه نه ده.^{۷۱}

۱۸: ښاغلی ډیویټ په ۱۸۰۵ میلادی کې وویل چې (کتاب استثناء) چې دتورات اخری کتاب دی داپه یوسیه کې په ۷۰۰ قبل المیلاد کې لیکل شويدي، له ده سره پروفیسر هرمن هېفلډ (۱۷۹۶-۱۸۶۶) هم اتفاق وکړ.^{۷۲}

۱۹: داسی هم شوي دي چې یوه کاتب حاشیه لیکلې وي او هغه بیا په متن بدل شوی وي داسی غلطیاني په بایبل کې زښته شته.^{۷۳}

۲۰- دعهده نامه قدیم (دپخواني تړون) دمستندونسخوشتون هیڅ اعتبار نلری.^{۷۴}

۲۱- دموجوده تورات زیاته برخه دحضرت موسی علیه السلام لیکنه نه ده، ددې لیکونکي ډیر زیات دي.^{۷۵}

۲۲- په کوم وخت کې چې انجیلونه لیکل شوي دي په دې وخت کې دخدای په هکله توهم اوخیالات ډیرو، نوله همدې کبله دعیسائیت نشواونماپرتوهم اوخیالاتوباندی ولاړه ده.^{۷۶}

^{۷۱} The History of the Bibel ۱۹۹۰

^{۷۲} The Origin of the Bible-۱۹۸۸

^{۷۳} قاموس الكتاب، پاڼه ۱۲۵، لیکوال: ایس ایف خیرالله، خپرونکي مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروز پور رود لاهور ۲۰۰۸-

^{۷۴} American People*s Encyclopedia, vol. ۳. ۴۲۰

^{۷۵} Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English Translation by W. Montgomery, London ۱۹۲۳

^{۷۶} John Lewis: Religions of the World Made Simple< London

- ۲۳- په بایبل کې به کیدای شی دوحی رنگ ګډوي، خواوس چې کومي نسخې ومورته پاتې دي هغه ټولې سره ټوټه ټوټه دي.^{۷۷}
- ۲۴- دبایبل (عهدنامه قدیم) زیاته برخه داسرائیلویرمحيط، ددوی پرعقلي اوسياسي تجربوباندې راڅرخي، په اصل کې ددوی هیڅ لیکوال هم نه دی معلوم چې چالیکلی دي؟ په عمومي ډول سره داسی ویل کېږي چې انبیاء، پوهانو، مناجات لیکونکو، رسولانو اوکاھنانولیکلی دي چې په دې هکله هم لږمعلومات شته.^{۷۸}
- ۲۵- ددې نسخواکثره لیکوالان نامعلوم دي په واقعیت کې، یا کیدای شی په اصل کې دلیکوال اخلاص پکښې وي خو، اوسنی بڼه ئې درسته نه ده.^{۷۹}
- ۲۶- په یهودوکي دارواج وو چې یوه نسخه به ئې وپخوانی نبي یا رسول ته منسوبول لکه حضرت موسی علیه السلام یاعزراته داپه یهودي ټولنه کې یوعادی کارؤ، نوداسی ویلای شی چې داکتابونه چې دوی ورته منسوب کړیدی په اصل دې خلکونه دی لیکلی.^{۸۰}
- ۲۷- دیهودوخیالی کیسې اولیکنې اوس بایبل شو!!!!^{۸۱}
- ۲۸- دانجیلونواوکتا ب اعمال په اصل کې دنوم ورکوکسانولیکنې وې ددوی نومونه اوهرڅه وروسته ورسره ضم شول.^{۸۲}
- ۲۹- په ۱۹ پېړۍ کې ډیروعیسایي علماء دارد کړل چې یوحناانجيل دی دیوحناالیکنه وي، اوهمدارنگه ئې وویل چې دامشکله ده چې یوڅوک دامعلومه کړی چې څلورم انجيل چالیکلی دی؟^{۸۳}

^{۷۷} Dr.Maurice Bucaille: The Bible, The Quraan and Science^{۷۸} The New Funk and Wagnall*s Encyclopedia, New York ۱۹۴۹^{۷۹} Stanley Cook: Introduction to the Bible ۱۹۵۶^{۸۰} Bratton*s History of the Bible^{۸۱} Collier*r Encyclopedia^{۸۲} Encyclopedia.Brit ۱۹۷۳^{۸۳} Collier*r Encyclopedia

۳۰- کله چې ودې مقدسونسخوته وکتل شی نولکه چې ورسولانوته ئې منسوب کړیدی هم هغسی توکي پکښې نشته.^{۸۴}

۳۱- کوم بایبل چې اوس زموږ سره شتون لری په همدغه شان بایبل په څلورمه عیسوی پېړۍ کې موجودنه ؤ.^{۸۵}

۳۲- دبایبل هیڅ داسی نسخه شتون نلری چې خپله لیکوال لیکلې وي او هغه تصدیق کړی اویامهرکړې وي.^{۸۶}

۳۳- بایبل (۲۴۰۰۰) نسخې لیکل شويدي خودوې نسخې ئې یوشانته نه دي.

۳۴- دهغه بایبل په سريزه کې چې دپاپ له لوری تصدیق شوی دی اویه ټوله نړۍ کې زیات لوستونکي لری اومحبوبیت لری داراغلی دی:

داڅلورانجیلونه دحضرت عیسی علیه السلام ژوندپاڼه نه ده بلکې دادعیسایانوخپل افکاراوتخیل دی.

دحضرت عیسی علیه السلام نسب پاڼه چې په انجیلونوکې راغلې ده داحضرت عیسی علیه السلام درسته نسب پاڼه نه ده.

داخبره شکمنه ده، چې څه چې په انجیلونوکې لیکل شوي دي اوحضرت عیسی علیه السلام ته منسوب دي چې دادي په واقعیت کې دحضرت عیسی علیه السلام ویناوي وي که یا؟^{۸۷}

۳۵- بروس متزروایی:

دنوي عهدنامې دیوناني نسخې ۵۸۴۷ نسخې لیکل شوي دي اودا نسخې ئې یوشانته نه دي، داوسنی نوی عهدنامې کتابونه په دې شان نه دي لکه په یوناني

New Catholic Encyclopedia

^{۸۴} Encyclopedia.Brit ۱۹۷۳

^{۸۵} Encyclopedia Americana

^{۸۶} Funk And Wagnall*s Encyclopedia>

^{۸۷} The New American Bible, the new catholic translation

نسخې کي چي دي، ددې نسخې ۲۸۱۱ نسخې په واړه قلم ليکل شوي دي، په ۹ ميلادي پېړۍ کي ۲۲۷۹ نسخې تحريف شوي دي، يواځې ددې نسخو ۳۰ نسخې ۹۵ ميلادي پېړۍ مخکي ويل کيدلې اوبس.^{۸۸}

۳۶- بارت ډي ارمن (Bart D. Ehrmann) وايي:

کله چي موربدبايبل يوه نسخه دبلې نسخې سره مقايسه کړه نو يوې نسخې دبلې نسخې څخه د (۲۰۰۰۰۰ - ۳۰۰۰۰۰) توپيرونه درلودل چي دا پيريدي. په ۱۶۱۵ ميلادي کال کي چي دنوی عهدنامې لومړۍ يوناني نسخه وړاندې شوه ډيرداسی شيان پکښې وه چي په اصلي نسخې کي نه وه.

۳۷- تيډي بيزا (Teddy Beza) وايي:

دبايبل دبازنطي اويوناني فاسدونسخو څخه په ۱۵۶۵ ميلادي او ۱۶۰۴ ميلادي کال کي يوه تحريف شوې نسخه جوړه شوه چي ودې ته کنگ جيمر بايبل (King James Bible) وايي.

۳۸- قسطنطين وان (Constantin Van Tischendorf) وايي:

کله چي موربدنوی عهدنامې اوسنی بڼه داصلي نسخې سره وکتل نو (۱۴۸۰۰) بدلونونه پکښې راغلي وه، ديبلگي په ډول سره دحضرت عيسي عليه السلام په هکله مختلفي کيسې، په اصلي نسخې کي تثليث نشته يعنی لاندی اياتونه نشته: درې دي چي گواهي ورکوي په اسمان کي پلار، ځوی اوروح القدس اودادرې سره يو دي. (لومړی ليک ديوحنا ۵: ۷-۹)

په اصلي نسخه کي ديوحنا انجيل ۸ باب: ۱-۱۲ پوري چي ديوې زناکارۍ ښځې کيسه ده نشته.

^{۸۸} Text for the Newtestament/Bruece Metzger

دحضرت عیسی علیه السلام ختل واسمان ته چي په مرقوس انجيل ۱۶ باب: ۱۹ اوهمدارنگه لوقا انجيل ۲۴ باب: ۵۰-۵۳ اوهمدارنگه اعمال در سولانولومړی باب: ۹-۱۱ په اصلی نسخه کي نشته.

که چیري مورسینایي اوواتیکانی (وطیقانی) نسخه سره مقایسه کړونودې دوونسخوپه منځ کي (۳۰۳۶) اختلافونه شته دبیلگي په ډول سره:

په انجيل متی کي- ۶۵۶ اختلافونه

په انجيل مرقوس کي- ۵۶۷ اختلافونه

په انجيل لوقا کي- ۷۹۱ اختلافونه

په انجيل یوحنا کي- ۱۰۲۲ اختلافونه یوډبله سره لري.

۳۹- عیسایی عالم فاضل پروفیسربلیک هارډ وایی:

که مېرېدې دروانجيلونو(مرقوس، متی، لوقا) وسلني ته راشو نو ویلای شو چي:

دلوقا انجيل ۴۵٪ سلنه اودمتی انجيل ۱۴٪ سلنه دمرقوس انجيل څخه اخیستل

شوی دی، بیادلوقا ۲۵٪ سلنه دمتی د ۲۳٪ سلنه سره برابره ده، یواځی ۲۰٪ سلنه

دلوقا انجيل دنوروانجيلونوڅخه بېل دي، اودمتی انجيل دنوروڅخه ۳۵٪ سلنه بېل

دی، نوموړدپه جراثت سره ویلای شو چي کله چي یوانجيل لیکل شوی دی، نوهغه

انجيل دبل انجيل لیکوال مطالعه کړی دی اوپوره اخذې ورڅخه کړیدی یاپه بل

صورت یوانجيل دبل انجيل سرچینه ده..

۴۰- هانس کونگ^{۸۹} (Hans Kung) پخپل کتاب^{۹۰} کي وایی:

هیڅوک دانشی ویلای چي دنوی عهدنامې کتابونه له اسمان څخه رانازل شوي

دي، وبل لورته مورویلای شو چي دا انسانانولیکلی دي اوله انسانانوڅخه ئې سرچینه

اخیستې ده، په ځانگړی ډول سره که مورادلوقا انجيل ۱ باب: ۱-۵) وگورو.

^{۸۹} Dirctor: Institute of Ecumenical Studies- Germany

^{۹۰} Infallible?

ای خوږه تیوفیلوسه! ډېرو خلکو په دې لا س پوری کړی دی چې دهغه واقعات ترتیب واره بیان کړی چې کوم چې زموږ په منځ کي تیری شوي دي؛ بلکې هغوی موږ ته خبرې حواله کړي دي او چاچي دا واقعات د سر نه پخپلو سترگولیدلی وې اود زیږی خادمان وه نوزه هم په خپل وارسره ای خوږه تیوفیلوسه! ستادپاره ډپوره تحقیق نه وروسته دا ټولې خبرې په ترتیب سره نقل کوم، داددې لپاره چې تاته دهغه خبرو په هکله صحیح معلومات درکړم دکومونه چې ته خبرکړی شوی ئې.

(دلوقا انجیل لومړی باب: ۱-۵)^{۹۱}

هغه انجیلونه چې داسلام دراتگ څخه مخکي موجود

وه:

- ۱: دمصريانو انجیل ، چې ددوهمې پېړۍ په منځنيوختونو کي وو.
- ۲: دعبريانو انجیل په لومړۍ پېړۍ کي.
- ۳: دپطرس انجیل په دوهمه پېړۍ کي.
- ۴: دپولس انجیل په دوهمه پېړۍ کي.
- ۵: اندرياس انجیل.
- ۶: دبرناباس انجیل
- ۷: دبرتولوماس انجیل
- ۸: دجیمز انجیل
- ۹: دقدیوس انجیل
- ۱۰: داپلس انجیل
- ۱۱: دباسیلیدس انجیل

^{۹۱} انجیل شریف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادي، پاکستان بایبل سوسائیتی

۱۲: دکرینتوس انجیل

۱۳: دایوننتس انجیل

۱۴: دحوا انجیل

۱۵: داسخړیو طی یهوداه انجیل

۱۶: دحیوه انجیل

۱۷: دمريم انجیل

۱۸: دستایس انجیل

۱۹: دکامیل انجیل

۲۰: دفلیپ انجیل

۲۱: دلوقاس انجیل

۲۲: رونیئتیا انجیل

۲۳: دمارکیون انجیل

۲۴: دنیقودیمس انجیل، چي ددې سپېڅلې رسالې په لاندی ډول سره دي:

۱: دعیسی المسیح حکمت

۲: اپوکریف یوحنا

۳: دمريم نسل

۴: داندرياس اعمال

۵: دیوحنا اعمال

۶: دپولس اعمال

۷: دپطرس اعمال

۸: دپطرس موعظه

۹: دتوماس اعمال

۱۰: دحوای دروازي موعظه

۱۱، ۱۲ دلومړی اودوهم کلیمانټ لیکونه

۱۵، ۱۶ دحضرت مریم دبکارت په هکله دکلیمانټ لیکونه

۱۷، ۱۸ جیمز ته دکلیمانټ لیکونه

۱۹: داگناتیوس لیک

۲۰: دپولیکارت لیک

۲۱ او ۲۲، لوروکیانوواواسکندریانوته دپولس لیکونه.^{۹۲}

دبایبل پخوانۍ نسخې

۱- سینایي نسخه (Codex Sinaiticus):

دانسخه په (۱۸۴۴) میلادی کال کې مشهورعالم تشند ارف دسیناپه غره کې وموندل، ودې نسخې ته الف وایی، داسی گمان کیږی چې دابه په څلورمه پیړۍ کې لیکل شوی وي، په دې نسخه کې زیاته برخه دعهدعتیق شته، مگرهغه هم بشپړه نه ده، دنوی عهدنامې هغه برخې پکښې دي چې دبایبل برخه نه ده، لکه دبرناباس لیک اوداسی نورودې ته د(ای) نوم روکول شوی دی اودانسخه په برتش موزیم کې پرته ده.

۲- سکندریه نسخه (Codex Alexandrinus):

دانسخه هم په برتش موزیم کې پرته ده، ودې نسخې ته د(A) نسخه ویل کیږی، داپه ۵ میلادي پیړۍ کې لیکل شوې ده، دالا هم پوره یقیني نه ده چې کله لیکل شوی ده، داهم مکمله نسخه نه ده، په دې کې هم عهدنامه عتیق شته، په دې

^{۹۲} Encyclopedia of Britannica, ۱۳th edition, vol ۲. ۱۷۹۱, ۱۸۰

کي هم دنوی عهدنامې هغه برخی شاملی دي چي په اوسني بایبل کي نشته، لکه دکلیمنټ لیکونه اوداسی نور....

۳- وټیقانی نسخه (Codex Vaticanus):

دانسخه دپاپ په کتابتون کي پرته ده ودې نسخې ته (B)، ویل کیږی، په دې نسخه کي عهدنامه قدیم شته اودیره نامکمله ده، دانسخه (۷۵۹) پانې ده، چي په دې نسخه کي پیدایښت اوزبورونه یوڅه شتون لری داهم دڅلورمي میلادی پیړی ده دانسخه په ۱۴۸۱ میلادي کال کي وموندل شوه.

۴- افرائیمی نسخه (Codex Ephraemi Syri Rescriptus):

دانسخه دپاریس په کتب خانه کي موجوده وه، داهم په پنځمه میلادي پیړی کي لیکلې شویده، په دې نسخه کي یوڅه دعهدنامه قدیم اویوڅه دعهدنامه جدیدبرخی شتون لري. په ۱۳ میلادي پیړی کي یوڅه خرابه شوې ده، اونورڅه ورباندی لیکل شوي دي. په دې نسخه کي دالاندی برخی دبایبل شتون لری:

- کتاب پیدایښت ابواب ۱-۴۶

- زبور ۵-۱۳۷

- دعبرانیانوپه نامه لیک ۱۴-۹

۵- بیزائی نسخه (Codex Bezae):

دانسخه دکیمبرج په پوهنتون کي موجوده وه دانسخه په (۱۵۶۲) میلادي کال کي وموندل شوه، دانسخه په دووژبواندی لیکل شوې ده، په یوناني ژبه اوپه لاطیني ژبه باندی، ودې نسخې ته (D) ویل کیږی، داهم دپنځمې پیړی ده، دخپرونومطابق دانسخه هم د(۵-۷) میلادي پیړی په منځ کي لیکل شویده، چي لیکوالان ئې معلوم نه دي.

۶- دمردارې بحیرې طومار:

دانسخه په (۱۹۴۷-۱۹۵۳) میلادي کي دمردارې بحیرې په غارونو کي ومندل شوه، داویل کيږی چي دانسخه ترنورنسخوپخوانی ده، البته دا کره خبره ده چي ددې نسخې تعلق د (۱۰۰) ق م څخه تر (۱۰۰) میلادی کال پوری ده، په دې نسخه کي هم عهدنامه قدیم شته اوهم عهدنامه جدیدشته، داهم غیرمکمله ده.^{۹۳}

دعهدعتیق/قدیم عهدنامه پخوانۍ نسخې درې دي

۱- عبراني نسخه:

داديهودوپه نزدمةعبره ده اوهمدارنگه وپروتستانوته هم پوره اعتبارلري.

۲- يوناني نسخه:

دانسخه وعيسايانوته ۱۵۵ ميلادي پېړۍ څخه تر ۱۷ ميلادي پېړۍ پوري معتبره وه، وبل لورته عيسايي نړۍ وعبراني نسخې ته ديوې تحريف شوي نسخې په سترگه گوري، يوناني نسخه په يوناني او مشرقي کليساؤکي خورامعبره ده، دادواړې نسخې دعهدعتیق ټوله کتابونه لري،

۳- سامري نسخه:

دانسخه وسامريانوته دمنلوورده، دانسخه په حقيقت کي عبراني نسخه ده البته په دې نسخه کي دعهدعتیق ۷ کتابونه شتون لري.

^{۹۳} قاموس الكتاب، پاڼه ۱۲۶، ليکوال: ايس ايف خيرالله، خپرونکي مسيحي اشاعت خانه ۳۶ فيروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸.

دعهدنامې قدیم پخوانۍ نسخې هم یوشانته نه دي

دبایبل هره نسخه دبلې نسخې څخه که هغه نوې نسخه وي اوکه پخوانۍ نسخه وي ډېرتوپیرلري چي موږ به اوس دپورته ذکرشوی دبایبل دپخوانیو نسخوتوپیرونه دبیلگې په ډول سره بیان کړو:

دحضرت آدم علیه السلام څخه دحضرت نوح علیه السلام ترتوپانه پوری زمانه اووخت په عبراني نسخه کي (۱۶۵۶) کاله دي، په یوناني نسخه کي (۲۲۶۲) کاله دی، په سامري نسخه کي (۱۳۰۷) کاله دی.

دحضرت نوح علیه السلام دتوپان څخه نیولې ترابراهیم علیه السلام پوری په عبراني نسخه کي (۲۹۲) کاله دي، په یوناني نسخه کي (۱۰۷۲) کاله دي، په سامري نسخه کي (۹۴۲) کاله دي.^{۹۴}

اوداسی نورترشمېروتلې توپیرونه چي هیڅوک نشی کولای چي داپېچلې معاحل کړی، دومری توپیرونه ئې شته لکه دځمکې اواسمان ترمنځ نوچي په پخوانیونسخوکي ئې داسی توپیرونه، تحریفات اوغلطیانې شته نواوسنی نسخې به ئې څنگه درستی وي؟! داهیڅ امکان نلري.

هفتادي ترجمه (Septuaginta) سپتواگنتا/سپتواجنتا:

ددې لغوي معناده (۷۰ بزرگ خلک)، په عربي ژبه کي ورته سبعينه نسخه وایی، دادعهدنامې قدیم ترتولو پخوانۍ نسخه ده، چي په ۳ قبل المیلادکي دعبراني څخه ویوناني ژبې ته داژباړه وشوه، ودې ته (LXX) وایی چي په رومي حساب (۷۰) دي، دیهودود روایاتو مطابق داسکندریې دکتب خانې ساتونکي دمصر دپاچا بطليمس اول (۲۸۵ ق م - ۲۴۶ ق م) څخه غوښتنه وکړه چي دیهودومقدس

^{۹۴} دبایبل سے قرآن تک ، ج. ۲، ص. ۱۴ - ۱۸ (اظهار الحق کاردوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

کتاب په دې کتب خانه کې کښېږدي، پاچا بطليمس د بیت المقدس د مشرکاهن
 څخه غوښتنه وکړه چې دا کار وکړي، پاچا (۷۰) يهودي علماء د يوې مستندې نسخې
 سره يوځای واسکندريې ته وليږل او هغو دا کار په (۷۲) ورځو کې وکړي يعنې هفتادې
 ژباړه ئې بشپړ کړله، په دې ژباړه کې ئې ټوله شکمن او پوکريفه کتابونه شامل کړل،
 هغه متروکې نسخې چې خلکو ورته توجه نه کوله هغه په دې نسخه کې ورگډې
 شولې.^{۹۵}

له همدې کبله پروتستانودانسخه غېرقبوله اوردکړه اودايې وويل چې په دې نسخه
 کې مشکوک اومتروک کتابونه شتون لري چې هغه هيڅ ارزښت نلري.

دورژن (Version) او ژباړې ترمينځ توپير:

دورژن (Version) تورې دلاتينې ژبې د (Versio) (ورژيو) څخه اخيستل شوی
 دی، چې معنی ئې ده (اړول، بدلول)، اوداتوری د (۱۵۸۲) میلادی کال راهیسی
 استعمالیږي.^{۹۶}

په ځینو قاموسونو کې د (ورژن) معنی (متن اونسخه) لیکل شوی دی؛^{۹۷} او په
 ځینو نورو کې بیا په لنډ ډول سره داسی لیکل شوی دی:
 (ورژن) عبارت دهغه متن، نسخې او بیان څخه دی چې صورت ئې بدلون موندلی
 وی.^{۹۸}

یاه بل عبارت، (ورژن) یعنی بیل متن یا هغه متن چې دمخکني متن څخه
 توپیر ولري.^{۹۹}

^{۹۵} قاموس الكتاب - پاڼه ۱۰۸۱، لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکي: مسیحی اشاعت خانه ۳۶
 فیروز پور روډ لاهور ۲۰۰۸

^{۹۶} Merriam Webster's Collegiate Dictionary, ۱۰th edition

^{۹۷} بهیج انگلیسی پښتو سیند

^{۹۸} Practical Combined Dictionary

^{۹۹} Oxford Advanced Learner's Dictionary ۷th edition (۲۰۰۵)

دبېلگې په ډول سره د(بایبل) یوورژن اوبل ورژن چې وروسته به په تفصیل سره ورباندې بحث وشي، چې همدا اصطلاح اوس پر هر بایبل باندې نوښته وی چې دا(اول ورژن دی)، دا(دوهم ورژن دی) اوداسی نور... اوهرورژن دبل ورژن څخه توپیرلري.

ترجمه (ژباړه) څه ته وایي:

داتوری (ترجمه) دعرېبې ژبې توری دی چې په پښتو کې ورته (ژباړه) وایي، داتوری (اسم واحد مونث) دی چې معنی ئې:

دیوې ژبې څخه وېلې ژبې ته اړونه ده. ^{۱۰۰}، ژباړه یو عام توری دی چې د ادب په کورکي ددې استعمال زښته ډېر دی، هره ټولنه اواولس ورسره اشنادی لکه دقرآنکریم ژباړه چې دنړۍ په بېلابېلو ژبوکي شوې ده. اوداژباړه وځپل ځانته یوه طریقه اوبنسټیزتوکي اواصول لري، اوتقریباهراولس ورسره اشنا دی، داځکه چې لیکوالان دېوې ژبې څخه وېلې ژبې ته ژباړې کوی دبېلگې په ډول سره ناولونه، لنډې کیسې، تاریخي، کلتوری اواسلامی کتابونه اوداسی نور. کله چې دااصطلاحات ښه واضح اوروښانه شول نووروسته بیا په راتلونکوپانوبښه پوهیدلای شې، داځکه چې کله موږدورژن خبره کوونوتاسی پوهیږی چې بېل متن دی اوکله موږدژباړي خبره کوو، په بایبل کي ورژن شته خوپه قرآنکریم کي ورژن نشته، دځمکې دگرې دشمال څخه ترجنوبه پوری اوبیادختیځ څخه ترلویدیځ پوری ټول یوقرآن عزیزدی دیوه پېښ، زبراوزیرپه اندازه پکښې بدلون نشته، البته قرآن کریم په مختلفوژبوسره ژباړل شوی دی.

^{۱۰۰} دریاب، پښتولغت، مولفین قلندر مومند اوفریدصحرایی، ص. ۳۳۷

په تورات کي (۷۰۰) ځلی راغلي دي چي دادخدای کتاب نه دی:

داوسني تورات په دې پنځو کتابو کي (پیدایښت، خروج، لاویان، اعداد، استثنا) داراغلی دي چي، موسی و خدای ته وویل او خدای وموسی ته وویل، چي مطلب ئې دادی چي دریم سړي دا خبرې لیکلې دي، نه سیدنا حضرت موسی علیه السلام؛ او که چیری لکه تاسی (عیسایانو) چي تورات د حضرت موسی علیه السلام کتاب بولی نوپکارداوه چي داسی لیکلی وای: چي ما (موسی) و خدای ته وویل او خدای وماته وویل، هرځای و حضرت موسی علیه سلام ته دغایب (دریم) شخص توری استعمال شوی دی نه د (متکلم) لومړی شخص؛ چي داپوره ددې ثبوت دی چي دانه د سیدنا حضرت موسی علیه سلام په لاس او حکم لیکل شوی دی اونه هم دخدای کلام دی بلکې داپه واقعیت کي په لایزال خدای جل جلاله او حضرت موسی علیه السلام پوری له ځانه څخه جوړشوی بې هوډه، لیکنې، کیسې او کرښې دي؛ چي داپه حقیقت کي دلوی خدای جل جلاله او حضرت موسی علیه السلام په حق کي گستاخي او بې عزتي ده.

زه اوس غواړم چي یوه بېلگه ئې وړاندی کړم.

اوسنی تورات د حضرت موسی علیه السلام کتاب نه دی
لکه په بایبل کي چي راځي:

۱: اوموسی دخدای بنده دخدای دفرمان مطابق په مواب کي وفات شو، اودمواب په یوه شله (وادی) بیت فغورکي ښخ کړل شو، چي تراوسه داقبروهیچاته معلوم نه دی، اوموسی دوفات پرمهال د (۱۲۰) کالوو، اوبنی اسرائیلودموسی لپاره دمواب په دښته

کي (۳۰) ورځی وژړل، اودهغه مهاله راهیسی تراوسه په بنی اسرائیلو کي د موسی په شان بل پیغمبر نه راغی - (استثناء، ۳۴: ۴، ۵ او وروستی ایتونه)

ایادا ایتونه حضرت موسی علیه السلام لیکلی دی؟

ایادا ایتونه د حضرت موسی علیه السلام په ژوند کي لیکل شوي دي؟

ایا حضرت موسی علیه السلام ویوچاته حکم وکړچي داولیکه؟

ایا دا د الله جل جلاله وحی دی و حضرت موسی علیه السلام ته؟

ایا داسی بی بنیاده، بیهوده او سرگردانه توري والله ته منسوبول او یا هم د الله جل

جلاله والوالعظم پیغمبر ته منسوبول پوره توهین او سپکاوی نه دی؟

۲: اوسرائیل ومخی ته ولاړل او د عدر (عادر) د برج سره ئې پړاو واچاوه.

(پیدایښت ۳۵: ۲۱)

عدر (عادر) د بیت المقدس په دروازه کي یوه مناره وه چي د حضرت موسی علیه

السلام څخه په سلهاو کلونه وروسته تعمیر شوي وه. چي پردې باندی ټوله عیسایی

او غیر عیسایی نړی په یوه خوله دي.

نوله دې څخه په ښکاره معلومیږی چي دا کتاب حضرت موسی علیه السلام نه دی

لیکلی بلکې دهغه څخه ډیر کلونه وروسته لیکل شوی دی.

۳: هغه عمالیکه او کنعانیان چي پر هغه غره باندی اوسېدل پر هغو باندی ئې یرغل

وکړ او هغه ئې ووژل او هغوی ئې تر حرمې پوری وهل.

(اعداد ۱۵: ۴۵)

همدارنگه د (حرمه) توری په استثناء ۱: ۴۴) کي راغلي دی، دا پېښه د یوشع بن نون

عليه السلام څخه لا وروسته شوې ده، او حضرت یوشع بن نون علیه السلام

تر حضرت موسی علیه السلام وروسته ؤ، نو ځکه موږ ویلای سوچي دا پنځه کتابونه

چي دوی ورته تورات وایی داوړوستوخلکولیکلی دي اوبیایی وحضرت موسی علیه السلام ته منسوب کړیدی.
اوداسی نور...

کتاب یشوع دیشوع کتاب نه دی!

که موبړدیشوع وکتاب ته راشونوپه دغه کتاب کي یشوع هرځای په غایب ضمیر(دریم کس) باندی لیکل شوی دی لکه یشوع وخدای ته وویل اوخدای ویشوع ته وویل چي دا کتاب هم دریم سړی لیکلی دی، نه خدای ویشوع ته ویلی دی اونه هم یشوع وخدای ته ویلی دی، یوکس دااوړیدلی دی اوبیایی لیکلی دی زه یی یوه بېلگه وړاندی کوم:
اوپس ددې خبرې داسی وشوه چي یشوع دنون ځوی دخدای بنده مړشو اوهغه دیوسل لسوکالوؤ... دافرائیم په کوهستان کي ئې بنخ کړ دجسس غره په قطب طرف.

(کتاب یشوع: ۲۴ باب: ۲۹-۳۱)^{۱۰۱}

له دې څخه علاوه عیسایی علماء دیشوع دکتاب په هکله وایی:
ډاکټر لائټ فټ وایی چي دا کتاب دفيخاس لیکنه ده.
کالون داسی وایی چي دا کتاب دعزرالیکنه ده.
وانټل وایی چي دا کتاب دسموئیل علیه السلام لیکنه ده.
هنری وایی چي دا کتاب دارمیا علیه السلام لیکنه ده.^{۱۰۲}
خومری اختلافات پکښې شتون لري، دداسی اختلافاتودشتون سره سره به څوک ووايي چي دایوالهامي کتاب دی؟؟!!

^{۱۰۱} دالله کلام، درمطبع برتیش بابیل فارن سوسایټی لندن ۱۸۹۵
^{۱۰۲} بابیل سے قرآن تک ، ج. ۱، ص. ۳۴۰ (اظهار الحق کاردوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمان

اوهمدارنگه دعهډنامه قدیم نورکتاونه...

داهم دنوم ورکي کس ليکنه ده، ده اورېدلي دي چي يشوع داسی مړشو او په دغه عمر واپه دغه ځای کي ښخ شو، داچي ددې ليکوال دغه خبره به رښتني وي اوکه يادابېله خبره ده، داچي يشوع بن نون عليه السلام واقعاً د (۱۱۰) کالوؤ؟ او واقعاً دی په افرائيم کي ښخ کړل شوی دی؟ داهم نه ده معلومه اوداسی نورې پوښتنې يې ځوابه دي؛ دانه ديشوع کلام دی اونه هم دخدای کلام دی، اونه هم په دې کرښوکي کوم الهی حکم، انساني گټه اونورڅه نغښتي دي.

عهډنامه عتيق ځکه دخدای کتاب نه دی!!!

تاسی به په دې اياتونه پوه شوي ياست چي دانه دخدای کلام دی اونه هم دحضر ت موسی عليه السلام ويناده، اونه حضرت موسی عليه السلام دداسی پوچوويناوولپاره رالېږل شوی ؤ، بلکې داديوه داسی سړي ويناوليکنه ده چي دحضرت موسی عليه السلام دمرگه څخه ډېروروسته ئې داسی گنگوسې دخلکوڅخه اورېدلی اويائې ليکلی دي.

۱- دپنځوکتاونو(کُتب خمسّه) اکثره برخي دحضرت موسی عليه السلام څخه نه دي نقل شوي، داډېرې سرچينې سره يوځای شوی چي ځينی عيسايی علماووافاضلانوددې پنځوکتابوليکوالان ددوه درځنه څخه زيات بولی - ۱۰۳

۲- په پيدايښت کي راځی چي ابراهيم عليه السلام پخپلو دښمنانو پسې تر(دان) ښاره پوری ولاړی. داايات هم نه پرموسی عليه السلام نازل شوی دی، اونه هم ابراهيم عليه السلام ليکلی دی؛ داځکه چي دموسی عليه السلام اوبراهيم عليه

^{۱۰۳} Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English Translation by W. Montgomery, London, (۱۹۲۳), pp. ۲۵/۲۶

السلام پرمهال ددې ښارنوم (لیس) وو، لکه چې په پیدایښت (۱۴:۱۴) اوقاضیان (۲۹:۱۸) کې راغلی دی.

۳- عهدنامه قدیم (زورپترون) د پخوانیو پوځو، بې معنا، بې مفهومه، تاریخي اونیمو تاریخي کيسواو پېښواو توهم نه ډکه یوه مجموعه ده، لکه چې (ګلیډسټون برېټن) پخپل یو کتاب کې چې (بایبل تاریخ) په نامه سره یادېږي داسې لیکي: بایبل پر منظوم، روایتی کيسو، تاریخي، ولسي اوقومي پېښو او هغو نظموباندې مشتمل دی چې د اسرائیلو د پلرونو څخه سینه په سینه راغلی دي؛ چې په دې کيسو کې سرگردانه او غیررېښتني کېسې ډېرې دي، چې داسې کيسې د پیدایښت په ۲۱ او ۲۶ باب کې په ابراهیم اوسحاق پورې تړل شوي روایات دي.^{۱۰۴}

۴- بایبل د داسې بې مفهومه کړنونه ډک دی چې یوانسان ئې هم نشي منلای، یو عقل ئې نشي منلای، یو ذهن ئې نشي منلای؛ اود بایبل د کيسو تطابق یوه داسې پیچلې معما ده چې دا (۲۰۰۰) کاله کېږي چې بېشفا، راهبان، پادریان او پاپان په بوخت دي چې پایلې ئې په صفر کې ضرب دي، اوبس.

اوپه اخر کې د بایبل ډېرو مفسرینو د منلې ده چې بایبل د تناقضاتو (ټکرونو) ډک دی. چې پر ټکرونو باندې پخپل ځای کې بحث کېږي انشاء الله.

نوځکه دا اوسني تورات نه د موسی علیه السلام کتاب دی اونه هم الهی کلام دی.

۵- ټول اهل کتاب په دې اتفاق لري چې لومړی تاریخ اودوهم تاریخ د عزرا علیه السلام د حجی علیه السلام اوزکریا علیه السلام په پوره مرسته سره لیکل شوی دی، اوداهغه کيسې اواقعات دي چې په یهودو کې مشهورې وې اویاورته د کتاب بڼه ورکول شوه.

^{۱۰۴} F. G. Bratton: op. cit, pp , ۸۵, ۸۶

اوکه چیری بالفرض داومنل شی چي داتورات عزرا لیکلی دی، نوڅنگه به و منوچي دادحضرت موسی علیه السلام کتاب دی، اوپادالله له لوری نازل شوی کلام یا کتاب دی؟ بلکي هیڅ کله نه.^{۱۰۵}

۶- ډاکټرسکندر کیدس چي یومعتبر عیسایی عالم افاضل دی هغه دخپل یو کتاب (جدیدبایبل) په سریزه کي لیکي:

چي درې خبرې وماته په یقیني ډول سره ثابتې شویدي:

۱: اوسنی تورات دحضرت موسی علیه السلام لیکنه نه ده.

۲: ډاکتاب په کنعان اویاهم په بیت المقدس کي لیکل شويدي.

۳: ددې تورات وخت دداود علیه السلام څخه مخکي اود حزقیال علیه السلام څخه وروسته نه دی ثابت شوی، چي ددې تورات دلیکولو وخت دحضرت سلیمان علیه السلام دوره ده، دادحضرت عیسی علیه السلام دپیدایښت څخه تقریبا (۱۰۰۰) کاله کپړی.^{۱۰۶}

۷- لوی فاضل عالم پادری وایی:

دحضرت موسی علیه السلام په وخت کي د خط او کتابت رواج نه وو.

چي دایوه ډېره په زړه پوری اومعقوله خبره ده، اوپرتول تورات ئې دامهروواوه

دادحضرت موسی علیه السلام تورات نه دی، نه حضرت موسی علیه السلام

لیکلی دی اونه هم د هغه په وخت کي لیکل رواج وو؛^{۱۰۷} چي ددې زرینې

ویناڅخه داجوته ده چي داتورات دحضرت موسی علیه السلام څخه ډېروروسته

^{۱۰۵} بایبل بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۲۶ (اظهار الحق کار دوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۰۶} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۳۰، (اظهار الحق کار دوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۰۷} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۳۳، (اظهار الحق کار دوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

لیکل شوی اوددې په منظورچي خلک ورته متوجه شی نوښي وسیدنا حضرت موسی علیه السلام ته منسوب کړي.

۸- په مجموع کي په ټوله بایبل کي غلطیانې دومرې ډېرې دي، چي په دقت سره دلوستلوڅخه وروسته به داویوکس ته معلومه شی چي داټول بایبل غلط دی، که یوه موضوع په لسو کتابوکي راغلې وي، نوهمدغه یوه موضوع به په ټولو کتابوکي سره بېله وي، اوداسی ډېرڅه به پکښې تر سترگوکېږي چي دموثقتاریخونوپه حواله سره به غلط شی، اوبله داچي دبایبل هرپاڼه دبلې پاڼې سره په مخالفت کي ده، چي لوستونکي ته ضرورداپه ذهن کي راځي چي په دغو دواړو لیکنوکي یوه لیکنه ضرورغلطه ده؛ چي زه ئې بېلگه وړاندی کوم:

لکه په بایبل کي چي راځي:

هیڅ حرام زاده (ولدزنا) به دخدای وتولی ته داخل نشی اوترلسم پښته پوری به دده په نسل کي دخدای دتولی څوک رانشی - (استثناء ۲۳: ۲)

دپه دې غلطه ده چي حضرت داودعلیه السلام اودده ټوله کورنی پکښې شامله ده ترافراض پوری، اوحال داچي افراض دزناڅخه پیداشویدی، چي بیان ئې دپیدایښت په ۳۸ باب (۵-۱۹) بیاد (۲۷-۲۹) کي راغلی دی، داډېره دشرم نه ډکه کیسه ده چي په بایبل کي ئې دفحشاء ترسرلیک لاندي وگوری، اوحال داچي حضرت داودعلیه السلام دافراض په لسم پښت کي دی چي دمتی اولوقایه نسب پانوکي شامل دی، لکه په بایبل کي چي راځي:

داود دیشی زوی، یشی دعوبید زوی، عوبید دبوعز زوی، بوعز دسلمون زوی، سلمون دنحشون زوی، نحشون دعمیناداب زوی، عمیناداب درام زوی، رام دحصرون زوی، اوحصرون دافراض (فرص) زوی - متی (۱: ۳-۷).

وېل لورته که مور د بایبل دا ایاتونوته وگورونو د ټولې عیسایي نړۍ لپاره یوه حیرانوونکې پرېکړه ده او هغه دا چې که یو څوک ولدزنا (حرامي) و نو تر لسم پېښته پورې به دهغه ډلي څخه څوک دخدای وټولې ته داخل نشي يعنې دخدای رحمت ورڅخه بنددی، او بل دا چې تر لسم پېښته پورې به دا ټول (ولدزناوي) وی ایا په عیسایي نړۍ کې داسې څوک شته چې د دې ایا تومطابق (حرامي/ولدزنا) نه وي، اویا داسې څوک شته چې دخدای په ټولې کې دی داخل وي نه هېڅکله نه؟؟؟؟ نو که دا ايات رښتيا شې نو پخپله د عيسايي نړۍ لپاره ئې پرېکړه شرموونکې اوهيښوونکې ده.

اوسنی انجيل (نوي عهد نامه /نوی تړون) یازېری دخدای کتاب نه دی!!!

په دې څلورو انجيلونو کې د سيدنا حضرت عيسى عليه السلام د پيدايښت څخه نېولې، دده د ژوند حالات، وده ته منسوبې ويناوې اودده مزعومه مرگ هم پکښې شامل دی، اویا ته دی نه وی چې وده ته ئې (٦٦) په اصطلاح پلرونه اونیكونه هم پیداکړي دي، حال دا چې هغه پلار نه درلودی، اودده دوې مختلفې نسب پانې هم پکښې دي؛ اوداوه رچاته جوته ده چې دا هغه وحی نه دی چې دخدای جل جلاله له لوری پرسیدنا حضرت عيسى عليه السلام باندی نازلې شوې وې، برعکس دا ځینو خلکو دخپلو ځانو څخه لیکلي دي، چې د دې دواړو شجره (نسب پانو) ټکرونه ئې پردې دلالت کوی چې دا دخدای کلام نه دی. -

دلوقانجيل دخداي کلام نه دی

دلوقانجيل په پيل کي ليکي:

ای خوږه يتوفيلوسه! ډېرو خلکو په دې لاس پوری کړيدی چي دهغه واقعاتو ترتيب واريان وکړي کوم چي زمورپه مينځ کي تېرې شوې، بلکې هغوی موږ ته خبرې حواله کړيدي اوچا دا واقعات دسر نه پخپلو سترگوليدلی وو اودزېرې خاوندان وو، نوزه هم په خپل وار ای خوږه يتوفيلوسه! ستادپاره دپوره تحقيق نه پس دا ټولې خبرې په ترتيب سره نقل کوم داددې لپاره چي تاته دهغو خبرو په هکله صحيح معلومات درکړم دکومونه چي ته خبرکړشوی ئې. (لوقا ۱: ۵۱)

که چيری اوس موږ ددې اياتوڅه تجزيه اوڅېړنه وکړونودابه په لاس راشی چي داکيسې په هغه وخت کي هرچالیکلې، پرهړېنډله اوکلی کي هرڅوک ليکوال وو، اوچي هرچا هرڅه ورسره يوځای کولای نو هيڅ پروا ئې نه درلوده، دلته لوقا په سپينو خبرو پيل کوی، اوداوموږ ته ښکاره کوی چي زماداتول انجيل زما په اند ماتر تيب کړيدی، اوزما په شان ډېرو خلکو داسی دځانه انجيلونه ليکلی دي؛ بله خبره داده چي لوقا دلته دانه وايی چي ياماته وحی شوی دي، اوياهم زه دا انجيل دروح القدس (جبرائيل عليه السلام) په واسطه ليکم، برعکس دی دا وايی چي زه هم دنورو عامو خلکو په شان يوڅوک يم، اوبل داچي لوقا دخپل ځان بهتروالی هم نه ښکاره کوی، چي زما رتبه څومره ده.

نه لوقا دلته دا څرگندوی چي دا حکم وماته سيدنا حضرت عيسى عليه السلام کړيدی چي زه بايد دا وليکم، اوياهم ده امر راته کړيدی چي زه بايد ليکل وکړم بلکې کيسه ډېره وختی تېره شوې ده، او اوس يوڅوک دلوقا په نامه راولاړېږي او يوڅه ليکي، دا ځکه چي که کيسه ژر تيره شوی وی بوييا ضرور وهرچاته ئې رشتيا اودرواغ معلومېږي، نوځکه دا په هيڅ صورت دخداي کلام نشی کيدلای.

نوی عهدنامه هم دزړې عهدنامې په شان دغلطیانو، ټکرونو، مبهمو اوغیرواقعي کیسوخورجین دی.

په اوسني انجیل کې غیرواقعي کرښې

دبېلگې په ډول سره:

عیسی چې دروح القدس نه معمورداردُن سیندنه واپس شواوروح القدس هغه بیابان ته بوتلواوترخلوېښتوورځوپوری په بیابان کې دابلیس په لمسون کښې وو. (لوقا ۴: ۱-۳)، متی ۴: ۱-۱۱، مرقوس ۱: ۱۲-۱۳)

اوس که موږداایات دانصاف په تله کې وتلونو دابه ښه روښانه شی، چې دخدای جل جلاله یولوی پیغمبرپه څنگه (۴۰) ورځی دابلیس په ازموینه کې پاته کیږی، اوابلیس به تربیت ورکوی العیاذبالله، ابلیس څوک دی چې دخدای یولوی پیغمبرامتحانوی، اوهغه ته تربیت ورکوی؟

ایادسیدناحضرت عیسی علیه السلام څخه مخکې ونورپیغمبرانوته هم ابلیس درس اوتربیت ورکړیدی؟

اوحال داچې دنړۍ په ټولومذهبونواومفکوروکي شیطان دانسان دښمن دی، اوشیطان دتل په شان یوانسان وهلاکت، ضلالت، اوددوېځ وکندي ته چې وس ئې کیږی غورځوی.

چې ددې ایات څخه داپایله اخیستل کیږی چې دانه دخدای کلام دی، نه دیوه نبي کلام دی، نه دیوه حواری (دعیسی علیه السلام دمړید) کلام دی بلکې دادیوه بې عقله، بې وقوفه، اویه هرڅه ناخبره دیوه داسی سړی لیکنه اوتخیل دی چې وهغه ته توراوسپین یوشان ښکاره کېدل.

بله هیښونکې په بایبل کې:

بیاابلیس هغه پریوه لوړه وڅېړاوه اودنړۍ ټولې پاچاهۍ ئې دسترگوپه رب کي ورته
ښکاره کړې. (متی ۴: ۵)

ایاهلته په بیت المقدس اویادبیت مقدس په شاوخواکي داسی لوړ ځای شته چي
ټوله دمخکې گره ورڅخه ولیدل شی؟
ایاداسی لوړځای شته چي دنړۍ دوې یادرې پاچهۍ ورڅخه ولیدل شی؟
نه هیڅکله نه!!!!

دنړۍ ترټولولوی غردهمالیادغرونوپه لړۍ کي دایوریست غردی چي لوړه څوکه ئې
په ټوله نړۍ کي هسکه ده اوحال داچي که یو څوک پرهغه ودرېږي، اواوسنی
عصری دوربین هم ورسره وی، لامکان نلری چي نیمه نړۍ دي ووينی؛ نوابلیس
په هغه وخت داتوله نړۍ څنگه ورته ښکاره کړل؟
بیاواپی:

زه به داتولې پاچایانې وتاته درکړم داځکه چي ددې اختیاروماته راکړل شویدي.
(متی ۴: ۶)

داتولې پاچایانې چاوابلیس ته ورکړې دي؟
ایشیطان کولای شی چي دانسانانوپاچاهۍ اشغال کړي؟
ایااوس هم واتیکان په دې باوردی چي داتوله نړۍ دابلیس پاچایانې دي؟
داسی پوچي ، دحقیقت نه لیرې کیسې اودروغ څوک منلای شی چي دادی
العیاذبالله دالله جل جلاله کتاب وی، دانه دخدای کلام دی، نه دخدای داستازی
کلام دی ، نه دصحابی کلام دی اونه هم دیوه هوښیار اومصلح سړی کلام اولیکنه
ده-

دپولس لیکونه ناقص دي:

په نوی عهدنامه کي دپولس لیکونه هم شتون لری، چي پولس به پخپل ځای کي دروپېژنو، دپولس دلیکونوپه هکله لیکي:

پولس خپل لیکونه په ناقصه یوناني ژبه سره لیکل، دالیکونه ئې په چټکۍ سره لیکل؛ له همدې کبله دده لیکونه غیرواضح، نیمگړي او بې ترتیبه وو اودده لیکونه دډېرو جذباتوله کبله غیرمعتدله او مبهم وو اوده ته داجوته نه وه چي دده داناقص لیکونه به بیادنوې عهدنامې یوه برخه گرځي، کیدای شی ټوله نوې عهدنامه همداسی وي هرلیکوال چي لیکله دائې نه گڼله چي دابه دخدای کلام شي، چي وروسته کلیساتوله دخدای په کلام کي داخل کړل-^{۱۰۸}

ډاکټرموریس بوکائی دنوی عهدنامې په هکله وایی:

په دې لیکنوکي ډېر لږ دوحی اثر په سترگو کیږي، اونن سبا چي کوم کتابونه ومورته پاته دي دادانسانانودلاس کسب اودوی مورته پرې ایښی دي اووحی ئې ټولې درې ورې کړې دي او هیڅ حقیقت ئې نه دی پکښې پرې ایښی-

فاستیس چي د(مانی کین) دیوې عیسایی ډلې یوعالم دی وایی چي: داوهرچاته ترلرسپینه ده چي نوې عهدنامه نه حضرت عیسی علیه السلام لیکلې ده، اونه هم حواریونولیکلې ده بلکي دانوم ورکو خلکولیکې ده، اودده(حضرت عیسی علیه السلام) حواریونوته ئې منسوبه کړیده؛ چي خلک ورته اعتبارورکړي اوحال داچي دوی وهغوخلکوته چي حضرت عیسی علیه السلام ئې مانه ډېرتکلیفونه ورسول هغه له دې کبله چي په نوې عهدنامه کي داسی غلطیانې اوټکرونه شتون لری چي ترعقل لوړدي-^{۱۰۹}

^{۱۰۸} Herbert Muller: Use of the Past, p. ۸۹

^{۱۰۹} کاتولیک هیرلډ چاپ ۱۸۴۴، بحواله: بایبل سے قرآن تک ج- ۱، ص ۳۶۱، (اظهارالحق کاردوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

چې موخه ئې داده چې عقل هم ورته حیران دی

استاولن پخپل یو کتاب کي وایی:

ټوله انجیل دمصر د اسکندریې د بناردیوې مدرسې دیوه طالب العلم لیکنه ده.^{۱۱۰}
 دیوخوا انجیل (۲۰) بابہ دی او (۲۱) بابہ ئې افسیوس (Ephesus) دیوخواندوفات
 څخه وروسته لیکلي دي.^{۱۱۱}
 په دوهمه میلادی پېړۍ کي دعیسایانو یوې ډلې چې د (وجین) په نامه سره یادېده
 دیوخواند ټوله انجیل څخه ئې انکار وکړ.
 دانجیلونو د لیکلو زمانه ناقصه او نامعلومه ده، چې هیڅوک ویو درست مسیره نشی
 تللای او تیر و مشایخو د دې ناقصو او مبهمو روایاتو تصدیق کړیدی
 اوراتلونکو نسلو بیا د تعظیم له کبله قبول کړیدی؛ چې د ادبپنتنو او درواغونه ډک
 روایات دیوه کاتب څخه وبل کاتب ته رسېدلې دي.^{۱۱۲}
 دانجیلو لیکوالانو هېڅ یوه هم دانه دي ویلی چې دادخدای کتاب دی، اویاخدای
 وموړته وحی کړیدی، اویا دا وموړته روح القدس ویلی دی. چې په اصل او بنسټ
 کي دادحواریونو کتابونه هم نه دي؛ دا په دې مفهوم چې متی دمتی کتاب نه دی،
 یوحنادیوحنای کتاب نه دی، لوقا د لوقا کتاب نه دی، اوهمدارنگه دمرقوس دمرقوس
 کتاب نه دی، لکه په لاندې کرښو کي.

^{۱۱۰} کاتولیک هیرلډ چاپ ۱۸۴۴، ج. ۷، ص. ۲۰۵، بحواله بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۶۱،
 (اظهار الحق کار دوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی
^{۱۱۱} بایبل سے قرآن تک ج. ۱، ص ۳۶۱، (اظهار الحق کار دوشرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت
 مولانا محمد تقی عثمانی
^{۱۱۲} تفسیر هورن چاپ ۱۸۲۲، ج. ۲، باب ۲، بحواله اظهار الحق

دمتی انجیل دمتی کتاب نه دی؟

په بایبل کي په نوې عهدنامه کي دمتی په انجیل کي راځي:

څنگه چي عیسی له دې ځای څخه وړاندی تېرشونوعیسی یوسړی چي دمحصول چي پرچوکي ناست ولیداو هغه ته ئې وویل چي زماپسې راځه! متی پاخیدواوپه هغه پسې روان شو- (متی ۹:۹)

که چیری دامتی په لاس لیکل شوی وای نوده ولی دخپل ځان لپاره دغایب (دریم سړی) صیغه کارولې ده؟ اوکه دادده لیکنه وای نوپورتنی ایات داسی پکاروو:

څنگه چي عیسی له دې ځایه تېرشوزه ئې پرچوکي ناست ولیدمه، اوراته ئې وویل چي په ماپسې راځه! زه پاخبدم اوپسې روان شوم-

له دې څخه دامعلومه شوه چي داکتاب یوه نوم ورکي سړی لیکلی اویائې ومتی ته منسوب کړیدی، چي ددې ایات څخه ښه ښکاری؛ اوکه چیری ئې ودې کتابوته دمتی، یوحنا، لوقا اومراقس نومونه نه وای وکړی نوزرکاله مخکي به ئې لایوحرف نه وای-^{۱۱۳}

دیوحنانجیل دیوحناکتاب نه دی!!!

یوخبېلگې ئې وړاندی کوم:

- ۱: داهم دغه مرید دی چي دلته چي څه لیکلی شویدی دهغې گواه دی، داپه حقیقت کښې هغه دې چي دائې ولیکل اومورته دامعلومه ده چي دهغه گواهي رېښتني ده- (یوحنا ۲۱:۲۴)
- که چیری دادیوحنالیکنه وای نویادلته دبیاولی (دریم سړی) په شان دی، اوولی ئې داول سړی (متکلم) ضمیرنه دی ورته استعمال کړی- چي وتولوته داپېغام

^{۱۱۳} The History of Church, Sec.۳, p.۳۱۱

ورکوی چي دانه دیوحناکتاب دی، نه دعیسی علیه السلام اونه کوم الهامی بڼه لری.

۲: دادسترگولیدلې گواهي ده چي پخه ده، اوهغه پوهیږی چي هغه رشتیاوایی، چي تاسوهم پرې ایمان راوړی. (یوحنا ۱۹: ۲۵)

که دادیوحناکلام وای نو باید د(هغه) پرځای (زه) راغلی وای، چي دا ترلرسپینه ده چي دادیوحناپه لاس نه دی لیکل شوی اوبس. اوهمدارنگه دبایبل نورکتاونه...

دالیگزیدراعتراف

هنری واسکات پخپل تفسیرکي په اخری ټوک کي دالیگزیدریه وینالیکي: داضروري نه ده چي هره خبره دی نبی کړې وي نوهغه دی الهامی اوقانوني وي اودسلیمان په ځینوکتابونوکي چي دوی دی الهامی وي دااړینه نه ده، چي هرڅه ئې لیکلی وي هغه دی الهامی وي اوداپه یادوساتی چي وانبیاءاوحواریینوته په خاص خاص حالتونوکي الهام کیږی.

دانسایکلوییدیا بریتانیکا اعتراف

پردې خبره باندی جگړه ده چي هرڅه په مقدسوکتابونوکي لیکل شوی وي هغه الهامی دي که نه دي؟ جیروم، کروتیس، پروکوبیس اونورعلماء وایی چي دمقدسوکتابوهرقول الهامی نه دی.

هغه خلک چي وایی چي دبایبل هره خبره الهامی ده دوی ئې ذکره شواهدوله مخی نشی ثابتولای.

(ټوک ۱۱ مخ ۲۷۴)، (ټوک ۱۹ مخ ۲۰)

دواتس اعتراف

واتس یوکتاب لیکلی دی چي د(الهام) په نامه سره دی، په دې کي ئې یوه رساله لیکلې ده چي پردې بحث کوي چي ایابایبل الهامی دی که یا؟ دی وایی چي

دلوقا انجیل الهامی نه دی، دی وایی چي عیسایی علماء دالیکنی داسی کړيدي
لکه یوڅوک چي یوڅه لیکي، لکه څرنگه چي غیر حواریینو یوڅه لیکل همداسی
دوی هم لیکل.

دهورن صاحب دتفسیر اعتراف

دهورن صاحب دتفسیر ټوک ۲ مخ ۷۹۸ کي داسی وایی:
اکهارن دجرمني دعلماء څخه دی هغه وایی چي وحضرت موسی علیه السلام ته
الهام نه دی شوی.

بیا په مخ ۸۱۸ کي داسی وایی:
شلز، وات، روزن ملر اوډاکتر جسد وایی، چي وحضرت موسی علیه السلام ته هیڅ
الهام نه دی شوی او هغه پنځه کتابونه چي دي هغه دهغه وخت درواياتو ټولگه
ده. اونن سبا دجرمني په علماء کي دافکر په تیزی سره روان دی.

دلوتهر صاحب اعتراف

لوتهر پخپل کتاب په ټوک ۳ پاڼه ۴۰ کي لیکي چي زه نه دموسی خبره اورم اونه هم
وهغه ته گورم داځکه چي هغه دیهودلپاره واوره دهغه سره هیڅ اړیکه نلرم.
لوتهر صاحب په بل کتاب کي وایی چي زه نه موسی منم اونه ئې تورات منم داځکه
چي دی دحضرت عیسی علیه السلام دبنمن دی.

دپروټسټنټ دفرقي دنورو علماء اعتراف

وارډ کیتولیک پخپل کتاب کي چي مطبوعه ۱۸۴۱ میلادی کال دی دپروټسټنټ دډلې
دمعتبرو علماء قولونه رانقل کړيدي چي په دې کي موریوڅو قولونه بیانوو:

- ۱- زندکلیس اونوروايي چي دپولس ټول ليکونه مقدس نه دي داځکه چي په خويښو کي غلط دي.
- ۲- مسټرفلک وایي چي پطرس دانجيل سره بلدیت نلري، اوهغه څه چي ئې ليکلی دي هغه غلط دي.
- ۳- ډاکټرکوډپه دې آنددی چي کله چي وپطرس ته روح القدس نازل شو ورسته ئې غلطې وکړل.
- ۴- برنشس وایي: ریس الحواریین پطرس او برناباس دروح القدس دنزول څخه وروسته غلط بیاني کړی ده.
- ۵- میکېی برجنس وایي چي پولس غلط بیانونه ورکړي دي.

دنړیوالوعیسایي علماء اعتراف

داکهارن صاحب اعتراف

- اکهارن صاحب چي یوعیسایي فاضل اوعالم دی اوډیرکتابونه ئې په دې هکله ليکلي دي پخپل یوه کتاب کي په ۵۳ مخ کي وایي:
- دانجيل متی لومړی دوه بابونه دده لیکنه نه ده.
- په ۶۳ مخ کي بیاوایي:
- دیهودي اسخريوطی کیسه چي په انجيل متی باب ۲۷ کي بیان شوې ده د۳-۱۰ آیاته پوری بلکل درواغ دي. اوهمدارنگه په دغه باب کي ۵۲ او ۵۳ آیاتونه الحاقی دي.
- په ۷۰ مخ کي لیکي:
- انجيل مرقوس باب ۱۶ ، ۱۲ آیاتونه ټول درواغ دي.
- په ۸۹ مخ کي لیکي:
- انجيل لوقا کي باب ۲۲ کي ۴۳ او ۴۴ آیاتونه الحاقی دي.

بیواایی:

اصل انجیل ورک دی، په اوسني انجیلونو کي هم درست بیانونه شته اوهم درواغ، په دې انجیلونو کي تحریف هم شوي دي، بت پرستو علماء هم کار پکښې کړيدي، عيسايانو خپل انجيلونه درې يا څلور ځلي بدل کړيدي، تردې اندازې پورې چې مضامين ئې هم بدل شوي دي.^{۱۱۴}

د ډاکټر گراهام سگروگي^{۱۱۵} (Dr. Graham Scoggie) اعتراف:

گراهام سگروگي پخپل کتاب^{۱۱۶} په ۱۷ مخ کي ليکي:

مقدس بايبل انسان جوړ کړی دی، اوځينی خلک زما دا خبره ردوی زه نه پوهیږم چې ولې؟ په اصل کي دا کتاب دانسان له مغزوڅخه راوتلی دی، انسان ليکلی دی اودانسان په ژبه سره ليکل شوی دی اوهرڅه ئې انساني دي.

کنيت گريگ (Kenneth Cragg) چې يو عيسايی عالم دی وایي:

نوې عهدنامه چې د بايبل يوه برخه ده دادخدای کلام نه دی، په دې کي دخلکو هغه کيسې اويښې شتون لری چې په سترگو ئې ليدلی وي او يا اورېدل شوي دي دادکليسا اوازه ده چې دادخدای کتاب دی.

پروفیسر گيسر (Prof. Geiser) اعتراف کوي:

سپېڅلی بايبل دخدای کتاب نه دی، ددې باوجود هغه يو مقدس کتاب دی.^{۱۱۷}

د پروفیسر جان سکات اعتراف:

^{۱۱۴} بايبل سے قرآن تک ج- ۱، ص ۵۳۸-۵۷۲، (اظهار الحق کا اردو شرح) ليکوال: شيخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی

^{۱۱۵} A member of the Moody Bible Institute.

^{۱۱۶} Is the Bible the Word of God?

^{۱۱۷} Islam and Christainity /Husain Hilmi ۲۰۱۱ Istanbul Trukey

اوسنی بایبل په دې دخدای کتاب نه دی چې حضرت عیسی علیه السلام په آرامي ژبه سره خبرې کولې او اوسنی نسخې په یوناني ژبه سره دي، لکه دبایبل ترټولو زړه نسخه سینایي نسخه؛ دبایبل ترټولو پخوانی نسخه دحضرت عیسی علیه السلام څخه (۶۰۰) کاله وروسته لیکل شوېده، که بایبل په غورسره مطالعه شی نوداسی جوتیږی چې بایبل په تدریجي ډول سره تکامل موندلی دی، بله دیادونې وړخبره داده چې موراصلي دحضرت عیسی علیه السلام لیکنه اویا وینانه لرو هغه څه چې وده ته منسوب دي هغه ټول په یوناني ژبه سره دي اوحال داچې حضرت عیسی علیه السلام په آرامي ژبه سره خبرې کولې.^{۱۱۸}

دډاکټر جوزف پارکر (Dr. Joseph Parker) اعتراف:

ده پخپل کتاب کي^{۱۱۹} لیکلی دي چې بایبل ټوله دنوم ورکړاومبهمو نومونوڅخه ډک دی، په بایبل کي دنسب پاڼو(شجره) څخه ماسیوايل شی نشته، نه داخرت په هکله شی پکښې ترسترگوکیږی اونه هم دمذهب په هکله، که مور دحضرت عیسی علیه السلام شجره وڅېړونودتعجب خبره داده چې روح القدس دڅلوروانجیلونود لیکوالانوڅخه ولی ودوولیکوالانوته داشجره وروښودل؟ اوحال داچې په دې دواړوکي هم ژوراختلاف شته، متی دعیسی څخه ترداؤدپوری (۲۶) پښته راوړی دي اولوقادعیسی څخه ترداؤدپوری (۴۱) پښته راوړی دي نوموړپه ساده توروداسی ویلای شوچې دادخدای کلام نه دی؛ اودادمتی اولوقاخیلی لیکنی دي اوروح القدس هیڅ هم نه دي ورته ویلی.

^{۱۱۸} The Major Changes in the Bible, pp ۵۲-۶۰

^{۱۱۹} Bible, What a book?

فاضل عالم ریو- پیکر (Rev. Packer) اعتراف:

فاضل عالم ریو- پیکر (Rev. Packer) تردې سرلیک لاندې چې ایاپه بایبل کي غلطیاني شته؟ دی وایی: غلطیاني په بایبل کي شته، په ځانگړې ډول سره په پخوانیونسخوکي، کلمې بدلی شوی دي، حتی مکملې لیکې اوجملې له منځه تللی دي، ځینی جملې بیایياتکرار شوی دي، چې دغلطیانوشتون نشوردولای اوپه ځینونسخوکي داسی شوی دي چې په غلطیاسره نوي عبارتونه ورسره یوځای شوی دي. دامنوچي دادانسانانوپه لاسونوسره نوشته شوی دي اودهربدلون امکان پکښې دی.^{۱۲۰}

دباغلی گراهام سکورگي^{۱۲۱} (Dr. W.Graham Scroggie)

اعتراف:

دباغلی ډبلیو گراهام سکورگي چې دامریکادشیکاگوایالت دمودی بایبل انستیتیوت یووتلی نړیواله خهره اومبشر دی وایی:

بلی دامنو! چې دادانسان په لاس لیکل شوی دی، دانسانانوله ماغزوڅخه راوتلی دی، دانسانانوپه ژبه سره لیکل شوی دی

دبیت المقدس دانگلیکن کلیسادلوی راهب کینیت کریگ^{۱۲۲} اعتراف:

^{۱۲۰} Deseret News Publishing Co. ۲۰۰۳

^{۱۲۱} . Dr. W Graham Scroggie of the Moody Bible Institute, Chicago, a prestigious Christian evangelical mission

^{۱۲۲} Kenneth Cragg, the Anglican Bishop of Jerusalem

نوی عهدنامه اوتوله بایبل دکلیساله ماغزوڅخه راوتلی دی، لیکوالان ئې هم مبهم دي، دامنوجي بایبل دتجربو او تاریخي پېښونمايندگې کوي. په پیل کې بایبل دخلکو پر ژبه باندې یاداوو دامنوجي بایبل دحضرت عیسی علیه السلام په ژوند کې نه دی لیکل شوی اودلیکلوپرمهال مقدس پولس داسی شیان پکښې ورگډ کړل چې داصلي محوره په تضاد کې دي.

دډاکټر لوبیگاټ اعتراف:^{۱۲۳}

دنوی عهدنامې ځینی عبارتونه دزغملونه دي، دردناکه دي، او په اصل کې دحواریینودویناوووسره په ټکر کې دي. اودامنوجي په اوسني بایبلوکې داسی څه شته چې دپخوانیونسخوسره پوره توپیر لري، نوځکه دبایبل اصلیت هم ترپوښتنولاندې راځي.

دامریکادسي این این (CNN) تلویزون اعتراف:

په سي این این تلویزونی چاپل کې په ۲۰۰۸^{۱۲۴} او ۲۰۰۹^{۱۲۵} کې پردې باندې بحث کیدی چې ایابایبل څومری درست دی؟ اووهغوپوښتنو ته دعیسایی نړۍ ځواب څه دی چې دبایبل په هکله کېږي؟

^{۱۲۳} Our Bible and the Ancient Manuscripts/ Dr. Lobegott Friedrich
Konstantin Von Tischendorf, one of the most adamant conservative Christian
defenders of the Trinity

^{۱۲۴} July ۲۴, ۲۰۰۸ -- Updated ۱۱۱۳ GMT (۱۹۱۳ HKT)/ By Ed Payne

^{۱۲۵} July ۶, ۲۰۰۹ -- Updated ۱۶۲۸ GMT (۰۰۲۸ HKT)/By Richard Allen Greene
CNN

د اېڅې څو ورځې روان وې پايله ئې داراووتل چې بایبل شکمن دی داځکه چې پروتستان ۱۴ کتابونه پخپل بایبل کې نلری ولی؟ ولی عیسایی نړۍ دبایبل وځینو کتابونو ته اېو کړیفه (شکمن) کتابونه وایی ایادالهي کتابونه نه دي؟ د بحث په جریان کې پردې هم بحث وشو چې اوسني بایبلونه له اصلي نسخوسره پوره واټن اوتوپیر لري.

د سي ایس لويس (C.S Lewis) اوناورواعتراف:

په ټوله بایبل کې شرمونکې برخه، تردې سرلیک لاندی یوه لیکنه خپره شوې وه^{۱۲۶}، په دې برخه کې ډیرو عیسایی علماء کارکړی دی او په دې شرمونکې برخه کې (دمتی انجیل ۲۴ باب) اودبایبل نور کتابونه دي خوموړدلته بواځی او بواځی ومتی انجیل ۲۴ باب ته راځو واقعا داسی څه پکښې دي چې شرمونکي دي اوداعیسایی عالم رښتنی دی په دې برخه کې وحضرت عیسی علیه السلام ته منسوبی یوڅه وړاندوینې دي هغه وړاندوینې رښتنې نه شوې نوځکه اوس عیسایی علماء فکرکوي چې کیدای شی دابه دحضرت عیسی علیه السلام وړاندوینې نه وي اومتی به خطاوتلی وي او اوس په شرمیږی.

ولی په مطابق؟؟!

یوه ډېره روښانه او هېښونکې خبره داده چې دهرانجیل په سرلیک کې داسی لیکلی دي:

دمتی په مطابق انجیل

^{۱۲۶} Prepared by Pastor Aaron Goerner (۷/۱۰/۲۰۰۵). See Dt. ۳۳:۸-۱۰; Ezra ۷:۱۰; Malachi ۲:۷; Matt. ۱۳:۵۲; Acts ۱۷:۱۱; Col. ۱:۲۸،۲۹; ۱Tim. ۴:۱۲-۱۶.

دلوقاپه مطابق انجیل

دمرقوس په مطابق انجیل

دیوحنایه مطابق انجیل

چې په انگلیسي بایبلوکي داسی لیکلی دی:

The Gospel According to Saint Luke

The Gospel According to Saint John

The Gospel According to Saint Mark

The Gospel According to Saint Mathew

دلته ولی (په مطابق) ورسره دی، هرڅوک چې یو کتاب ولیکي، خپل لاسلیک
اوپاڼې هم مهرپرلگوې، اودایقیني وی دداده کتاب دی نو هغه ته نوشته وی
دادفلاني کتاب دی، لکه څرنګه چې پردې انجیلونو باندی نه دمتی لاسلیک اومهر
، نه دلوقالاسلیک اومهر، نه دیوحنالاسلیک اومهر اونه هم دمرقوس لاسلیک
اومهرشته له دې څخه علاوه نه په دې هکله پاڅه شواهدشته اونه هم بل ثبوت
نوڅکه (په مطابق) توری ئې ورسره لیکلی دی، که دا انجیلونه متی، لوقا،
دیوحناو مرقوس لیکلی وای نودوی به ضرور ورته لیکلی وای چې:
دمتی انجیل، دیوحنانجیل، دلوقانجیل اودمراقس انجیل -

له دې څخه په ښکاره ډول سره جوتیږي چې دا کتابونه نوم ورکوخلکو لیکلی دی
اوبیایي ودوی ته منسوب کړی دي ترڅوداپه خلکو کي عام کړی اوپه خلکو کي ئې
سپیڅلي وساتي اوخلک ودې ته مجبوره کړی چې په دې باندی عمل وکړی، وبل
لورته که چیری هرانجیل وکتل شی نوداسی معلومیږي چې دایوانجیل دیوه لیکوال
لیکنه هم نه ده، دلیکلودسبک اولیکدودڅخه دښکاری چې

دامخترفولیکوالانولیکلی دي په مختلفو وختونو کې نوموړداسی ویلای شو چې دالهی کتابونه نه دي.

دآرایس وي (Revise Standard Version) بایبل اعتراف:

هغه بایبلونه چې دبایبل دټولنوله لوری چاپ شوی دی یوه ډله دبېلې ډلې وبایبل ده دباوردوایی، چې زه دلته یواځی او یواځی دیوه بایبل بیلگه راوړم: آرایس وي (RSV) بایبل چې خپله عیسایانوچاپ کړی دی^{۱۲۷} اوددوی له لوری خپورشوي دي، پرهغه باندی یوه سریزه لیکل شوې ده، اویه هغه سریزه کې ئې دادلایل ویلی دي چې ولی دابایبل اصلاح شوی دی، پردې بایبل باندی لیکل شوي دي چې کله په لومړي سرکي کینگ جیمزورژن (KJV) بایبل په ۱۶۱۱ کې ترتیب شو نوبیاپه ۱۸۸۱ کې اصلاح شو، له هغه وروسته بیاپه ۱۹۰۱ کې اصلاح شواواخري ځل په ۱۹۵۲ کې اصلاح شو داوولی؟

تراوسه دکینگ جیمزورژن بایبل ډیرغټ عیبونه اونیمگرتیاوي لري، اودانیمگرتیاوي ډيري دي اوډيري مهمي اودفکرورډي نوڅکه موربیاااصلاح کړی.

یادونه: ددوی دااصلاح به ترقیامته پوری دوام ولری اوهیڅ بایبل به اصلاح نشی، له دغه بایبل څخه وروسته بیاډیرځله همدابایبل اصلاح شوی اودالړی لاروانه ده.

دتثلیث رېښه اوحقیقت

عیسایي نړۍ دتثلیث الهام دیونان دفلاسفه و واودنورومشرکانو څخه اخیستی دی، چې پردې باندی پخپله عیسایی کتابونه گواه دي، لکه دبایبل دایرة المعارف، اودبریتانیکا دایرة المعارف اوداسی نور.. دتثلیث اودحضرت عیسی علیه السلام

^{۱۲۷} The Bible(RSV)/Publishe by: WM.Colins Sons & Co. LTD.
The British & Foreing Bible Society ۱۹۵۲

دالوهیت نظریه د لومړي ځل لپاره پولس (ساو، شاول) وړاندې کړه او بیا وروسته د عیسائیت یوه عقیده وگرځېده.

لومړی سړی چې په نصرانیت کې ئې د تثلیث عقیده دود کړه، پولس (پاول، ساول، شاول) وده د عیسی علیه السلام دالوهیت اود روح القدس دالوهیت اعلان وکړ، د تثلیث عقیده په ۳۲۵ میلادي کال د نیقیه په غونډه کې تائید شوه، دیونان د فیلسوف افلاطون نظریاتو د نصرانیت په دین باندې ښکاره اغیزه درلوده، ده ویلئ دي چې نړۍ په چلښت او تدبیر کې له دریو څیزونو څخه اغیزمنه کېږي:

۱: ازلي لومړی پیدا کونکي.

۲: هغه عقل چې له هغه څخه راوتلی دی.

۳: هغه روح چې د ټولو اروا حو مصدراو چینه ده.

ده پخپله په دغې عقیدې باندې د تثلیث بنسټ ایښی دی، ځکه ازلي پیدا کونکي خدای جل جلاله، عقل ئې زوی حضرت عیسی علیه السلام (ددوی په نزد) او روح ئې روح القدس حضرت جبرائیل علیه السلام دی؛ په عیسایانو کې داسې ډلې هم شته چې خدای په توحید قایل دي او عیسی علیه السلام دالله جل جلاله بنده او پیغمبر گڼي د (برناباس) یا برنابا انجیل چې د عیسویانو په نزد له پنځو منل شوو انجیلونو (متی، لوقا، یوحنا، مرقس) څخه یو دي خدای یواو د اسمانواو ځمکو خالق ئې گڼي.

په هندو مذهب کې هم د تثلیث اصطلاح شته، ددې دین پیروان باور لري چې خدای درې نومونه لري (وشنو) ساتونکي، (سیفا) یعنی وژونکي او (براهما) یعنی پیدا کونکي.^{۱۲۸}

^{۱۲۸} آریانا دایرة المعارف، دوهم ټوک، مخ: ۶۲۵ - ۶۲۶، چاپ د افغانستان د علومو اکاډمي د دایرة المعارف د مرکز ریاست ۲۰۰۸

دتثلث عقیده دحضرت عیسی علیه السلام څخه ۱۰۰۰ کاله مخکي موجوده وه، قسطنطین (Constantine) په ۳۲۵ میلادي کال کي چي دروم امپراطور دنفیه غونډه (Council of Nicaea) جوړه کړه، په دغه غونډه کي دحضرت عیسی علیه السلام الوهیت اوتثلث تائیداوله خلکوڅخه ئې رایه واخیستل په هم دغه ورځ باندی دادعیسائیت یوه عقیده اوبرخه وگرځیدله.

وبل لورته په اوسني تحریف شوي بایبل کي که موږوگور نودابه راته معلومه شي چي تثلث په هر بایبل کي نشته داځکه چي داپه اصل کي داصلي انجیل برخه نه ده، اودادپولس اونورو عقیده وه چي په عیسائیت کي ئې گډه کړه لکه:

For there are three that bear record in heaven, the Father, the Word, and the Holy Ghost: and these three are one. (۱ john, ۵ : ۷)

ژباړه:

درې دي چي گواهي ورکوي په اسمان کي پلار، ځوی اوروح القدس اودادرې سره یو دي. (لومړی لیک دیوحنا ۵: ۷-۹)

داپه (King James Version) بایبل کي اویه اردوبایبل (کلام مقدس، کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱) کي شته اویه (Holly Bile Revised Standard Version) ۱۹۵۲ کي بیا ددتثلث آیات نشته، اوکه ويري اردواوپنښتوبایبلوته راشونونویه هغوکي هم داتثلث نشته په عربی بایبل، پښتوبایبل اواردوبایبلو کي همدادیوحنا آیات ۷ نشته او واتم آیات ته ئې ۷د شماره ورکړیده یعنی تثلث نشته. لاندی بایبلونه وگورئ:

الکتاب المقدس، جمعية الكتاب المقدس فی لبنان- ۱۹۹۳ الطبعة الثلاثون انجیل شریف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادی، بایبل سوسایتي پاکستان

کتاب مقدس، پاکستان بایبل سوسائتي انارکلی لاهور ۲۰۱۱

انجيل مقدس، پاکستان بایبل سوسائتي انارکلی لاهور- ۵۴۰۰۰، ۲۰۰۹

پخپله قسطنطين په سول انويکتس (Sol Invictus) باندی عقیده درلوده

دادلرخدای و یا په لنډو کي ده په مترايزم (Mithraism) باندی باور وړده

دیهودومقدسه ورځ شنبه ئې ویکشنې ته واړول چي دادلرخدای دپیدایښت

مقدسه ورځ وه، په انگلیسي ژبه کي ویکشنې ته سن دې (Sun Day) وایی سن

(Sun) ولرته وایی او دې (Day) وورځې ته وایی یعنی دلمروړځ ؛ خوپه اصل کي

داورځې ته دلمروړځ په دې وایی چي دلمرخدای په همدغه ورځ باندی پیداشوی دی

، دمشرکانوپه آند، همداسی دحضرت عیسی علیه السلام په هکله چي کومه عقیده

دوی لري همداسی بې شمېره دلمرخدایان تیرشويدي چي دحضرت عیسی علیه

السلام هره نېټه، دده درواغجن صلیب، دده بیا راژوندی کیدل ددوی په آند،

وخلکوته خلاصون ورکول ددوی په آنداوداسی نور... داهرڅه دحضرت عیسی

عليه السلام څخه ۱۰۰۰ کاله مخکي شتون درلودی ، تاسی گران لوستونکي کولای

شی چي داهرڅه زماپه راتلونکي کتاب ((دعیسائیت حقیقت)) کي ولولئ په پوره

تفصیل سره انشاء الله.

طرطولیان لومړی هغه کس ؤ چي دتثلیث اوجوهر دحضرت عیسی علیه السلام

اودخدای وینایی وکړل،^{۱۲۹}

له دې څخه مطلب دادی چي ده هم دساول/شاوول څخه الهام اخیستی ؤ اوپه

عیسایي لویو غونډو کي ئې وویل چي تثلیث دعیسائیت یوه بنسټیزه اونه بېلېدونکې

عقیده ده، هر هغه څوک چي به دتثلیث څخه منکړاویا به ورته شک پیداشوهغه کس

یادله به ئې په بدعتیانو کي حساب کړل اومرگ به ئې ورته روا کړ.

^{۱۲۹} تاریخ کلیسا، پاڼه ۱۰۳، لیکوال: ډاکټر ډونلډ ډي سمیټن، خپرونکي: پېل کاسپل اسمبلی آف پاکستان

وبل لورته په ټوله بایبل کې هرورژن چې وي نه حضرت عیسی علیه السلام وچاته ویلی دي چې زه خدای یم اوزماعبادت وکړی اونه هم یوحواری شاهدشته چې په دغه ورځ په دغه وخت کې حضرت عیسی علیه السلام وویل چې زه خدای یم اوزماعبادت وکړی برعکس ده به ویل:

زه پخپله هیڅ نشم کولای زه فیصله کوم څنگه چې ماته ویلی شوي دي اوزما فیصله هم دانصاف ده ځکه چې زما مقصد زما دمرضې نه دی بلکې دهغه مرضی ده چې زه ئې رالېږلی یم. (یوحنا ۵ باب ۳۰)

بل ځای حضرت عیسی علیه السلام وایی چې (زما خدای ترمالوی دی)، اوهغه ترټولولوی دی.

عیسی وویل: آیاماتاسوته دانه وه ویلی چې که تاسوایمان لری نودخدای جلال به وویښی، نوهغوی ډېره لیری کړه بیاعیسی پورته وکتل اووئې ویل ای ربه! زه ستاشکرا داکوم زما خبره دی واورېدل ماته داجوته وه چې ته تل زما خبره اورې، خوماددې حاضر واخلکودپاره سوال وکړي چې ددوی داباورراشی چې زه تارااستولی یم. (یوحنا ۱۱ باب ۴۱-۴۳)

نوعیسی په چیغووویل: که یوڅوک پرماایمان راوړی نوهغه نه یواځی داچې پرمائې ایمان راوړ بلکې پرهغه چائې هم ایمان راوړچې زه ئې رالېږلی یم. (یوحنا ۱۲ باب ۴۴) چې دی په واضح ډول سره وایی چې زه هیڅ شی نه یم اوهرخه دخدای جل جلاله په امرسره ترسره کوم، که چیری دی خدای وای نوده به بیادبل چاواجازې اوواک ته اړتیانه درلودای .

دصلیب رینه او حقیقت

همدغه دروم امپراطور قسطنطین په ۳۱۲ میلادي کال کې یوسیال درلودي دمیکسنشیس (Maxentius) په نامه سره داچې په دغه وخت کې دروم په امپراطوری کې عیسایان ډیروو نودهغودجلب اوجذب اودهغودلاسته راوړلویه

خاطريي ځيني کارونه وکړل، ده په ۳۱۲ ميلادي کال کي خوب و لیدی چي یوچاورته وویل چي دصليب په نښان باندی و خپل سیال ته ماته ورکه هغه نښان ئې ورته ښکاره کړه ، چي له هغې ورځې څخه صليب هم دعيسايانومقدس سمبول شو. ده وهغه خپل سیال ته ماته ورکړه اوصليب دفوځ رسمي نښان شو، په عيسايانوکي ئې په دې خپل عقایدگډکړل چي دهغوزړونه ئې ولاسته راوړل دهغووژل مطلق منع اعلان شوه که عيسايي هرڅه کړی وای هغه نه مجازات کیدی، امتیازونه ئې ورکړل اوداسی نور.....^{۱۳۰}

قسطنطين په ۳۳۰ ميلادی کي خپل پلازمینه دروم څخه دبزنطينې وښارته نقل کړاونوم ئې قسطنطيه پرکينودچي بياپه ۱۹۳۰ ميلادی کال کي ئې نوم په استانبول بدل شو.^{۱۳۱}

نوقسطنطين پاچا پخپله دلمردخدای عبادت کاوه هغه داصليب په عيسائيت کي داخل کړ، دانښان نه خدای منتخب کړی دی اونه هم حضرت عيسى عليه السلام.

د نوی عهدنامې ۱۰٪ سلنه لاهم دحضرت عيسى عليه

السلام ويناوې نه دي!

که موږ وهغه بايبل ته راشوچي په هغه کي دحضرت عيسى عليه السلام ته منسوبی ويناوی په سره رنگ باندی ليکل شويدي، چي ودې بايبل ته سورليکي بايبل (Red Letter Bible) وایی هغه ويناوی چي وحضرت عيسى عليه السلام ته منسوبي دي هغه ټولې ديوي ورځپاڼې درې کاله نه کيږی، اویاهم دغه ټولې ويناوې دنوی

^{۱۳۰} Encyclopedia of Biblica

Encyclopedia of Bretaneca

^{۱۳۱} تاريخ کليسا، پاڼه ۱۵۱، ليکوال: ډاکتر ډونلډ ډي سمیټن، خپرونکي: پېل گاسپل اسمبلی آف پاکستان

عهدنامې حتی ۱۰٪ سلنه لاهم نه پوره کوي، نوکه مورله عيسايانو سره ومنوچي دادحضرت عيسى عليه السلام ويناوي دي نوټر. ۹۰٪ سلنه زيات ئې دحضرت عيسى عليه السلا ويناوي نه دي همدابايل له ماسره شتون لری.^{۱۳۲}

وبل لورته که مورراشووونوی عهدنامې ته نوداتول ۲۷ کتابونه دی چي په دې ۲۷ کتابونو کي ۱۴ کتابونه يواځې او يواځې مقدس پولس رسول ليکلی دي، چي له دې څخه داجوتيرې چي نوې عهدنامې نيمايي ښاغلی پولس (ساول/شاول) ليکلي ده، نوڅنگه مورنشوويلاي چي ښاغلی پولس د عيسائيت بنسټ ايښودونکي دی.

اوسنی عهدنامه قدیم ځکه دخدای کتاب نه دی

پرېنی اسرائیلوباندی (۷) ځلی دقيامت په شان تباھی راغلی دي، چي په دې پېښو کي بنی اسرائیل تباہ شوی اوهم ددوی مقدس کتابونه اومقدس ځايونه له منځه تللی دي.

۱- په ۸ ق م پېړۍ کي کله چي دسامريه شمالی سلطنت تباہ شونو بنی اسرائیل ئې ونيواته بوتلل، په دې پېښه کي تباهي دومره زياته وه چي دبنی اسرائیلو (۱۰) ډلی له منځه ولاړلې.

۲- په ۹۷۱ ق ميلادکي دمصرياچاپربيت المقدس باندی يرغل وکړاوتول ئې تباہ کړ.

۳- په ۶۰۰ ق م کي دبابل پاچا بخت نصر پربيت المقدس باندی حمله وکړه بيت المقدس ئې وسوځاوه هغه تبرکات اومقدس کتابونه چي دبنی اسرائیلووو هغه ټول له منځه ولاړل او يهودئې ونيول اوتول ئې وبابل ته بوتلل او هلته ئې بنديان کړل اويائې ختم کړل.

^{۱۳۲} Holly Bible (NKJV); Thomas Nelson, Inc. USA ۱۹۸۰

۴- په ۱۶۸ ق م کي په انطاکیه کي یوناني پاچا اینتونیس پر بیت المقدس باندی حمله وکړه او هغه څه چي یهودوسره راټول کړی وو هغه ټول ئې له منځه یووړل.

۵- په ۷۰ میلادي کي رومیانو او طیتس پر بیت المقدس باندی حمله وکړل او ټول ئې له خاوروسره خاوری کړ چي یهودونشواي کولای چي ددوهم ځل لپاره ئې ابادکي هغه مقدسې نسخې چي یهودوله پیريو راهیسی سره راټولی کړی ئې وې هغه ئې له منځه یووړې.

۶- داخل دروم قیصر پر یهودو باندی حمله وکړه او پنځه لکه یهودئې ووژل او هرڅه ئې له منځه یووړل.

۷- په ۶۱۳ میلادی کال کي دایران پاچا خسرو پرویز پر بیت المقدس باندی حمله وکړه او (۹۰۰۰۰) یهودئې ووژل او ټول ئې له خاوروسره خاوری کړ.^{۱۳۳}

د بایبل ورک کتابونه

ډیرداسی کتابونه شته چي په بایبل کي ئې یادونه شوېده، دا کتابونه اوس چیری دي؟ ولی په بایبل کي ئې بیان شوی دی او په نړی کي شتون نلری؟ که دا د بایبل برخه وي نو بیا خوموږ په ډاډه زړه سره ویلای شو چي اوسنی بایبل ناقص دی او باید عمل پرې ونشی، او که د بایبل برخه نه ده نو بیا ئې ولی په بایبل کي یادونه شوېده؟ داخوهم هغولیکو اناولیکلی دي چي بایبل ئې لیکلی دی، دهغویو موندلو کي ولی عیسایی نړی چوپه ده؟ له دې څخه ډاډه ښکاره جوتیږی چي د بایبل (۴۰) لیکوالانو ډیر کتابونه لیکلی دي او هرڅه چي په خوله ورغلی دي او یا ئې په خوب کي لیدلی دي لکه د (کتاب مکاشفه) هغه ئې لیکلی دی او هغولیکو اناوهم په دې نیت باندی نه دي لیکلی چي دا کتابونه به یو وخت د عیسایی نړی بنسټ اوسپنځلی کتابونه وي؛ داچي اصلي تورات، اصلي انجیل او اصلي زبور له منځه

^{۱۳۳} یهودیت، عیسایت اور اسلام، لیکوال: شیخ احمد ديدات، خپرونکي عبدالله اکیدمی لاهور ۲۰۱۰

ولاړل اوهیڅ شتون نلری نوڅکه ئې داکتابونه دهغوپه نامه سره منسوب کړل اواوس عیسیایان اویهودداصلی نسخومینه په دې جعلی کتابونوباندی ماتوی اوحال داچي دسلیم عقل خاوندنشی کولای چي ددې کتابونودلوستلوڅخه وروسته په دې عقیده شی چي گوني داکتابونه دي الهي وي ،پخپله عیسایی علماء په دې آنددي چي داکتابونه الهي نه دي،اونه هم له اسمانه څخه نازل شوی دی بلکې دادانسانانوپه گوتولیکل شوي دي اووهرکتاب ته د لیکوال نوم نوشته دی اودځینوکتابونولیکوالان لا ورک دي هغه کتابونه چي په بایبل کي ئې یادونه شویده هغه دادي:

✚ خدای دجنگونوپه کتاب کي ویلی دي.(اعداد۱۴:۲۱)

✚ دصداقت په کتاب کي نه لیکل کیږی.(یوشع۱۰:۱۳)

✚ اوهغه په کتاب کي لیکلی دي.(لومړی سموئیل ۱۰:۲۵)

✚ هغه دسموئیل په غیب بین په تاریخ کي،ناتان دنبی په تاریخ کي، اوجاددغیب

بین په تاریخ کي.(دلومړیوورځوتاریخ ۲۹:۴۹)

✚ شمع یاه نبی دعداوغیب بین په تاریخ کي په مسلسل ډول سره نه دی ثبت

شوی.(دوهم تواریخ ۱۲:۱۵)

✚ دسلیمان لومړی اواخرحال دناتان نبی په تاریخ،اوداحی یاه سیلونی په

نبوت،دیاربعم بن نیاط په عدوغیب بین کي ثبت نه دی.(دوهم تاریخ ۹:۲۹)

✚ دیوشافاط لومړی اوورستنی کاردیاهوبن حنانی په تاریخ کي لیکل شوی

دی،چي داسرائیلودپاچاهانوپه کتاب کي شامل دی.(دوهم تواریخ: ۲۰:۳۴)

✚ دعزیاه نورمخکنی اووروستنی حال اشعیابن آموص نبی لیکلی دی.(دوهم

تاریخ ۲۶:۲۲)

✚ دیوشی یاه مخکنی حال اووروستنی حال داسرائیلواویهودو دپاچاهانوپه کتاب

کي لیکي دی.(دوهم تواریخ ۳۵:۲۵)

❖ اودعهدکتاب ټي واخيستی اوخلکوته ټي واوروی. (خروج ۲۴: ۷) ديدادښت لپاره په هغه کتاب کي وليکه. (خروج ۱۷: ۱۴)

❖ هغه کتاب چي تالیکلی دی دهغه څخه ماايسته که. (خروج ۳۲: ۳۲)

اوداسی نور...

د عيسايت بنسټ اېښودونکی پولس (ساول / شاول) دی

پولس په لاطيني ژبه اوپولوس په يوناني ژبه کي ورته وايی چي معنای ده (کوچنی)، په عبراني ژبه کي ورته ساؤل/شاول (يعنی دخدای څخه غوښتونکي) وايی؛ پولس ديهودي نسل څخه يورومي کس ؤدی دحضرت عيسی عليه السلام په ژوندکي دهغه اودهغه دحواريينوسخت دښمن اومخالف ؤکله چي دی عيسایي شو نودمشق ته لاړی او هلته ټي دحضرت عيسی عليه السلام دالوهيت اودخپل ځان په هکله ټي وويل چي زه مسيح يم اوزه په روح القدس سره معموره شوم، ده خپله وځپل ځانته رسول ووايه، اوهرڅه ټي له ځانه جوړکړل، چي ډيروه ده سره مخالفت وکي هغه په دې وجه نه چي دئ عيسایي دی بلکي هغوداباوردرلودی چي پولس يويهودي دی، دی نه دحواريينوڅخه دی اونه هم دی دحضرت عيسی عليه السلام په ژوندکي عيسایي شوی دی، دی ليکي چي زه کله ودمشق ته تلم نوپرلاری می يونورولیدی چي وماته ټي وويل ساول!.....

هغه لاپه لاره ؤاودمشق ته ورنژدې کيدوچي ناڅاپي له اسمانه يوه رنادهغه شاوخوا وځليده، هغه په ځمکه راپريوتواوداسی يواواژني واوریدی ساوله! ساوله! ته ماولی ربروې؟ هغه تپوس وکي مالکه ته څوک ټي؟ ځواب راغی زه عيسی يم...

(اعمال درسولانونهم باب: ۱- ۲۰)^{۱۳۴}

^{۱۳۴} انجيل شريف اول جيبی چاپ ۱۹۹۶

له دې څخه وروسته د حضرت عیسی علیه السلام ځای ناستی دی شو، عیسایی
فاضلان لیکي:

خلکو دده رسالت څخه انکارو کي داځکه چي دده رسالت دنور رسولانویه شان نه
و. ۱۳۵

ډپولس په هکله مؤرخین فلویډراس (Floyd Ross) اومیرمن ټاینیتی هلز (Mrs.
Tynette Hills) لیکي:

په هغو ټولو خلکو کي چي دعیسائیت په لومړۍ کي و ترتولوئې پولس ذمه واره
دی، داځکه چي عیسائیت دده دعقایدوترسیوری لاندی شو، ده دعیسائیت لپاره
نوې تگلاره وټاکل. ۱۳۶

پولس چي څه و خلکو ته تبلیغول نه د حضرت عیسی علیه السلام ویناوي وې اونه
هم د حواریینو ویناوي وې، فاضل عیسایی څېړونکي پروفیسر آرنلډ میئر (Arnold
Meyer) وایی:

که څوک داسوال وکي چي پولس رسول چي و خلکو ته کوم تعلیم ورکاوه هغه له
کومه اخذکاوه؟ ددې ساده ځواب دادی چي ده هغه ویل چي د حواریینو څخه وده ته
رسیدلی وو، خو پولس خپله ددې پوښتنې ځواب بل شاته ورکوی اودی
وایی؛ ما انجیل له انسانانو څخه نه دی حاصل کړی بلکې مادیسوع مسیح څخه په
مکاشفه باندی ولاسته راوړی دی، چي ددې څخه مطلب دادی چي ده له هغه څه
چي حضرت عیسی علیه السلام او حواریینو ویل له هغو څخه انکار دی. ۱۳۷ ډپولس
دا خبره په بایبل کي داسی ده:

^{۱۳۵} Encyclopedia of Religions and Ethics ۱۹۱۷

^{۱۳۶} Floyd.H.Ross and Tyentte Hills: op.cit ۱۳۷

^{۱۳۷} Arnold Meyer: Jesus or Paul, London ۱۹۰۹

زماوړونو! زه تاسوته دا خبره صفا کوم چې کوم زیری چې مادرته اورولی دی هغه دېني آدم جوړکړی نه دی، ځکه چې هغه ماته دچا انسان دطرف نه رارسیدلی اونه چاېنی آدم وماته ښوولی دی بلکه دکشف په معرفت دعیسی مسیح دطرفه شوی دی.

(دگلتیانوپه نوم دپولس رسول خط اول باب: ۱۱-۱۳)^{۱۳۸}

همدارنگه پولس یوناني فلسفه اومشرکانه توهم پرستی اوخیالات په عیسائیت گډکړل چې پردې باندی عیسایی عالمان هم په یوه خوله دي، دپولس په لیکونو کې (دیوناني فلسفې په ځانگړی ډول سره دافلاطونیت) پوره اثار معلومېږي.^{۱۳۹} دده ټوله تعلیم پرمکاشفه باندی ولاړونه دحضرت عیسی علیه السلام پرویناوواونه هم دحواریینو پرویناوو؛ دپولس مکاشفه داسی امکان نلری چې په یوگړی دي ده سره ترتیب اوبرابره کړی وي بلکه دادده ددیروخت پیغام وچې بیایي دمکاشفې په ډول سره وځلکوته ښکاره کړه، اواوس ده دعیسائیت څخه یونوی دین جوړکړي.^{۱۴۰} داچې دپولس لیکونه دانجیلونو څخه مخکي لیکل شوي دي نوداسی موږ ویلای شوچې دده لیکونه دانجیلونو لپاره سرچینه ده، فاضل عالم ارنلډ دپولس په هکله زیاتوی:

که دعیسائیت موخه داوي چې حضرت عیسی علیه السلام دخدای زوی دی، اویه انساني بڼه سره ومخکي ته راکښته شو، اوزموږ دگناهونولپاره ئې خپله وینه توی کړل، زموږ شفاعت به کوي، اودی زموږ دگناهونوکفار شو نودا دحضرت عیسی علیه السلام تعلیم نه دی بلکه ددې بنسټ پولس ایښی دی اوبس.^{۱۴۱} ټول عیسایی

^{۱۳۸} انجیل شریف اول جیبی چاپ ۱۹۹۶

^{۱۳۹} Hammerton: Universal History of the World

^{۱۴۰} Encyclopedia of Brit ۱۹۶۲

^{۱۴۱} Arnorl Meyer: Jesus or Paul

مؤرخین اوڅېړونکي په دې باور دي چې داوسني عيسائيت بنسټ ايښودونکي پولس دی.

پولس د عيسائيت ريښې ترهرځايه پورې ورسولې اودنوی عهدنامې تقريبانيمایي ده ليکلې ده، ده د لومړي ځل لپاره ئې دکليساؤ طبقه بندي پيل کړل اوله همدې لپاره ئې يوه غونډه هم وکړل^{۱۴۲} زمورله څېړنوڅخه دا پوره معلوميږي چې داوسني عيسائيت بنسټ ايښودونکي پولس دی، ددې څخه علاوه دپولس څرگندونې د حضرت عيسى عليه السلام له ويناووسره په ټکرکي دي، دبيلگې په ډول سره حضرت عيسى عليه السلام وايي چې خداى يو دی لکه په انجيلوکي چې راغلي دي:

ته يواځې رښتينى خداى ئې اوعيسى مسيح چې تارااستولى دی.
(يوحنا: ۱۷: ۳)^{۱۴۳}

واورى اى بنى اسرائيلو خداوند زمورخداى يودى نوتاسويه ټول زړه ټول روح او ټول ځواک سره دخپل واحد خداى په وړاندې مينه ولري. (استثناء باب ۶ فقره جات ۴-۵)

عيسى ځواب ورکړ، اول دادى چې اى اسرائيلو واورى! مالک زمورخداى يومالک دی، تاسى دخپل خداى سره دټول زړه سره، دخپل ټول روح سره دخپل ټول عقل اودخپل ټول طاقت سره مينه کوي. (مرقوس ۱۲ باب ۲۹-۳۱)
اوخداى دټولې نړۍ پاچاشو، هغه خداى يودى اودهغه نوم واحد(يودى). (زکريا ۴۱ باب ۸)

اوخداى صرف يوخداى دی. (خط دروميانويه نامه ۳ باب ۳۰)

^{۱۴۲} تاريخ کليسا، پاڼه: ۴۹-۵۲، ليکوال: ډاکټر ډونلډ ډي سمپټن، ژباړن: لياقت قيصر، څېړونکي: فل گاسپل آف پاکستان کوټ لکهپټ لاهور
^{۱۴۳} عيسائيت کيا هې؟ ليکوال: شيخ الاسلام محمدتقي عثمانى، څېړونکي: دارالاشاعت کراچى.

خدای یودی، ایمان یودی، بیتسمه اودتولوخدای یودی.

(خط دافسویونوپه نامه ۶:۴)

اوس دازلی پاچا یعنی غیرفانی نالیدلی واحدخدای عزت اوجلال دی تل ترتله وی.

(اول خط دتیموتیوس په نوم ۱۷:۱)

ته په دې خبره ایمان ولره چي خدای یکی یو دی. (خط دیعقوب ۱۹:۲)

خدای یواځی اویواځی یودی. (خط دیهوداه ۲۵)

په بایبل کي دخدای وحدانیت په ډیروځایونو کي په ښکاره ډول سره راغلی دی،

اوداتاسی چي ئې نه منی داستاسوبې انصافې اوگمراهې ده، وتاسوته دابایبل هم

دهیڅ شی ارزښت نه لری.

په بایبل کي دخدای زوی

په بایبل کي چي کوم لفظ د(ځوی) استعمال شوی دی، چي په عبراني ژبه کي

دخدای زوی دهرهغه چالپاره استعمالېده چي خدای ته به نژدې ولکه بایبل چي

وايي:

هرڅوک چي دخدای دروځ په هدایت چلیږي هغه دخدای زوی دی.

(خط درومیانونپه نوم ۸:۱۴)

دبایبل ددې تعریف څخه وروسته دخدای دزوی استعمال دحضرت عیسی علیه

السلام څخه ماسیوا ونوروته هم شوېدي دبېلگې په ډول سره:

نودخدای زامنوولیدل چي دانسانانولوني ښکلی دي. (تکوین ۲:۴)

دخدای زامن دانسانانودلونوسره ولاړل. (تکوین ۴:۴)

وفرعون ته ووايه چي اسرائیل (یعقوب علیه السلام) زمازوی دی بلکې زمالومړی

زوی دی، اوزمازوی پرېږده چي زماعبادت وکړی. (خروج ۴:۲۲-۲۴)

زه داسرائیل پلاریم اوابراهم زمالومړی زوی دی. (ارمیا ۹:۳۰)

په هغوځایو کې چې وعیسی علیه السلام ته دخدای دزوی لفظ راغلی دی، نودبایبل په حواله ددې مطلب دادی چې عیسی علیه السلام دخدای زوی نه بلکې دالله دحکم منونکي وو.

داچې وحضرت عیسی علیه السلام ته دخدای ځوی ویل شوی دی په عبراني ژبه کې (خدای زوی) یعنی وخدای ته نژدې، چې په بایبل کې داسی زامن ډیر دی چې پورته بیان شول. نوداتوله پولس له ځانه څخه جوړی کړی خبري دي اوداچې خدای دحضرت عیسی علیه السلام په جسم کې حلول کړیدی، تثلیث اوکفاره اوداسی نور تعلیمات ئې دعیسائیت بنسټ وگرځول. هغه خبرې چې وحضرت عیسی علیه السلام ته منسوبې دي په انجیلونو کې هغه هیڅکله حضرت عیسی علیه السلام نه دي ویلی چې خدایان (نعوذبالله) درې دي.

پولس که حضرت عیسی علیه السلام

په بایبل کې راځي:

اته (۸) ورځي وروسته هغه سنت شو اودهغه نوم عیسی کښېښودل شو. (انجیل لوقا: ۲۱)

نوبیاخدای دابراهیم سره دسنت وعده وکړه اوچې دابراهیم نه اسحاق پیدا شونوهغه ئې په اتمه ورځ سنت کړواوهغه شان اسحاق دخپل ځوی یعقوب اویعقوب دخپلوزامنو. (اعمال درسولانو: ۷: ۸)

هرزهرلک بایدسنت شي. (پیدایښت: ۱۷: ۱۰)

ابراهیم ۹۹د کالوؤچې سنت شو. (پیدایښت: ۱۷: ۲۴)

داسماعیل سنتیدل په یوه ورځ وشوه. (پیدایښت: ۱۷: ۲۶)

اسحاق سنت شو. (پیدایښت: ۲۱: ۴)

اسرائیل ددوهم ځل لپاره سنت شو. (یشوع ۵: ۲)
اوداسی نور.....

پولس وایی:

سنت شوی اونا سته دواړه هیڅ شی نه دی. (اول خط دکورنتیانو په نوم ۷: ۱۹)
 هغه په سنتولومجبورنه کړی. (خط دگلتيانوپه نوم ۳: ۲)
 اودسنت کیدلوگټه څه ده؟ (خط دروميانوپه نوم ۳: ۱)
 گوری زه پولس تاسوته وایم چي که تاسوسنت شی نودمسیح نه به تاسوته هیڅ گټه
 نه وي. (خط دگلتيانوپه نوم ۵: ۲)
 تاسی وگوری حضرت عیسی علیه السلام په اتمه ورځ سنت شو نوهرهغه عمل چي
 دی (حضرت عیسی علیه السلام) ئې کوي هغه کار باید عیسایان هم وکړي، وبل
 لورته پولس بیا وایی چي سنتول کومه گټه نلری، نوکه گټه نلری نوحضرت عیسی
 علیه السلام ولی سنت شو؟ همدا اوس ټوله عیسایی نړی دپولس خبره منی
 دحضرت عیسی علیه السلام وخبري اوفعل ته هیڅ ارزښت نه ورکوي، یوعیسایی
 هم نه دی سنت. هغه بایبل چي دوی ورباندی ایمان لري په هغه باندی دوی عمل
 نه کوي، اوس دملگرو ملتوله لوری یوپروگرام پیل شوی دی اوهغه داچي هغه کسان
 چي سنت شوي نه وي هغه دډیرو ناروغیوسره لاس اوگرېوان دي نوځکه نړی اوس
 پردې باندی په سلا شوې ده چي باید هر نرسنت شي هغه که عیسایی وی، هندووی،
 بودایی وی لادینه وی اوکه بل..... دروغتیا دلاسته راوړلویه موخه.
 دستنولوگټه تاسی زما په کتاب (اسلام اونوي ساینسي څیړنې ۴ ټوک) کي لوستلای
 شي.

پولس له حواری برناباس سره:

پولس په عیسائیت کي داعقایدورزیات کړل، عشایی ربانی، حضرت عیسی علیه
 السلام دخدا ځوی دی، تثلیث، دختنې (سنتولوحکم) ئې ختم کړ، دتورات احکام
 ئې منسوځه کړل، په لومړی سرکي کله چي پولس وویل چي زه عیسایی شوی یم

حال داچي ډیروحواریینو ورباندی باورنه کاوه خوږناباس ورباندی باوروکي لکه په بایبل کي چي راځي:

کله چي ساؤل ویت المقدس ته ورسیدی نوهغه کونښن وکړچي دعیسی منونکوسره یوځای شي اوپه ډله کښې ئې شامل شی خو هغوی ټول دهغه څخه ویریدل ځکه چي دهغوی په دې یقین نه راتلوچي گنی هغه ایمان راوړی دی خوږنابا(برناباس) دلاسه ونيولور سولانو ته ئې بوتلی اودهغو سره ئې پیژندگلوي وکړه. (اعمال درسولانو ۲۷، ۲۶:۹)

له دې څخه ورسته پولس دډیروخت لپاره دبرناباس سره و: اودډيري مودې لپاره پولوس او برنبا هله پاته شول اودخدای په توکل ئې په ډاگه اوپه زړه ورتیا کلام واورولو. (اعمال درسولانو ۱۴:۳)

اوهمدارنگه دپولوس او برنابیان په (اعمال درسولانو ۱۳ باب، ۱۴ باب، ۱۵ باب) کي لوستلی شی. له دې څخه وروسته دبرناباس له پولس سره اختلاف راغی هغه اختلاف پردې باندی راغی چي کله پولوس خپل نظريات بیان کړل لکه دتورات احکام منسوخول، تثلیث، په عیسی علیه السلام کي دخدای حلول، دکفاري عقیده اوداسی نور...

په بیت المقدس کي دحواریینو غونډه

په بیت المقدس کي حواریینو په دې باندی غونډه جوړه کړه چي بایددتورات په احکامو باندی عمل وشي لکه ختنه(سنتول) اوداسی نورپه دې غونډه کي پطرس، برناباس اویعقوب هم گډون درلود، خو پولس ددې غونډي دپریکړی سره مخالفت وکړ:

ددې غونډې بیان په ۱۵ باب کي دی، اودبرناباس اوپولس مخالفت هم پکښې دی.

که تاسو د موسی د شریعت په مطابق سنت نه شی نو خلاصون نه شی موندلای په دې دهغوی سره د پولس او برنابا د پیرسخت بحث وشو.

(اعمال در سولانو ۱۵:۱، ۲)

له دې څخه وروسته پولس او حواری برنابا سره بېل شول: بیا د دوی (پولس او حواری برناباس) ترمنځ جگړه دومره سخته شوه چې هغوی یو د بل نه جدا شول او برناباس مرقوس د ځان سره کړو او داویوپه جهاز کې و قبرص ته روان شو.

(اعمال در سولانو ۱۵:۳۹-۴۱)

پولس وویل:

گوری زه پولس تاسو ته وایم چې که تاسو سنت شی نو د مسیح نه به تاسو ته هیڅ فایده نه وی. او څوک چې د مسیح عیسی سره یووالی لری دهغه نه خوستنېدل څه معنالی؟

(خط د گلتیانوپه نوم ۵: ۲-۱۰)

له دې اختلافاتو څخه وروسته پولس د (گلتیانوپه نوم د پولس رسول خط) ولیکي او د اې وویل چې:

زما وروڼو! زه تاسو ته دا خبره صفا کوم چې کوم زیری چې مادرته اورولی دی هغه د بنی آدم جوړکړی نه دی ځکه چې هغه ماته دیوانسان له لوری نه دی رارسیدلی اونه چا بنی ادم وماته ښوولی دی بلکې د کشف په معرفت د عیسی مسیح د طرف نه شوی دی.

(د گلتیانوپه نوم د پولس خط ۱: ۱۱-۱۳)

دا خط ئې خپور کړ د حواریینوپه خلاف باندی او و خلکو ته ئې وویل چې وماته کشف شوی دی اوزه په هر څه پوهیږم، دا خط ئې دبیت المقدس د غونډی څخه وروسته

ولیکي دپولس ټول لیکونه ددې غونډې څخه وروسته لیکل شوي دي، داځکه چې دعیسایي عالمانو مطابق دگلتیانولیک دپولس لومړی لیک دی.

برناباس ددې لپاره چې اصل دین له منځه ولاړنشی نویوانجیل ئې ولیکي داانجیل په ۱۷ پېړۍ کې دپاپ اسکټس پنځم په کتب خانه کې وموندل شو برناباس ددې انجیل په لومړۍ پاڼه کې داسی لیکلی دي:

ای انسانانوداسخت کفردی چې څوک وایی چې مسیح دخدای ځوی دی، اودختنې (سنتولو) څخه انکارکوي دا هغه حکم دی چې خدای همپشه ددې حکم کړیدی، هری نجسې غوښې جایزي گني، ددې کبله پولس هم گمراه شو زه په افسوس سره دا خبره کوم اوزه له همدې کبله حق وایم.^{۱۴۴}

دختنې (سنتولو) حکم دحضرت ابراهیم علیه السلام څخه روان ؤ، په تورات کې هم ددې حکم ښکاره شته، لکه:

زماوستانمنځ تړون دادی چې هر نربایدسنت شی، اوکه سنت نه شی نوهغه وعده پوره نکړه او هغه ایسته که.

(کتاب پیدایښت ۱۷: ۱-۱۴)

اوحضرت موسی علیه السلام خطاب کوي:

اوپه اتمه ورځ باندی باید دهلک ختنه وشي.

(لاویان/احبار ۱۲: ۳)

خپله حضرت عیسی علیه السلام هم سنت شوی ؤ لکه:

اته ورځی وروسته هغه سنت شواود هغه نوم عیسی کنېښودل شو.

(انجیل لوقا ۲۱: ۲)

^{۱۴۴} (انجیل برناباس ایاتونه ۳-۸) څېړونکي اداره اسلامیات لاهور ۲۰۰۳

اوښل خواته لکه چي مورډکرکړل پولس داتول ردکړل اوحتي دحضرت عیسی علیه السلام دستولوڅخه انکاراومخالفت ئې ورسره وکړهمداوس ټوله عیسایی نړی دپولس خبره مني اووښل لورته دحضرت عیسی علیه السلام خبره نه مني (چي ستنېدل دی)نوکه دیوسالم عقل خاوندوی خپله به دافيصله وکړی چي ایا اوسنی عیسائیت دحضرت عیسی علیه السلام لارښوونې دي اوکه دپولس خرافات دي؟؟؟

دپولس څخه همدارنگه پطرس اویعقوب هم جلاشول اوهمداسی برخلیک ئې شولکه دبرناباس.

دبایبل اوتالمودپه هکله دقرآن عزیزبله وړاندوینه

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ

أَخْتِلَفًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ سورت النساء: ٨٢

ژباړه: ایاونوفکراوغورنه کوي دوی په دې(فصیح بلیغ معجز) قرآن کښې اوکه وي دا(قرآن) له جانبې دغیردالله څخه نوخامخاموندلی به ؤ(دوی) په هغه کښې اختلاف ډیر(لکه چي دبشرپه کلام کښې دمعناگانوتناقض اودالفاظوتفاوت موندل کيږی).

له دې آیات مبارک څخه داجوتیږي چي دهرهغه کتاب چي واللّه ته منسوب وي په هغه کي به ټکرونه، غلطیاني اونورڅه نه وی پکښې لکه قرآن کریم، اوهرهغه کتاب چي انسان لیکلی وي هغه به ضروردټکرونوڅخه ډک وي، غلطیاني به پکښې ترشماروتلی وي، خرافات به زښته پکښې ډېروي، اوداسی بې هوډه اوسرگردانه جملې به پکښې وي چي دانسان به سرنه په خلاصیږی چي له دې جملې څخه ئې موخه څه ده لکه بایبل اوتالمودچي عیسایی اویهودي نړی ئې وخدای ته منسوبوی اوحال

داچي انسانانولیکلی دي اودخدای جلا جلاله دوینامطابق دخرافاتو، غلطیانواهرخه خخه ډک دي. چي په راتلونکوکړشوکی به وتاسوته پوره جوته اوروشانه شي.

په بایبل کي تحریفات، غلطیانې، تکررونه، فحشا، پوچي اوبې بنسټه خبرې، درواغ، اختلافونه، اوداسی نورزینته ډېردي؛ زما دمطالعې په اساس زه ویلای شم چي په بایبل کي لږدخدای خبرې، لږ د پیغمبرانو ویناوې، ډیرې دمؤرخینو خبرې، د یهودو شجرې او ډیرې

داسی ویناوې پکښې شته چي مورنشو کولای چي وخدای، دخدای ورسول، وحواری، وراهب اوزاهد اوحتی ویوه ښه سړي ته ئې منسوبي کړو.

بایبل لیکلي وحي نه دي!!!

عیسایي علماء وایی چي بایبل داسی وحي نه دي لکه قرآنکریم چي نازل شویدي، چي کله به یوسورت یاایاتونه نازیدل هغه به لیکل کېدل اودوحي کاتبان به ورته ناست وو، دوی وایی چي دبایبل لیکوالان چي خلویښت کسه کیږی داپه روح القدس (جبرائیل علیه السلام) باندی معموره وو، روح القدس له دوی سره ژاودوی ته به ئې څه ویل داوحي دي، اودوی بیالیکل، داپه مختلفو وختونو کي مختلفواشخا صولیکلی دي، که موږوبایبل ته راشونوپه بایبل کي په روح القدس باندی معموره کیدل، ددې بیلگې ډیري دي لکه:

الیشع دروح القدس نه معموره شوه. (لوقا ۱:۴۱)

دهغه پلارزکریاپه روح القدس معموره شو. (لوقا ۱:۶۷)

عیسی چي دروح القدس نه معمورداردن سیندنه واپس شو. (لوقا ۱:۴)

اوتول په روح القدس معموره شول، (اعمال درسولانو ۲:۴)

بیاپطرس په روح القدس معموره شو. (اعمال درسولانو ۸:۴)

خوساؤل چي ورته پولس هم وایی په روح القدس معموره ؤ. (اعمال درسلانو ۹: ۱۳)
وبل لورته که موروثثلث ته راشو نوروح القدس ئې يوه برخه ده لکه :

For there are three that bear record in heaven, the Father, the
Word, and the Holly Ghost: and these three are one. (۱ john, ۵ :
۷)

ژباړه:

درې دي چي گواهي ورکوي په اسمان کي پلار، ځوی اوروح القدس اودادرې سره
يو دی. (لومړی ليک ديوحنا ۵: ۷-۹)

داپه (King James Version) بایبل کي اویه اردوبایبل (کلام مقدس، کاتولیک
بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱) کي شته اویه (Holly Bile Revised Standard
Version) ۱۹۵۲ کي بیا داتثلث ايات نشته، اوکه وعربي اردواوینتوبایبلوته
راشونونوپه هغوکي هم داتثلث نشته په عربي بایبل، پښتوبایبل
اواردوبایبلو کي همدادیوحنا ايات ۷ نشته او واتم ايات ته ئې ۷د شماره ورکړیده
یعنی تثلث نشته. لاندی بایبلونه وگورئ:

الكتاب المقدس، جمعية الكتاب المقدس فی لبنان- ۱۹۹۳ الطبعة الثلاثون

انجيل شريف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادی، بایبل سوسایتي پاکستان

کتاب مقدس، پاکستان بایبل سوسایتي انارکلی لاهور ۲۰۱۱

انجيل مقدس، پاکستان بایبل سوسایتي انارکلی لاهور- ۵۴۰۰۰، ۲۰۰۹

په تثلث کي خدای، روح القدس او حضرت عیسی علیه السلام شامل دي، نودوی
وهريوه ته خدای وایی، یعنی خدای خدای دی، روح القدس خدای دی او حضرت
عیسی علیه السلام خدای دی (نعوذ بالله من ذالک) او اوس به موږ وگوروچي

ایادادارسته ده چي ودې خلکوته روح القدس وحی کړیدی اویادوی نوشته کړیدی؟؟؟ نه هیڅکله داسی نه ده.

که چیری دغه یوروح القدس وی اووتولوته ئې وحی کړی وي نویاپه بایبل کي غلطیاني، ټکرونه، تحریفونه اونور.... ولی شتون لری موربه ئې په یوه بیلگه سره روښانه کړو. په بایبل کي ترسلو (۱۰۰) زیات ټکرونه شتون لری چي مورئې یوه بیلگه وړاندی کوو:

په بایبل کي ټکرونه

ټکر #۱:

داود چاوهڅاوه چي داسرائیلوجنگیالی وشمېری؟

ا: خدای داکاروکي - (دوهم سمثول، ۲۴ باب، ۱ آیات)

ب: شیطان داکاروکي - (لومړی تواریخ، ۲۱: ۱)

دنړی په هیڅ مذهب کي داسی نه ده چي خدای اوشیطان دی سره یوشی.

ټکر #۲:

دجنگ لپاره څومره داسرائیلوجنگیالی پیداشول؟

ا: ۸۰۰۰۰۰ - (دوهم سمثویل ۲۴: ۹)

ب: ۱۱۰۰۰۰۰ - (لومړی تواریخ ۲۱: ۵)

دایواځی دصفرغلطیانه ده اونه ئې داسی څه معمولی توپیرشته بلکې فرق ئې لکه دځمکې اواسمان.

ټکر #۳:

په یهوداه کي څوجنگیالی پیداشول؟

ا: ۵۰۰۰۰۰ - (دوهم سموئیل ۲۴: ۹)

ب: ۴۷۰۰۰۰ - (لومړی تواریخ ۲۱: ۵)

ټکر #۴:

خدای دخپل پیغمبر داود د تر تلولپاره پر هغه څو کاله قحطی راوستله؟

ا: ۷ کاله - (دوهم سموئیل ۲۴: ۱۳)

ب: ۳ کاله - (لومړی تواریخ ۴۱: ۱۲)

ټکر #۵:

اخز یاد څو کالوووچي دده سلطنت پر بیت المقدس پیل شو؟

ا: د ۲۲ کالووو - (دوهم پاچایان ۸: ۲۶)

ب: د ۴۴ کالووو - (دوهم تواریخ ۲۴: ۲)

ټکر #۶:

یهویاکین دخو کالوووچي دبیت المقدس پاچاشو؟

ا: د ۱۸ کالووو - (دوهم سلاطین ۴۴: ۸)

ب: د ۸ کالووو - (دوهم تواریخ ۳۶: ۹)

که ته وماته ووايي چي دادکاتب غلطیاده اویوتوری ورڅخه پاته شوی اویاهم زیات شوی دی، نوزه درته وایم چي په هغه وخت کي عددپه تورولیکل کېدل نه په هندسی اعدادوباندی لکه (اتلس او اته)، اویاته دی نه وی چي په هغه وخت کي هندسی عدد نه وو.

ټکر #۷:

داود چي خپله نهزه پورته کړله خوخلک ئې مړه کړل؟

ا: ۸۰۰ خلک ئې مړه کړل - (دوهم سموئیل ۲۳: ۸)

ب: ۳۰۰ خلک ئې مړه کړل - (لومړی تواریخ ۱۱: ۱۱)

ټکر #۸:

داود کله دعهد صندوق وبیت المقدس ته راوړی د فلسطینیانو ترماتې مخکي که وروسته؟

ا: وروسته - (دوهم سموئیل ۵ او ۶)

ب: مخکي - (لومړی تواریخ ۱۳ او ۱۴)

ټکر #۹:

خوپاکې جوړې حیوانات حضرت نوح علیه السلام دخدای په امر سره وگڼتې ته ورواچول؟

ا: ۲ جوړې - (پیدایښت ۶: ۱۹، ۲۰)

ب: ۷ جوړې - (پیدایښت ۷: ۲)

ټکر # ۱۰:

عیسی ویت المقدس ته پرڅو حیواناتو ولاړی؟

ا: پریوه - بهان - (مراقس ۱۱: ۷، لوقا ۱۹: ۳۵)

نوهغوی عیسی ته بهان راوستی او خپلې جامې ئې پرې واچولې او هغه پرسپورشو -

ب: پردو حیواناتو - بهان اوخر - (متی ۲۱: ۷)

دوی وعیسی ته بهان اوخر راوستی او خپلې قباگانې ئې پرکښېښودلې اودی پرسپورشو -

یواځې په نسب نامه کې ۶ ټکرونه دي دیلگې په ډول سره:

عیسی دیوسف زوی هغه دعیلی زوی^{۱۴۵}. (لوقا ۳: ۲۳)

په نورو بایبلو کې ئې (عالی) لیکلی دی.^{۱۴۶}

عیسی دیوسف زوی هغه دیعقوب زوی. (متی ۱: ۱۶)

اوس به دیوه ټکرڅېړنه وکړو او هغه داچې حضرت عیسی علیه السلام په بایبل کې څلور پلرونه لري لکه:

۱- حضرت عیسی علیه السلام دیوسف زوی دی. (متی ۱: ۱۶)

۲- حضرت عیسی علیه السلام دخدای زوی دی. (مرقوس ۱: ۱)

۳- حضرت عیسی علیه السلام د داؤد زوی دی. (متی ۱: ۱)

۴- حضرت عیسی علیه السلام د ابراهیم زوی دی. (متی ۱: ۱)

Jesus Christ, the son of David, the son of Abraham.

^{۱۴۵} انجیل شریف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادي، پاکستان بایبل سوسائټی

^{۱۴۶} کلام مقدس، کاتھولک بایبل کمیشن پاکستان، ۲۰۱۱

الکتاب المقدس عربي، لبنان، ۱۹۹۵

داځنگه روح القدس دی چې په عین حالت کې ئې ومټی ته وویل چې حضرت عیسی علیه السلام دیوسف زوی دی، بیادده څخه هیرشواو بیائې ورته وویل چې دداؤد زوی دی او بیائې هیرشول او ورته ئې وویل چې دابراهیم زوی دی، او بیائې و مرقوس ته وویل چې حضرت عیسی علیه السلام دخدای زوی دی.

داروح القدس چې دوی ئې خدای بولي څومری ئې هیږه زیاته ده؟ څومری ئې علم لږدی؟ څومری ئې تجربه لږده؟ ولی پخپلو غلطیانو نه پوهیږي؟ ولی ئې و خپلو غلطیانو نه فکر کیږي؟ ولی هغه څوک چې دروح القدس ویناوی لیکي ولی دهغه نه ورته فکر کیږي؟ په صفت دیوه انسان باید و خپلو تکررونو ته ئې فکروي، دغه ټول تکررونه چې راواخستل شی نودمځکي اواسمان ترمنځ ئې توپیرشته، نوموړو ویلای شو چې داروح القدس نه دي ورته ویلی، اونه هم دوی په روح القدس باندی معموره شوی دي، بلکې دوی پخپله لیکلی دي اودادبایبل مقدس کتابونه په سلگونو لیکوالان لري نه یواځې ۴۰ کسه، کیدای سی چې یوانجیل څو تنو لیکوالانو لیکلی وي یوه لیکوال داگمان کاوی چې حضرت عیسی علیه السلام دخدای زوی دی، بل داگمان کاوی چې دی دیوسف نجار زوی دی، بل داسی فکر کاوه چې دی دابراهیم زوی دی او بل داسی گمان کاوه چې دی دداؤد زوی دی اوداسی نور...

بایبل څکه دخدای کتاب نه دی چي!

په بایبل کي فحشات دیلگي په ډول سره:

❖ بیاشمشون وغزې ته ولاړی، او هلته ده ویوې فاحشی ښځې ته وکتل اودهغې سره دننه ولاړی (جماع ئې ورسره وکړه). (قضاة ۱۵: ۱)

❖ هغه زناوکره اودزناله کبله ئې داملک ناپاک کړ او هغه دډبرې اولرگې سره زناوکرل. (ارمیاہ ۳: باب ۹)

❖ هغوی په اسرائیلوکي بدکاری وکړه اودخپلوهمسایه گانو دښځوسره یی زناوی وکړې. (ارمیاہ ۲۹: باب ۲۳)

❖ هغې زناکاری دخپلې چهرې څخه اوبدکاری دخپلوتیودمنځ څخه لیری کړل، زه هغه ټوله نه لوخوم اوداسی نه کوم لکه دیدایښت په ورځ چي لوڅه وه. (هوشیع ۲: باب ۲)

اوداسی نور...

❖ په بایبل کي دزناتوری (۲۳) ځله راغلی دی، دزناکارتوری (۱۱) ځله راغلی دی، دزناکاری توری (۸) ځلی راغلی دی، دزناکارانو توری (۴) ځلی راغلی دی، لمن لیکونه ئې دیلگي په ډول سره:

پیدایښت ۳۸: ۲۴، خروج ۲۰: ۱۴، احبار ۲۰: ۵، استثنا ۲۲: ۲۲، قضا ۲: ۱۷، قضا ۱۵: ۱، امثال ۶: ۳۲ اوداسی نور...

د[هم بستری اوهم اغوشی] (جماع) توری په بایبل کي (۱۵) ځلی راغلی دی، دتیوبیان په بایبل کي (۲۳) ځلی راغلی دی. په دې ټولوفقروکي وزنا ته تشویق له ورايه معلومېږي اوپرزناباندی بندیزاو مجازات، وشهوت پرستی ته بلنه ده نه رتڼه. که په بایبل کي وفحشاء تورو، ایتاواوقروته وگورونوداسی ویلای شوچي په بایبل کي داسی فحشاء شته چي یورښتنی عیسایی ئې وخیلې مور، خوراومېرمنې ته ئې

نشی ویلای، اونه داسی فحشاء یوه رښتینی عیسایی ښځه اوری، نوموړی ویلای سوچي دادخدای کتاب نه دی بلکې دادخلکوپه گوتولیکل شوی دی، دا داسی کتابونه دي چي لیکوالانوئې داسی فکر نه کاوه چي دابه وداسی شهرت اومقبولیت ته ونه رسیږی، بلکې دادنوم ورکو خلکو فاحشي لیکنې دي چي اوس کلیساوحواریینو، وانبیاء اونورو عیسایی علماء ته منسوبی کړیدی. که تاسی پوښتنه وکړي چي په قرآنکریم کي خوهم دزناتوری اوبحث راغلی دی، نوزه به درته ووايم چي په قرآن کریم کي دزناکیسې نشته نه هم وزناته بلنه ده بلکي حکم ، یندیزاومجازات ئې راغلی دي، په قرآن عزیزکي دزنایه هکله راخی:

وَلَا تَقْرُبُوا الزَّانِيْنَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ (الاسراء: ۳۲)

ژباړه: اوزناته مه نژدې کیري، بې شکه چي (زنا) بده کړنه اوبده لاره ده. یالکه چي قرآن عزیزدزناکارولپاره حدتاکلی دی اوسزء ئې ورته بیان کړیده اووایی: الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيَشْهَدَ

عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ (النور: ۲)

ژباړه: که تاسی پرالله اوداخرت پرورخ ایمان لرئ نوزناکاره (ښځه) اوزناکار (سړی) له دواړونه هریوسل درې ووهی دالله ددین په اړه دی په تاسی کي پردوی باندی دزړه سوي احساس نه پاریري او هغوته دسزا ورکولوپه وخت کښې دی دمؤمنانو یوه ډله موجوده وي.

په قرآنکريم کي په څومړۍ بڼه اندازه سره د زناڅخه منعه شوی ده، او په څومړۍ شدت سره ئې د سزاء حد ټاکل شوی دی، اوداهم پکښې بيان شویده چي یوڅو مؤمنان دی د عبرت لپاره موجودوي؛ سبحانه الله.

او زناپه ډیرشدت سره منعه شوې ده، په قرآنکريم کي داسی څه نشته لکه په بایبل کي چي حکم ئې نشته اویواځی د زناکیسې دي اووزناته تشویق دی، فلانکي یوه فاحشه پیدا کړل اوجماع ئې ورسره وکړل، اوداسی نور..

په بایبل کي داسی فحش بحثونه شته چي انسانیت خولا پرېږده ترجیوانیت لاهم څودرجې لوړی دي، دبیلگې په ډول سره حزقیل ۲۳ باب، چي زه پې دشرم له کبله نشم ذکرکولای، اوییل ئې داسی دی:

دوې ښځې دیوې مورلونې وي، هغوی په مصرکي زناکوله، اوپه ځوانی کي ئې سره زناکوله او.....

له همدې کبله داسلام دوهم خلیفه امیرالمؤمنین حضرت عمر فاروق رضی الله عنه اصحاب کرام داهل کتابیه ښځوسره دنکاح څخه منعه وکړل او هغه داسی:

د کتابیه ښځوسره نکاح کول وامت مسلمة ته په تاریخ کي تاوانونه هم رسولی دی، او وامت ته ئې نقصانات رسولی دي، امیرالمؤمنین حضرت عمر رضی الله عنه داحس کړه، اومسلمانان حکمرانان یې په خصوصی ډول سره داهل کتابوسره د نکاح کولوڅخه منع کړل، د حضرت شقیق بن سلمه رضی الله عنه څخه روایت دی چي حضرت حذیفه بن یمان رضی الله عنه کله چي ومداین ته ورسیدی نو هلته ئې دیوی یهودی نجلی سره نکاح وکړه حضرت عمر فاروق رضی الله عنه چي کله خبرشونو خبری ورکي نو ورته ئې ولیکل چي طلاق ورکړه، حضرت حذیفه رضی الله عنه ورته ولیکل چي ولی دازمالپاره حرامه ده؟؟؟ امیرالمؤمنین حضرت عمر فاروق رضی الله عنه ورته ولیکل چي حرامه درته نه وایم لیکن ددی خلکو په ښځوکي

عموما پاکدامنې اوعفت نشته، په دی وجه بیرېرم چې ددې خلکوپه ذریعه ستاسوپه کورنۍ کېنې فحاشۍ اوبدکاری داخله نشی.

دحضرت عمررضی الله عنه دوهم لیک دادی:

اعزم علیک ان لاتضع کتابی حتی تخلی سبیلها فانی اخاف ان یقتدیک المسلمون فیختاروانساء اهل الذمة لجمالهن وكفی بذالك فتنة لنساء المسلمين (کتاب الآثار ص ۱۵۶، بحواله معارف القرآن)

ژباړه: زه وتاته قسم درکوم چې زما ددې لیک نه مخکي چې پخپل لاس کي ئې کېنېږدې نووهغې (ښځې) ته طلاق ورکړه، ازاده یی کړه ځکه چې زماویره ده چې نورمسلمانان به هم ستاخڅه عبرت واخلي اودذميانونوکتایانوبښځو لره به ددوی دښکلاپه وجه سره په مسلمانو ښځوباندی ترجیح ورکړی نودمسلمانانوبښځودپاره به ددې نه لوی مصیبت بل څه وی.^{۱۴۷}

ولی وبایبل ته اجازه نشته چې په اسلامي نړۍ کي تبلیغ شی؟

دلبنان یوعیسایي راهب راڅخه پوښتنه وکړه چې دافغانستان اوسعودي په شان اسلامي هیوادونوکي ولی وعیسایانوته اجازه نشته چې بایبل تبلیغ کړی؟، سعودي عربستان ډېرسخت بندیز ورباندی لگولی دی اودطالبانوپرمهال هم پوره بندیزورباندی لگېدلی ؤاوحال داچي تاسی مسلمانان په هرعیسایي هیوادکي حق لرئ چې خپل مقدس کتاب قرآن کریم تبلیغ کړی؟

ځواب:

قرآن کریم خودژوندیوه بشپړضابطه اومکلمه تگلاره ده، دانسان وهری غوښتنې ته ئې ځواب ویلی دی، قرآن کریم دانساني ژونددمثبت ژوندون ضامن دی، انسان

^{۱۴۷} (ابوبکر جصاص رازی، احکام القرآن ج ۱)

دېدبختی او بریادی څخه وسو کالی او خوشحالی ته رهبري کوي، دلپوتوب څخه وسپړتوب ته رهنمایی کوي، د جهالت د تورتم څخه د خوښی وساحل ته رهبري کوي؛ وبل لورته و بایبل ته په دې اجازه نشته چې:

۱- بایبل دفحش څخه ډک دی.

که موږ و بایبل ته راشو نو بایبل د خرافاتو، پوڅو خبرو او فحاشاتو یو خورجین دي، اسلامي ټولنه خولا پرېږده هیڅ د سالم عقل څښتن نه غواړي چې داسی فحاشات پخپله ټولنه او کورنی کي خپاره کړي، اسلامي ټولنه یوه صفا او شفافه ټولنه ده، او اسلام وهیچاته اجازه نه ورکوي چې په دې پاکه ټولنه کي گند او فحش خپور کړي نو ځکه په اسلامي نړۍ کي د بایبل تبلیغ بند دی. په اسلام کي دفحشاء، برېښتوب او بې حیایی منع ده او په اسلام کي داسی څوک چې داکارکوي ورته سزا ورکول کیږي قرآن کریم ددې په هکله وایی:

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ

عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

ژباړه:

بیشکه هغه کسان چې خوښوی دغه (خبره) چې خپره شي فاحشه بدنمې په حق دهغو کسانو کښې چې ایمان ئې راوړی دی شته دغو (کسانو) ته عذاب دردناکه په دنیا کښې او آخرت کښې او الله ښه عالم دی او تاسی نه پوهیږی. (سورت نور: ۱۹) بل ځای په قرآن کریم کي راځي:

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ

(سورت اعراف: ۱۹)

ژباړه:

ووايه (ای محمده ! دوی ته) بیشکه همداخبره ده چي حرام کړیدی رب زما فواحش (کبیره گناهونه چي موجب دلولی عذاب گرځي) هغه چي ظاهر وي له هغوڅخه اوهغه چي باطن وي.

داچي په بایبل کي دجیمی سویگات په آند لس ځایه دمحرمتوسره زناپکښي ده نوڅکه دبایبل تبلیغ په اسلامي نړۍ کي منع دی.

۲- دالله جل جلاله په نزدیواځی اویواځی اسلام یواځنی دین دی اوبس، لکه الله جل جلاله چي فرمایي:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ (سورت آل عمران: ۱۹)

ژباړه: بیشکه دین (چي په ټولودینونو کي غوره دی) په نزدالله دین اسلام (محمدي شریعت) دی.

داچي دالله جل جلاله په نزدسره یواځی اویواځی داسلام مبارک دی چي غوره دی نوڅکه وعیسائیت، یهودیت، هندومذهب، بودایی مذهب، شنتومذهب، کنفیوشیس مذهب اوداسی نورمذهبونو ته اجازه نشته چي په اسلامي نړۍ کي خپاره شي.

۳- داچي اسلام اوسیاست سره نښتي دي نوڅکه په هراسلامي حکومت اوتولنه کي دبایبل تبلیغ منع دی، داڅکه چي داسلام قانون ومنسو خودینونو ته اجازه نه ورکوي چي تبلیغ شي په اسلامي ټولنه کي، اسلام دعیسائیت په شان دسیاست څخه بیل نه دی، په اروپا، امریکا اونوره نړۍ کي عیسائیت یواځی اویواځی ترمذهبي مراسمو اوتشریفاتوپوری منحصر دی اوبس.

۴- په حدیث شریف کي راځي:

الاسلام یعلوواوایعلی علیه

ژباړه: اسلام به لوړوي او پرده هیڅ دین نشی لوړیدلای.

داچې اسلام تر ټولو دینونو لوړدی په حقیقت، ماهیت، افکارو، جوړښت، اصولو، دانسانیت په تعمیرکي، د ټولنې په جوړښت کي، د بشریت د سوکالۍ او خوښۍ لپاره نوڅکه وبل دین ته اجازه نشته چې ددې لوړدین (اسلام) لپاره خنډشي، نوڅکه و بایبل ته اجازه نشته چې په اسلامي نړۍ کي تبلیغ شي.

۵- داچې بایبل دساینس په رڼاکي ټول غلط دی، او په بایبل کي داسی څه نشته چې یادۍ اخروي گټه پکښې وی او یادۍ دنیوي گټه پکښې وي داپه لغوکي راځي نو په اسلام کي هرلغوه حرام دي، نوڅکه په اسلامي نړۍ کي و بایبل ته اجازه نشته چې په اسلامي ټولنه کي تبلیغ شي.

د داسی سوالونو پوره ځوابونه تاسی زما په چاپ شوی کتاب (سوال ځواب) کي لوستلای شي.

۴: په بایبل کي بی معنا، غیر معقولی، د عقله لیری او پوچي خبری بی شماره دي.

د بیلگې په ډول سره:

✠ خراوبهانې ئې راوستل هغوی خپلی قباگانۍ پرواچولی او عیسی پری

سپور شو. (متی ۲۱: ۵)

اوس که یو څوک ورته وگوري نودابه ورته جوته شی چې څنگه امکان لری چې یوسری دی پر دوو حیواناتو باندی سپورشی، داله عقله څخه لیری خبره ده.

✠ او په هغه ورځ خدای دخریلویه ماشین چې د فرات دسندد هغه خوا څخه ئې په

کرا یه راوړی و داسوړد پاچا دسراوینو وینبنتیان ئې وخریل او حتی ږړه ئې هم

ورکوچنی کړه. (یسعیا ۷: ۲۰)

اوس تاسی دڅه وخت لپاره پکښې فکروکي، لومړی خدای داسی کمزوری دی (نعوذبالله) چې دسرتراشی ماشین ئې دسینددبلی غاړی څخه په کرایه راوړ، اوبیایي دپاچاسراوینې وروخړیلې اوږده ئې هم ورکوچنی کړه یعنې که په لنډوکي داسره راټول کړونویابل دخدای څخه سرتراش جوړکړ (نعوذبالله) او هغه هم کمزوری چې هرڅه نلری اویا په کرایه یی راوړی په دې ایاتونوکي حضرت عیسی علیه السلام نه ښئ بلکې لوی لایزال واحد او لاشریک خدای جل جلاله ښئ. (نعوذبالله من ذالک)

☛ دده دخدای دسرموڅخه دودراووتی اودخولې څخه اورچي دډبرو سکاره ورباندی بلیدل (۲ سموئیل ۲۲: ۹)

اوس که ودې ته څیرشونودخدای پاک څخه ئې څه شی جوړکړیدی، نعوذبالله من ذالک، څومری پوچه، مالا یعنې اوبې هوده خبره ده.

☛ او هغه (شمشون) دخره دزامې تازه هډوکي پیداکي اویخپل لاس کي ئې واخیستی اوزرکسان ئې په وواهل اوشمشون وویل چي مادخره دزامی په هډوکي سره ۱۰۰۰ کسان فناه کړل. (قضات، ۱۵: ۱۵)

☛ له دې وروسته شمجزوی دعنايت (۶۰۰) فلسطینان ئې دچوکه (هغه لښته چي حیوانات په هی کیږی) ووژل اوده هم اسرائیل خلاص کړل. (قاضیان ۳: ۳۱) نواوس به قضاوت کووچي یوسړی راولا پیری اودخره دزامی په هډوکي سره زرکسان وهی اوتوله وژنی داڅنگه عقل منی؟؟؟ که دازرکسان یواځی پرده باندی ناپې تف کړی نودی به له منځه ولاړشی خودازرکسان وده ته ولاړوو اوده ټول په هډوکي وواهل اوده مړه کړل، څومره بی اساسه اویوچه خبره؟؟!!

☛ شمشون ۳۰۰ گیدړی ونيولې، اوشمعی ئې راوړلی اوددوی لکی ئې سره وتړلې اوددولکیو په منځ کي ئې یوه شمع وړکښینودل اودوی ئې دفلسطینانویه

کښتونوکي خوشی کړې اودفلسطينيانو کښت کړونډې باغونه اودزیتون وني ئې ټوله وروسوځلي. (قضاة ۱۵: ۴-۵)

اوس که یوڅوک د عقل په سترگو ورته وگوري نو پرېکړه به عقل وکړي، چي یوځل ۳۰۰ گیدړي پیدا کول، اود ټولولکيانې سره تړل اوبياشمعه پکښی ایښودل داڅنگه امکان لري؟؟؟

✚ خبرې خبرې وکړي. (اعداد ۲۲: ۲۷-۲۹)

✚ مرغان پرڅلوروځي. (لاويان ۱۱: ۲۰)

✚ پړانگ ۷ سرونه اولس ښکرونه لري (مکاشفه ۱۳: ۱-۳)

✚ گندگي (غول) خوري اوبولي څښي. (دوهم پاچايان ۱۸: ۲۷)

✚ زه ستا پرمخ گندگي (غول) پاشم. (ملاکي ۲: ۳)

✚ یوحیوان دمرغه په شان څلوروزرونه اوڅلورسرونه درلودل. (دانیال ۷: ۶)

✚ زه به انگولم کالي به کارم اولوخ به يم. (میکایا ۸: ۱)

✚ مارالوځي. (اشعيا/یسعيا ۳۰: ۶، ۱۴: ۲۹، ۳۴: ۱۵)

✚ خلک دقبرونونه راوتلل اوبیت المقدس ته ولاړل. (متی ۲۷: ۵۲، ۵۱)

خلک دقبرونوڅخه راپورته شول اولوخ روان وو، وبيت المقدس ته دادتعجب خبره ده چي یواځی متی ولیدل او هغه ولیکل اوبل هیچا ونه لیدل اونه بل انجیل پکښې خبره کړې ده، حال داچي که چیري داسی کاروشی نو ټوله نړی ورباندی خبریږی داځکه چي دایوه حیرانونکې خبره ده، په بایبل کي ددې تفصیل نورنشته چي داخلک چي راپورته شول داخالص هډوکي (اسکلیت) ؤ، غوښې ورباندی پرتې وې، کفنونه ئې په تن وو که یا؟ دبایبل په څلویښتولیکوا لانوکي یواځی متی ولیدل اوبس، اوبله خبره داده چي دادحضرت عیسی علیه السلام معجزه هم نه

ده، اوبیاکله چي یوڅوک له قبره ژوندی شی هغه بیاداغواړی چي وقبرته ولاړشي نه هیڅکله نه. داخلک بیاڅه شول؟ څه ئې وکړل؟ اوچیری ولاړل؟
 داؤدپورته شودی اودده خلک ولاړل اودفلسطینیانودوه سوه (۲۰۰) سړي ئې وواهل اوداؤدئې پوستکي راوړل اووپاچاته ئې وشمېرل ترڅودپاچازوم شی اوشاول خپله لورمیکل په نکاح ورکړه.. (اسموئیل ۱۸:۲۷)
 له (۲۰۰) کسانوڅخه پوست کنبل اوبیادیوه حیوان دپوستکي په شان هغه راوړل اوبیاشمارل چي دادیوې ښځې مهرشو.
 داڅوئې یوڅوویلگې وې اوهمداسی په زرهاروویوچي، بیهوده اوبې ثمره ویناوي ډیري پکښې شته.

یوه ورځ مي داپوچي اوله عقله لیری فقرې دبایبل دیوه عیسایی راهب سره شریکې کړې، هغه هم حیران شوداڅکه چي وهغه ته هم ټولی معلومی نه وې، ددوی هغه دبایبل فقرې ښه یادوي چي ددوی په گټه وي، بیامنکرشواوکله چي ماهدرايات اوباب شماره ورکړه بیایی راته وویل دامه خپره وه داگوره چالیکلی اوگوره په څه وخت کي دخدای دکلام سره یوځای شوې وي، اودائې هم راته وویل چي داجتبیات دخدای کلام نه دادیوه سپک کس یاکسانو څرگندونې دي. ماورته وویل چي ته خطاوتلی ئې دادخدای کلام دی، چي خدای نه په شرمیري نوته ولی په شرمیري؟ ده راته وویل چي دا زه په پوره یقین سره درته ویلای شم چي دادخدای کلام نه دی دادحورایینوکلام نه دی اونه هم دادیوه عیسایی عالم ویناده.
 نوپه بایبل کي داسی خرافات شته چي خپله عیسایان ورباندی شرمیري.
 لکه څرنگه چي داکتاب یواځي پربایبل باندی رڼاچوي نوڅکه دلته دبایبل نوم ذکرکوي، الله جل جلاله دبایبل په هکله یوه بله ښکلې خبره کوي اوفرمايی:
 تَحَرُّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ ۚ (سورت المائدة: ۴۱)

ژباړه: دوی اړوي کلمې وروسته له هغوځایونو خپلوڅخه.

دادیهودواوعیسیایانودپیروراهیسی داناروغې ده چې یوځل بایبل یوشانته کي اوکله ئې بیابل شانته، کله ئې یوه کلمه یوځای کنېږدی اوکله ئې بیابل ځای کنېږدي یعنی پخپلومقدسو کتابونو کي تحریف ددوی دزرگونوکلونوراهیسی ناوړه ناروغې ده، کله یوه فقره یوځای وصل کړی اوکله بل ځای دادهمدې تحریف وجه ده چې دبایبل (۲۴۰۰۰) زره نسخې لیکل شوي دي اودوې نسخې ئې یوشانته نه دي اوهم هغه بایبلونه چې په مختلفوژبوکي لیکل شوي دي هم یوډول نه دی، نوالله جل جلاله وموړته وایی چې تاسی ودوی ته وگوری لومړی ئې پخپلولاسونوباندی لیکلی دي، دوهم داچې هغه دتکرونواوغلطیانوډک دي اودریم داچې دابه ترقیامته پوری درست نه شی داځکه چې تحریف به پکښې شروع وي، چې همداتحریف هرانسان پخپلوسترگولیدلای شي.

هربایبل چې چاپیږی نویرهغه باندی لیکل شوي وی اصلاح شوی (Revised) نودبایبل دااصلاح به ترقیامته پوری وي اودبایبل به اصلاح نشي.

په بایبل کي تحریف

کتاب آستر/استیر:

هورن صاحب دانجیل په تفسیرکي لیکي:

زموېرسره چې کوم داسترکتاب موجوددی هغه استر باب ۱۰ آیات ۳ باندی ختم دی، لیکن په یوناني اولاطیني نسخه کي ددې باب دلسواياتونوڅخه اضافه ۶ نوربابونه شتون لری دیونان اوروم کلیساوی داټول مني.^{۱۴۸}
بله بیلگه ئې لکه موږچي مخکي بیان کړل هغه داچې:

^{۱۴۸} اعجاز عیسوی، ۱۶۵ یکوال: مناظر اسلام مولانا رحمت الله کیرانوی رح، اداره اسلامیات لاهور

د تثلیث ایات چي په یوه بایبل کي شته او په بل کي ئې غورځولې وي. هغه ایات دادی:

درې دي چي گواهي ورکوي په اسمان کي پلار، ځوی اوروح القدس اودادرې سره یو دي. (لومړی لیک دیوحنا ۵: ۷-۹)

داپه (King James Version) بایبل کي او په اردو بایبل (کلام مقدس، کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱

(کي شته او په (Holly Bile Revised Standard Version ۱۹۵۲) کي بیا داتثلیث ایات نشته، اوکه وعري اردو او پښتو بایبلوته راشونوپه هغوکي هم داتثلیث نشته په

عربی بایبل، پښتو بایبل اواردو بایبلو کي همدادیوحنا ایات ۷ نشته او واتم ایات ته ئې ۷۵ شماره ورکړیده یعنی تثلیث نشته. لاندی بایبلونه وگورئ:

الکتاب المقدس، جمعية الكتاب المقدس فی لبنان- ۱۹۹۳ الطبعة الثلاثون

انجيل شريف، اول جیبی چاپ ۱۹۹۶ میلادی، بایبل سوسایتي پاکستان

کتاب مقدس، پاکستان بایبل سوسایتي انارکلی لاهور ۲۰۱۱

انجيل مقدس، پاکستان بایبل سوسایتي انارکلی لاهور- ۵۴۰۰۰، ۲۰۰۹

همداسی په سلهاونورمثالونه.

الله که خدای؟

که مورډبایبلووتحریر ته وگورنودمکتب دلومړی ټولگی شاگردهم په دې پوهیږی چي په بایبل کي څومری تحریفونه هره ورځ ومخی ته راځی زه به دهغوبایبلوبیلگه درکړم چي زما سره شتون لری

هغه بایبل چي په ۱۸۹۵ میلادی کال کي دلویی برطانیې دامپراطوری پرمهال په لندن کي په پښتوباندی چاپ شوی دی دهغه بایبل نوم دی (دالله کلام) او په ټول

کتاب کي وځدای ته د(الله) توری راغلی دی، یواځی د کتاب یشوع په لومړی باب کي (۵) ځلی دالله توری راغلی دی وبل لورته د اوسني وخت بایبل په (۲۰۰۰) ژبواندی ژباړل شوی دی ماسوادعربی بایبلوڅخه بل په هیڅ بایبل کي د(الله) توری نشته، نه په پښتو کي، نه په اردو کي، نه په انګلیسي کي، نه په هسپانوی کي، نه په جرمني کي اونه هم په بله ژبه کي.

عیسایي نړۍ هونبیاره ده، دالله نوم ئې ځکه استعمالاوه چي مسلمانان ورته الله وایی، اومسلمانان ورباندي غولوي ودوی ته داپه فکرکي ورکوي چي داهم دالله کلام دی، وبل لورته اوس امت مسلمه ورسره اشناشوی دی اویه مالیزیا کي پردې باندي بنديز ولګیدی، هیڅ غیرمسلمان (په ځانګړي ډول سره عیسایان) نشی کولای چي په خپلو بایبلواولیکنوکي دالله توری استعمال کړی دمالیزیا دستری محکمي قاضی قضات محمدآفندی علی وویل چي دالله دتوری استعمال دعیسائیت سره هیڅ تړاونلري. په مالیزیا کي دعیسایانو ورځپاڼه هیرالډ (Herald) کي عیسایي راهبانولیکلی وه چي موبرداتوری (الله) ۱۷۳۱د میلادي کاله راهیسی استعمالوو خو محکمې ورته وویل چي تاسی ددې سپیڅلی نامه څخه استفاده کوئ اومسلمانان تاسی په دې سره مرتدکوئ، اومحکمې داپریکړه صادره کړه. تاسی کولای شی ددې بحث ټوله لیکنه په لاندی لنک کي دانټرنیټ له لاری وګوری:

<http://rt.com/news/malaysian-court-ban-allah-۱۶۰>

ولی عیسایان دالله جل جلاله نوم نشی استعمالولای؟

دالله جل جلاله دنامه څېړنه

الله، معبودبحق، اصله (أله) دخلت علیه (أل) ثم حذفت همزته وادغم اللامان.

الله ومعبود برحق ته ویل کیږی، دالله نوم په اصل کې (أله) ؤ، چې وروسته (أل) پرداخل شو یعنې (أل الله) شو، دوه لامان سره یوځای شول، چې ددوی دادغام له کبله همزه ولاړه او(الله) ورڅخه جوړشو.

اللهم: كلمة تستعمل في النداء مثل، ياالله

د(اللهم) کلمه دنداء لپاره استعمالیږی، چې کله موږوالله ته خپل اوازکوو لکه (ياالله).^{۱۴۹}

اوس داجوته شوه چې د(الله) نوم دالله جل جلاله لپاره اسم ذات دی، اودمعبود برحق په معناسره دی، چې دالفظ دهیچالپاره نشی استعمالیدلای، داچې عیسیایان وحضرت عیسی علیه السلام اوحضرت جبرائیل علیه السلام ته هم الله وایی اودا(تثلیث) دعیسائیت اصل دی نوځکه وعیسایانوته اجازه نشته چې ددې سپیڅلی نامه (الله) څخه غلطه استفاده وکړی اودوی داکار کوي په ځانگړي ډول سره په عربي اوغیرعربي نړۍ کې.

په بایبل کې خیالي، مبهم اوسرگردانه نومونه

په بایبل کې داسی نومونه شتون لري چې نه په ټوله عیسایی نړۍ کې شتون لري اونه هم یوراهب په پوهیږي دیبلگي په ډول سره: مصرایم، عمامیم، لهاایم، نفتوحیم، فترونیم، کسلوحیم، فلسیتیم، کفتوریم. (اول روزنامه ۱: ۱۱، ۱۲) اوداسی نور...

^{۱۴۹}المعجم الوسيط: دار الدعوة مؤسسة ثقافية للتأليف والطباعة والنشر والتوزيع استانبول - ترکیه- ۱۹۸۹ میلادی.

مرحوم شیخ احمد ديدات رحمة الله عليه چي کله دیوه فلسطیني عرب عیسایی انیس شروش سره مناظره وه (کوم یو دخدای کلام دی؟ قرآن که بایبل؟) نو ۱۲۰۰ ناستوخلکوته ئې وویل چي که چاوماته دیوه عیسایی دپیداينبت پانه راوړه چي داپورته یونوم پکښې راغلی ۷زه به دهرنامه پرسرباندي ۱۰۰ پاونده ورکړم، خوهیڅ یوپیدانشو، بیایي پوښتنه وکړه چي څوک ددې نومونوپه معناباندي پوهیږي؟ هیڅوک پیدانشو.

چي ددې څخه مطلب دادی چي خپله عیسایان هم نه ورباندي پوهیږي اونه ئې هم اورېدلي دي، ددې کتاب (روزنامه) لیکوال چي څه په فکراوتخیل کي راغلی دي هغه ئې لیکلی دي.

په بایبل کي غلطیانې دبیلگي په ډول سره:

کتاب خروج باب ۱۲: ۴۰ کي راغلی دي: بنی اسرائیلویه مصرکي ۴۳۰ کاله تیرکړل. ددې اصلي نېټه ۲۱۵ کاله ده، چي پردې باندي عیسایی مفسرین اومؤرخین په یوه خوله دي.

کتاب سموئیل دوهم باب ۱۵: ۷ کي څلویښت دی، اوپه ۸ آیات کي (ارام) دی چي دادواړه غلط دي اوپه اصل کي د(۴۰) پرځای (۴) دي اود(ارام) پرځای (ادوم) دی. په ځینوبایبلوکي ئې اصلاح کړی دي اوپه ځینوکي لاپاتي دي.^{۱۵۰} اوداسی نورې په سلهاوو....

^{۱۵۰}بایبل بایبل سے قرآن تک ج- ۱، ص ۴۵۱ ظہارالحق کاردوشرح (لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی)

په بایبل کې پنځوس زره (۵۰۰۰۰) غلطیاني:

د عیسایي علماء له لوري خپرېدونکې يوه مجله چې داوېک (Awake) په نامه سره ياديږي په ۸ سېپتمبر ۱۹۵۷ په سرليک کې ليکل شوی وه: ((۵۰۰۰۰ پنځوس زره غلطیاني په بایبل کې)) داسرليک ورکول شوی ؤ،^{۱۵۱} چې ددې مجلې کاپي وماته دجنوبي افريقاخڅه راغلې ده، داچې خپله عيسايي علماء په دې باندې اعتراف کوي چې په بایبل کې په دومري زيات شمېر سره غلطیاني شته نواخرله بایبل څخه څه شی جوړشو؟؟؟

په بایبل کې د انبیاء په هکله گستاخي

- ۱- د حضرت نوح علیه السلام په هکله گستاخي.
 - ۲- د حضرت لوط علیه السلام په هکله گستاخي.
 - ۳- د حضرت یعقوب علیه السلام په هکله گستاخي.
 - ۴- د حضرت سلیمان علیه السلام په هکله گستاخي.
 - ۵- د حضرت داؤد علیه السلام په هکله گستاخي.
 - ۶- د حضرت موسی علیه السلام په هکله گستاخي.
 - ۷- د حضرت هارون علیه السلام په هکله گستاخي.
 - ۸- د حضرت ایوب علیه السلام په هکله گستاخي.
- ټول انبیاء علیهم الصلوٰة والسلام معصوم دي، ټوله ۱۲۴۰۰۰ زیات اوکم چې انبیاء کرام دانسانانو د هدایت لپاره رالېږل شوي دي داټوله دالله جل جلاله غوره خلک وو، داڅنگه امکان لري چې الله جل جلاله دی یو څوک خوښ کړی وی دانسانانو د هدایت لپاره اوبیادی هغه دالله جل جلاله دا حکاموڅخه نافرمانی

^{۱۵۱} Is the Bible God's Word? pp. ۱۲, ۱۳ by Ahmed Deedat ۲۰۰۸/ printed: Ministry of Awqaf and Islamic Affairs Department State of Qatar

وکړی؟! په گستاخیو کې شراب خوړل، زنا کول، بې صبري کول اوداسی نور شامل دي العیاذ بالله، بلکې کومولیکوالانو چې بایبل لیکي دادهغودچتل ذهن محصول دی داسی امکان نلري چې لایزال جل جلاله دی یو څوک انتخاب کړی وی اوبیادی هغه نافرمانی وکړی اوغیرمعصوم دي وي داهیڅ امکان نلري. بلکې انبیاء ټوله معصوم دي.

په بایبل کې ساینسي غلطیاني دبیلگې په ډول

په بایبل کې ساینسي هیڅ شی نشته چې پردې باندی دفرانسې وتلی ساینس پوه ډاکترموريس بوکایی یو کتاب (قرآن اوبایبل دساینس په رڼاکي) هم لیکلی دی، خومورايوس نشو کولای چې دبایبل ټولې ساینسي غلطیاني دلته راوړودبیلگې په ډول سره به پریو څو غلطیانو باندی یوڅه رڼا واچوو، نورقضاوت تاسی خپله کولای شی.

۱- که دښځې هلک پیدا شودهغې ناپاکي (نفاس) ۷ ورځې ده اوکه ئې نجلی پیداشوه نودهغې ناپاکي دوې اوونۍ (۱۴ ورځې) ده.
(احبار ۱۲: ۱-۷)

په اوسني ساینس کې دهلک اونجلی په پیداکیدو کې دښځې په ناپاکۍ کې هیڅ توپیرنشته، کله دهلک موده اوږده شی اوکله دنجلی موده اوږده شی چې هغه خپل وځانته عوامل لري؛ نوځکه ویلای شوچې داغلط دی.

۲- بیابلیس هغه دیوه دنگ غره څوکې ته وخیژاوه اوددنیا ټولې پاچاهۍ ئې ورته په پوره شان اوشوکت سره څرگندی کړې.

(متی ۴: ۸)، (لوقا ۴: ۵)

اوس شیطان حضرت عیسی علیه السلام ویوه غټ غره ته وخیژاوه اوتوله دنیايې په ولیدله، چې له دې څخه دامعلومیږی چې داهغه وخت امکان لری چې کله ځمکه

اواره وي ټوله احوال داچي اوسنی ساینس وایی چي ځمکه کروي اویاهم وهگی ته ورته شکل لری، چي له همدې کبله په یوه ځای کي شپه اویه بل ځای کي ورځ وي؛ نو ویلای شوچي داهم غلطه ده.

۳- خدای په لومړۍ ورځ رناییداکړل. (پیدایښت ۱:۳-۶)

خدای ستوري لمر او نور پیداکړل په څلورمه ورځ (پیدایښت ۱: ۱۴-۱۹)

اوس دلته څنگه امکان لري چي لمر او ستوري دی نه وي اورنډي وي. داهم دساینس له دایرې څخه وتلې او غلطه ده.

۴- ځمکه په دریمه ورځ پیداشول (پیدایښت ۱: ۹-۱۳)

شپه او ورځ ئې په لومړۍ ورځ پیداکړل. (پیدایښت ۱: ۵)

شپه او ورځ دځمکې دحرکت څخه ولاسته راځی داڅنگه امکان لري چي ځمکه دي نه وي اوشپه او ورځ دي وي داهم په ساینس کي غلطه ده.

۵- ځمکه په دریمه ورځ پیداشوه (پیدایښت ۱: ۹-۱۳)

لمر او سپوږمۍ په څلورمه ورځ پیداشول. (پیدایښت ۱: ۱۴-۱۹)

داڅنگه امکان لري چي ځمکه دی تر لمر او سپوږمۍ مخکي پیداشوی وي اوسنی ساینس وایی چي دا ټول سره یوځای وه اوکله چي په حرکت کي راغلل بیا ځمکه ، سپوږمۍ ، ستوري او نور پیداشول چي داهم غیر ساینسي او غلطه ده.

۶- سبزيجات، نباتات، ونې او میوې ئې په دریمه ورځ باندی پیداکړل (پیدایښت ۱: ۱۱-۱۳)

لمر او سپوږمۍ په څلورمه ورځ پیداشول. (پیدایښت ۱: ۱۴-۱۹)

نباتات، ونې ، مېوې او نور... څنگه بې د لمر د شعاعو څخه امکان لری، داهم غیر ساینسي او غلطه ده.

۷- اسمان ستنې لري. (ایوب ۲۶: ۱۱)

داهم ترلرسپینه ده چي داغیرساینسي اوغلطه ده، اواسمان هیخ ځای ستنې نه لري. ۸- نه داچي یواځي اسمان ستنې لري بلکې په بایبل کي راغلی دي چي ځمکه هم ستنې لري لکه:

(لومړی سموئیل ۲: ۸)، (ایوب ۹: ۶)، (زبور ۷۵: ۳)

چي داهم په ساینسي توگه سره ښکاره درواغ اوغلطه ده.

۹- اوخدای وویل وگوری هرنبات چي تخم لري، اوتولې ونې وتاسوته درکوم اوداستاسوخوراک دی، اودمځکې وتولوحیواناتو اوداسمان وتولومرغانوته اوتوله چي پرځمکه باندی گرځي اوژوند کوي وهغوټولوته شنه نباتات ددوی خوراک ورکوم. (پیدایښت ۱: ۲۹-۳۱)

دپه دې غیرساینسي اوغلطه ده چي په نباتاتوکي داسی زهرجن نباتات شتون لري چي دژوندیوموجوداتو دمرگ سبب گرځي، انسان له منځه وړی، مرغان له منځه وړی اوحیوانات له منځه وړي.

۱۰- دایمان په راوړلوبه تری دامعجزې څرگندپړی، چي زماپه نوم به پیریان ليري کوي اوپه ناشناژبویاندی به خبرې کوي، که هغوی مارانوته لاس وروړی یازهروخوری نوهغوی ته به ضرر نه رسیږی اوپه کوموناروغانوچي هغوی لاس کښیردی هغوی به جوړشي.

(مرقوس ۱۶: ۱۷-۱۹)

دادبایبل ازماښت دی دعیسایانولپاره، ایادعیسائیت په ۲۰۰۰ کلن تاریخ کي داسی څوک پیداشوی دی چي زهروځیني اوهیخ په ونشي؟؟ نه هیڅکله نه! ایاپه اوسنی نړی کي به داسی راهب، پاپ، بیشف، پاستراوعیسایی وي چي زهروځیني اوهیخ په ونشي؟؟ نه هیڅکله نه! ایادعیسائیت په تاریخ کي داسی پاپ یاراهب تیرشوی دی چي دخلکودناروغیودرملنه ئې په لاس تیرولسره کړې وی؟؟ نه هیڅکله نه!

ایاداسی پاپ یاییشف په اوسني وخت کي شته چي په ۱۰ ژبوسره خبرې کوي؟؟؟ نه هیکله نه! داتوله اوهرخه غیرساینسي دي .

۱۱- دوباوبلاخه دخلاصون لپاره په بایبل کي درملنه:

دوې چوغکي ونیسی، یوه چوغکه دخاورې په لوبنی کي حلاله کړی اووینه ئې دروانواوبوسره گډی کړی، لرگی راواخلي اواندازه ئې کي اوهغه بله ژوندی چوغکه په روانواوبوکي چخ کړی، په دغو اوبوباندی خپل دکوردیوالونه ۷ ځلی ولړی. (لاویان ۱۴: ۴۹-۵۲)

اوس ساینس داثابته کړې ده چي په وینه کي تر ۲۰۰۰ څخه زیات جراثیم شتون لری، اوپه سلهاوومرگونۍ ناروغۍ ورڅخه پیداکیږی دیبلگې په ډول سره: حساسیت (Allergy)، دزړه بدوالی (Nausea)، هرپس (Herpes)، کاندیدیا (Candidia)، سالمونیا (Salmonella)، دکورو (Kuru)، سکرایی (Scrapie)، حجرومرگ (Cell-Death)، انسفالوپاتی (Encephalopathy)، دماغی پریشانی (Depression)، زهر (Toxin)، (Haemochromatosis)، (Syphilis)، هیپاتایتس اي، بي اوسي، اوداسی نور...

۱۲- په بایبل کي دزنادمعلومولولپاره ازموینه:

که یوې ښځې زناوکره نوکاهن دی سپیڅلی اوبه دخاوروپه لوبنی کي واخلي اودمځکي گرځ دی ورواچوی اوس دااوبه ترخې شوې کله چي کاهن لعنت ورباندی ووايي نودااوبه دي ودې ښځې ته ورکړی که چیری دې ښځې زناکړې وه نس به ئې وپرسیری اوورون به ئې وروست شي، اوخلک به لعنت ورباندی ووايي، اوکه چیری ښځې زنانه وه کړې نودابه پاکه پاتي شی اواولادبه ئې پیداشی. (اعداد: ۱۱-۳۱)

اوس دبایبل ودې خرافاتواوچتیاوتوته تاسی وگوری، ایاکله هم په عیسایی ټولنه کې داسی آزمایشت شوی دی؟ ولی ئې دوی نه کوی؟ داځکه چې داخپله یوتخیل دی نه حقیقت، داځنګه غیرمعقوله خبره ده که ئې زناکړې وه دهغې اولادنه پیداکېږی اوکه ئې زنانه وه کړې دهغې اولادپیداکېږی چې داهم له عقله لیری ده، هم له ساینسه لیری خبره.

په بایبل کې په سلهاوساینسي غلطیاني شتون لري چې دلته پرهرې غلطی باندی رڼاچول ناشونې ده.

په بایبل کې ساینسي غلطیاني دموريس بوکايي له نظره:

ډاکټرموريس بوکايي پخپل کتاب^{۱۵۲} کې پردې باندی پوره بحث کړیدی اوبایبل اوقرآن عزیزئې دساینس په ترازوکې خپرلي دي، اودده لومړی خبره داده چې بایبل دساینس سره په ټکرکې دی، ده ډېرمثالونه هم رااخیستی دي چې زه به ئې یوڅو بیلګې درته راواخلم.

➤ په لومړي سرکې خدای اسمان اوځمکې پیداکړلې. (خروج ۱:۱)

داساینس سره په دې باندی په ټکرکې دی چې ساینس وایی چې داتوله نظام دمځکې اواسمانویودودوځ.

➤ مارخاواره خوري. (میکاه ۷:۱۷)

اوس ومورته معلومه ده چې ماران مختلف شیان خوري ماران مورکان خوری، ماران خوری، چوغکي خوری، اوداسی نور... نودبایبل داخبره چې ماران خاوره

^{۱۵۲} The Bible, The Quraan and Science

By: Dr. Maurice Bucaille

Translated From French by: Alastair D. Pannell and The Author

خوری داداوسني ساينس سره په پوره ټکرکي ده، دمیکاه لیکوال په هغه وخت کي دومره پوهه درلوده چي ماران یواځی اویواځی خاوره خوری اوبس اوداڅېره داسی نه ده.

ددې کتاب ټول بحث تاسی زماپه راتلونکي کتاب (ایابایبل دخدای کتاب دی؟) لوستلای شي انشاء الله.

یادونه:

تاسی کولای شی چي زماپه راتلونکي کتاب (ایابایبل دخدای کتاب دی؟) دبایبل دتحریفاتو، غلطیانو، ټکرونو، فحشاؤ، بې هوډه خبرو، پوچواوسرگردانوویناووپه هکله پوره تفصیل ولولی، په دې کتاب کي (ایابایبل دخدای کتاب دی؟) پردې باندی ټول بحث شوی دی چي بایبل په هیڅ صورت دخدای کتاب نه دی اونه ئې یودسالم عقل خاوندوخدای جل جلاله ته، وییغمېرته اویاویوه حواري ته منسوبولای شي.

دراهب یوحنا لبناني سره دبایبل په هکله بحث

زه تل دعیسایی علماء سره بحث کوم، کله له دوی څخه معلومات راټولوم، کله پوښتنې ورڅخه کوم، کله دوی پوښتنې راڅخه کوی داسلام په هکله، چي له همدغو عیسایی علماء څخه یوهم راهب یوحنا لبناني دی، چي وماته ئې یوعربي بایبل (الکتاب المقدس) دلبنان څخه راولیږی، ددې کتاب په پیل کي می ورڅخه وپوښتل چي تاسی څه نظرلری چي ایابایبل دخدای کتاب دی؟ نوده دبایبل درې ایاتونه راته وړاندی کړل اوراته ئې وویل چي په دې ایاتوسره مورویلاى شوچي دادخدای کتاب دی.

۱- هره صحیفه دخدای دروح دالهام په وسیله ده.

(د تیموتیوس په نوم د پولس رسول دوهم لیک باب ۳: ۱۶)

۲- خولومړی په دې پوه شى چې د کتاب مقدس دنبيانو کلام دڅه خبری تاویل دچاپه واک کي نه کیږی .

(دوهم خط دپطروس باب: ۱: ۲۰ - ۲۱)

۳- په بایبل کي ډیرځلی داسی راغلی دي:

خدای وموسی ته وویل ، موسی وخدای ته وویل ، خدای ویوشع ته وویل اوداسی نور...

وښاغلی یوحنا البناني ته زما څرگندونې

دبایبل هغه ایات چې تاسی لومړی وړاندی کړ په هغه کي صحیفه ذکرشوې ده، کتاب نه دی پکښې ذکرشوی ، په کوم وخت کي چې پولس رسول دالیک لیکي نوپه هغه وخت کي دبایبل نوې عهدنامه خوبالکل نه وه، اوحتی دعهدنامه قدیم ډیرکتابونه هم نه وو، نوپولس رسول ضرورخبره په صحیفوکي دحضرت ابراهیم علیه السلام اویپه صحیفوکي دنوروانبیاء کوله، که تاسی داراته وویاست چې په هغه وخت کي و حضرت موسی علیه السلام ته منسوب تورات شتون درلودی، نوزه درته وایم چې لومړی پولس رسول دالیک خپله لیکلی دی اودی دانه وایی چې خدای وماته الهام وکي اویاروح القدس وماته وویل، دوهم داچي پولس رسول دالیکونه په هغه وخت کي دخاصوخلکولپاره په خاص وخت کي لیکلی دي ده هم دافکره کاوه چې یو وخت دی زمادالیکونه دبایبل یوه برخه وگرځي.

ستاسوددوهم ایات په هکله بایدووایم چې پولس رسول چې کومه خبره کړې ده دادعهدنامه قدیم په هکله ده، نه دنوی عهدنامې په هکله، بل داچي پولس رسول چې څه لیکل هغه داپه یو خاص حالت کي و خاصوخلکوته لیکل، داچي په اوسني بایبل کي (۱۴) کتابونه شکمن دي اوتوله عیسایی نړی ته دمنلونه دي اودپولس رسول په وخت کي نوی عهدنامه نه وه موجوده، یعنی (۲۷) کتابونه چې ټول

(۴۱=۱۴+۲۷) دي نوهلته په بایبل کي څه شی پاتي شول یوڅومحدود کتابونه ویهودوته پاتی شول او هغه هم دپولس رسول څخه په ورستو برخوکي خوشوځلي له منځه ولاړل.

ستاسوددریم دلیل په ځواب کي بایدووايم چي دامنم چي په بایبل کي راغلی دي چي موسی و خدای ته وویل، او خدای وموسی ته وویل، یوشع و خدای ته وویل او خدای ویوشع ته وویل او همدارنگه دنورویه هکله، اوس دادلیل څوک وړاندی کولای شی چي په واقعیت کي خدای دا خبره وموسی علیه السلام اویاهم وبل نبی ته کړیده که یا؟ خپله حضرت موسی علیه السلام اویاهم بل نبی نه دی لیکلی چي خدای وماته وویل اوماو خدای ته وویل، داداسی شوي دي چي دانبیاء کرامودمرگ څخه دپروخت وروسته یونوم ورکي کس لیکلی دي، ده هم له خلکواوریدلی دی چي پلانکي نبی و خدای ته داسی وویل او خدای بیاداسی ورته وویل، نووداسی ویناووته څنگه مورویلاي شو چي دادي د خدای کتاب شي اویادی هم دییغمبرانو لیکنه اوکتابونه شی حال داچي هیڅ نبی نه دي ورته لیکلی چي دا کتاب مالیکلی دی اویاهم مالاسلیک اویامهرکړی دی.

زه غواړم چي ستاسوددریواياتوپه مقابل کي درې دبایبل اياتونه درته روښانه کړم چي بایبل د خدای کتاب اویاهم کلام نه دی. اویولس رسول وایی چي زه درته وایم نه خدای.

۱- نوروته هم زه وایم، نه چي مالک که دچاورورښځه ایمانداره نه وي اودهغه سره په استوگنه کي راضي وي نوهغه دي هغه طلاقه نه کړي.

(دکورنتیانوپه نوم دپولس رسول لومړی لیک باب ۷: ۱۲)

تاسی اوس ودې ايات ته وگوری چي پولس رسول وایی چي زه درته وایم نه مالک (خدای)، یعنی دی په دې ځای کي نه وایی چي یاوماته الهام وشو، یاروح القدس

وماته وویل بلکې دی وایی چې زه درته وایم اودازماشخصي رایه ده، نوداخنگه دخدای کتاب یا کلام کیدلای شي.

۲- څوک چې واده شوی نه وي دهغوی په باب کښې زما سره دمالک څه حکم نشته، خوزه خپله رایه درکوم لکه څوک چې پرې دمالک رحم شوی دی چې ایمانداره شي.

(دکورنتیانویه نوم دپولس رسول لومړی لیک باب ۷: ۲۵)

دلته پولس رسول وایی چې زما سره دخدای هیڅ حکم نشته خوزما رایه داده چې دابه داسی وي، دلته پولس رسول نه دا وایی چې روح القدس و ماته وویل اویاوماته الهام وشو، نودپولس رایه به څنگه دخدای کتاب یا کلام وي؟؟ نه هیڅکله نه.

۳- زه چې اوس څه وایم دمالک په طور نه بلکې په بې وقوفی سره اویه هغه جرأت سره ئې وایم چې په فخرکولوسره وي.

(دویم خط دکورنتیانویه نوم باب ۱۱: ۱۷)

دلته بیاپولس رسول وایی چې زه دخپله ځانه څه وایم او هغه هم په بې وقوفی سره نه دخدای له لوری، نوکله چې یوه خبره نه دخدای له لوری وي، نه الهام ورته شوی وی، نه روح القدس ورته ویلی وي اونه هم دوقوف په دایره کي وي نودابه څنگه دخدای کلام اویاکتاب وي؟؟ نه هیڅکله نه. نوحقیقت اواقعی داسی دی چې پولس رسول وایی چې زه درته وایم نوییادده وینادلایل نشی جوړیدلای اویادپولس رسول دا خبره منل چې گنی بایبل دخدای کلام دی نودپولس ټولې ویناوي همداسی دي؛ پاتی شو دپطروس رسول لیکونه، دالیکونه هم وځانگړو خلکوته په خاص حالت کي لیکل شوي دي لکه پطروس چې وایی:

ماپه سلوانوس چې زما په خیال کي دیانتداره وروردی څه لېرشی می ورته ولیکي.

(اول خط دپطروس رسول باب ۵: ۱۲)

اوهمدارنگه پطروس رسول وایی چي

زماورونو!، زماخویندو! زماملگرو! زه درته وایم! اوداسی نور... چي په ښکاره
داورخه خرگندیږي چي داهرخه پطروس له ځانه خخه لیکلی دي، دی نه وایی
چي حضرت عیسی علیه السلام وماته وویل، روح القدس وماته وویل، وماته الهام
وشو اوداسی نور...

دایبله خبره ده، چي خپله عیسایی علماء وایی چي په واقعیت کي دپولس رسول
لیکونه دپولس نه دي، اودپطروس رسول لیکونه دپطروس نه دي.
له دې خخه علاوه زه به ډیر ژر په بایبل کي ټکرونه، غلطیاني، تحریفونه، سرگردانه
جملې، بې مفهومه اوسرگردانه بحثونه، اونورخه درولیرم اوکیدای شی چي زماپه هره
لیکنه دي دعیسائیت په هکله وحقیقت ته ورسېږي، دعیسائیت رېښه اوماهیت
ښه درته معلوم شي، تاسی خودبایبل په هغو جملو اوفقرروباندي ښه خبر یاست چي
تاسی ئې په مذهبي اوتشریفاقي مراسموکي استعمالوی تراوسه په ټوله نړی کي
داسی څوک نشته چي ۲۰۰۰ کلونوراهیسی دي بایبل حفظ وي، برعکس
الحمدلله ثم الحمدلله دقرآنکریم حافظان په هره سیمه کي ترشماروتلی دي چي
داهم دقرآنکریم حقانیت دي. نودبایبل په (۳۳۰۰۰) آیاتونوکي دانشته چي دادي
دخدای کتاب وي، اویادی بایبل خپله ووايي چي زه دخدای کتاب یم.

انجيل برناباس

برناس څوک دی؟

دبرناباس اصلی نوم یوسف وودسیدناعیسی علیه السلام حواریینو دانوم(برناباس)
ځکه پرکښېښودچي ده ډیر نصیحت اودعوت کاوه (برناباس) یعنی ددعوت
اونصیحت ځوی، یامرسته کوونکي چي بایبل وایی:

اویوسف نومی یوسړی ووچي رسولانوبه ورته برناباس(برنابا) وایه چي معنی ئې مرسته کوونکي، اوهغه له اصله دقبرص اوسیدونکي ؤ اودهغه یویتی ووکوم چي هغه خرڅ کړاوهغه پیسې ئې راوړی اوهغه ئې درسونوپه پښوکي کښېښوولې. (اعمال درسونو ۴: ۳۶، ۳۷)

چي بایبل په ښکاره وایی چي هغه څومره دحواریینوسره جوړ اوڅومره خدمت ئې کاوه، هغه یوه توتیه ځمکه ئې درلوده هغه ئې هم دالله درضاء لپاره خرڅه کړه اوددین خدمت ئې پرمخ بیوی. یوه بله خبره دیادونې وړده هغه داچي دالقب ئې ځکه وده ته ورکړل شوچي په دغه وخت کي ده ډیره مرسته وکړه اوترده زیات دعوت هیچا نه دی کړی داځکه چي هرڅوک له یهودوڅخه په ویره کي ؤاوهغوواژه، نوځکه برناباس خاص ارزښت لری.برناباس له جایداده تېرشو، دخپل مرگ پروائی نه درلوده دادڅه شی له کبله؟ یواځي اویواځی ددین په خاطرنه دشهرت په خاطرنه ددنیاپه خاطراونه هم دبلې دنیوي گټې په خاطر بلکې داخروي گټې په خاطرنه هرڅه وکړل. خلکوبه دبرناباس په نامه قربانی کولې اوخلکوورته دیوتا وایه، چي دی ورسره مخالف ووله دی کاره سره لکه په (اعمال درسونو ۱۴: ۱۲)

اویابایبل وایی:

موږدافیصله کړې ده چي خپل خوښ کړي نمایندانه گان دخپلوخوږوملگروبرناباس اویولس سره درولېږو، چي دوی خپل ځانونه دعیسی علیه السلام لپاره قربانی کړيدي.

(اعمال درسونو ۱۵: ۲۵).

برناباس یونبه سړی ؤ اوپه روح القدس معموروو اویمان ئې مضبوط وو، نوډیروخلکوپه مالک باندی ایمان راوړ.

(اعمال درسونو ۱۱: ۲۴).

چي ددې ايات څخه ښکاره شوه چي برناباس لکه عیسی علیه السلام په روح القدس معمور وو، ښه سړی وو، اوایمان یې دومره ټینگ وو چي کله به خلکو وده ته وکتل اودده نصیحت به ئې واوریدې نوایمان به ئې راوړی، چي په ټولوکي دی یووتلې څهره وه اوخلکوبه دده په نامه قربانی کولې چي دی بیاددې کارسره مخالف هم ؤ

دعیسیانودارالتبلیغ انطاکیه وه چي په هغه کي برناباس معلم وو، اوده نصیحت کاوه لکه:

اعمال درسولانو ۱۳: ۱-۴)

اوهغو برناباس ته زیوس..... وویل. (اعمال درسولانو ۱۴: ۱۳)

زیوس څه شی ته وایی؟

اسماني اوفضایی دیوتا، داددیوتاگانوترټولولومړی دی، داچي برناباس ښه قداوقامت درلودی اوبنه چهره ئې وه نوځکه وده ته زیوس ویل کیده.^{۱۵۳}

برناباس په عیسائیت کي خاص نوم اولقب لری، نوځکه دده انجیل هم دنوروډیرو انجیلونوڅخه غوره اوبنه دی، داچي دی دسیدناحضرت عیسی علیه السلام په ژوندکي ترټولوبنه نصیحت کوونکي وونوځکه دده هره خبره سندده، داځکه چي که چیری ده سمی خبرې نه کولای نوکیدای سی چي بایبل ورباندی پټه خوله وای، اوبرعکس اوسنی بایبل دده پرنه والی اوغوره والی باندی اعتراف کوی، نوځکه دده انجیل واصل انجیل ته نژدی دی

چي دلته په ښکاره سره جوتیری چي برناباس ترسیدناعیسی علیه السلام څومره ځان قربانواه، اوڅومره ارزښت ئې ورته درلودی.

^{۱۵۳} قاموس الكتاب، مخ ۴۸۹، لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکي: مسیحی اشاعت خانه ۳۶ فیروزپور لاهور ۲۰۰۸

د برناباس انجیل

برناباس یوانجیل ولیکي چي دا انجیل به له ده سره تل ورسره وکله چي دده قبرو کیندل شونودا انجیل له ده سره پروت ودا انجیل ۱۸ کاله په کلیسا وکي ویل کیدی اوتبلیغ کیدی، دده دا انجیل هغه څه منعکسوی چي په قرآن کریم کي شتون لري، دا انجیل داوسني عیسائیت خلاف دی، په ۴۹۶ میلادي کال کي راهبانو پرې انجیل باندی بندیز ولگوی، دا انجیل تر ۱۰۰۰ کلونو پوری داروپا په کتب خانو کي پروت و، وروسته یوځل دا انجیل یوه عیسایی راهب فریمیرینو (Fermarino) پیدا کړ، دوه مځل لپاره دا انجیل په ۱۲۰۹ میلادی کال کي په ایمستردام کي وموندل شو چي داستریا په شاهي کتابتون کي موجود و، په ۱۸ پیړۍ کي په هسپانوی ژبه باندی ددې انجیل نسخه وموندل شوه، چي بیا ونور ورژبوت و ژباړل شو.^{۱۵۴}

انجیل برناباس چي اصلي نسخه ئې په ایټالوی ژبه ده اودا ستریا په پلازمېنه ویانا کي پروت دی دا ۲۲۲ فصلونه لري، په دې انجیل کي نه د حضرت عیسی علیه السلام صلیب شته، نه داپکېنې شته چي حضرت عیسی علیه السلام دخدای زوی دی، نه د حضرت عیسی علیه السلام الوهیت شته، نه کفار شته، نه عشاء ربانی شته اوداسی نور...

دا انجیل پر ۲۲۵ پاڼو باندی مشتمل دی، او جلد ئې د پوستکي دی، په ۱۸ میلادي پیړۍ کي د برناباس انجیل په هسپانوی ژبه باندی وموندل شو چي هغه ۱۲۴ بابونه درلودل، دانسخه د ډاکتر جنک هوس ته په لاس ورغله چي هغه د اکسفورډ کالج غړی و او هغه ددې انجیل ژباړه وانگلیسي ژبې ته وکړه.

^{۱۵۴} یهودیت، عیسائیت اور اسلام، مخ: ۲۱۴ لیکوال: مرحوم شیخ احمد ديدات، خپرونکي: عبدالله اکیډمی لاهور ۲۰۱۰

تاسی کولای شی چي پوره معلومات د انجیل برناباس په هکله په انجیل برناباس اردوژبه کې وگورئ.^{۱۵۵}

پرانجیل برناباس بندیز

د برناباس پرانجیل باندې پاپ جلاشیوس (جلاشیس) په ۵ میلادي پېړۍ کې بندیز ولگاوه، یعنې د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم تر راتگ ۱۰۰ کاله مخکې، پاپ جلاشیوس (جلاشیس) وویل که هر چا دې کتاب مطالعه وکړل هغه مجرم دی، اود احکم ئې جاری کړ، خو ځینی کسان لادا وایی چي دایوه مسلمان لیکلی دی، خو دا حقیقت نلري دا ځکه چي دا انجیل لاهغه مهال شتون درلودی چي اسلام نه ؤ، چي پردې باندې انسایکلوپیډیا امریکانا گواه ده تاسی کولای شی وئې گوری.^{۱۵۶}

(انسایکلوپیډیا امریکانا مخ، ۲۶۲، ټوک ۳)

د برناباس د انجیل بله اصلي نسخه پیداشوه

د انجیل برناباس بله نسخه په ترکیه کې وموندل شوه دغه په طلايي آب لیکل سوې لاسی نسخه چي ۱۴ ملیونه پاونډه قیمت لری، او د عیسی (ع) په خپله مورنۍ یعنی آرامي ژبه لیکل سوې ده، د ده پخوانی ښوونی لری او هم د راتلونکي پیغمبر پیش گوئی پکښی کوی.

دغه کتاب چي د حیواناتو پر پوستوکو لیکل سوی دی، په کال ۲۰۰۰ کې د ترکی پولیسو لخوا د قاچاقبرانو پر ضد په عملیاتو کې پیدا سوی دی. هغه تر ۲۰۱۰ کال پوری په ښه

^{۱۵۵} انجیل برناباس اردو، ژباړه: مولانا محمد حلیم انصاری صاحب، مقدمه: مولانا محمد امین صفدر صاحب، ترتیب: خالد محمد صاحب

^{۱۵۶} خپرونکي: اداره اسلامیات کراچی لاهور ۲۰۰۳ عیساییت کیاهے؟ ۱۴۹ مخ، لیکوال: شیخ الاسلام محمد تقی عثمانی، خپرونکي: دارالاشاعت کراچی.

تینگه ساتل کېدئ ، خو چې د انقري « د نژادونو څیړنیز موزیم » ته وسپارل سو ، او ډیر ژر به په لږ قیوداتو سره د خلکو پر مخ پرانیستل سی . د دې لرغونی لاسی نسخې د صرف یوې صفحې فوتوکاپي کول به څه نا څه یو نیم ملیون پاونده وی.

اواوس ئې داانجيل په ۲۰۱۲ کال کي اعلان کړداانجيل ۱۵۰۰ کاله مخکي ليکل شوی انجيل دی، پاپ شپاړسم بن ډيک په رسمي توگه دترکيې دحکومت څخه غوښتی دي چې داانجيل له نژدې څخه وگوري، اودې انجيل دوی هم حيران کړيدي؛ په دې انجيل کي نه تثليث شته، نه دعيسی عليه السلام الوهيت شته، نه دحضرت عيسی عليه السلام صليب شته، بلکې د دغه انجيل په متن کي ويل سوي دي چې هغه يو اسقف يعنی پادري ته داسی وويل شول: هغه مسيح به څه نومېږی؟ راهب ځواب ورکړ: مبارک نوم يې محمدصلی الله عليه وسلم دی. نړيوالوڅيړونکوچي دانسخه دنژدې ليدلې ده په دې انددی چې دانسخه تراسلام مخکي ليکل شويده، دوی شواهدوراندی کوی چې دليکنو، طلايی آب، پوستکواوليکدودڅخه داپه ښکاره جوتيری چې دادبرناباس رسول انجيل دی، چې ټوله عيسایی نړی ئې حيرانه کړې هم ده اودپرژربه په نوروژبووژ پارل شی اويه نړی کي به خپورشی.

له دې څخه علاوه هغه دبرناباس انجيل چې په نړی کي شتون لري اويه مختلفوژبوباندي ژباړل شوی دی په هغه کي دفخرالموجودات حضرت محمدمصطفی صلی الله عليه وسلم مبارک په هکله داسی ليکي دی:

په انجيل برناباس کي دفخرالموجودات صلی الله عليه وسلم په

هکله رښتني اوسپني وړاندويني:

☞ ژرده چې خدای له دغه يوموتی خاورې څخه يوسل اوڅلوپښت زره پيغمبران په نښه کړی اورسول الله هم په نښه کړی، خدای درسول الله صلی الله عليه وسلم روح له

ټولو ژوندیو موجوداتو څخه مخکې یعنی شپېته کاله مخکې پیدا کړ. دوی ټول پیغمبران راغلل، خورسول الله به ژر راشی ځکه چې دغه خدای غواړی چې دهغه لاره برابره کړی. (انجیل برناباس فصل ۳۶: ۶)

☪ نو خدای انسان ته هغه لیکنه ورکړه، دېنې لاس دگوتی په نوک چې نص یی (لااله الا الله) دی، اودهغه دچپ لاس په نوک (محمدرسول الله) لیکلی ؤ، ناول انسان (آدم علیه السلام) دامچ کړل او پرسترگوځي وموښل او وئې ویل چې رحمت اوسلامتیادی وی پرتاپه هغه ورځ چې ته ودې نړی ته راځی. (انجیل برناباس فصل ۳۹: ۲۴-۲۸)

☪ کله چې آدم پرېښوروان شونوپه هواکي ئې دلرپه شان یوځلانده کلمه ولیدل چې په هغه کي نوشته وه (لااله الا الله محمدرسول الله). (انجیل برناباس فصل ۳۹: ۱۴)

☪ آدم علیه السلام وویل: ای خدایه! زه وتاته په دې کلمه سره دعا کوم، محمدرسول الله. (انجیل برناباس ۳۹)

☪ آدم دجنت پردروازې ولیدل چې لیکل شوی وو (لااله الا الله محمدرسول الله). (انجیل برناباس فصل ۴۱: ۳۳)

☪ اوازپورته شو او خلکو وویل ای خدایه! خپل پیغمبر ژر راولېږه، ای محمد صلی الله علیه وسلم ژر راشه او دې نړی ته نجات ورکړه.

(انجیل برناباس فصل ۹۷: ۱۸)

☪ کاهن په ځواب کي ورته وویل چې دمحمدرسول الله څخه وروسته نور پیغمبران هم راځی؟

حضرت عیسی علیه السلام ځواب ورکړ: له ده څخه وروسته حق نبی نه راځي البته ددرواغنونو نبیانویو تعداد راځي.

(انجیل برناباس فصل ۹۷: ۷-۹)

☪ کله چې دخدای سپیڅلی پیغمبر محمدراشی، نورسواپی اوبدنامې به ختمه شی. (انجیل برناباس فصل ۱۱۲: ۱۶)

کله چې دی (محمدصلي الله عليه وسلم) راشی نوتول شیطانان به چیغې کړی، اووبه وایی چې ترسکروتولاندی شی اویدبله به وویي چې والوخی، اوله دغه ځایه څخه زموږ دښمن محمدرأخی.

(انجيل برناباس فصل ۱۳۶: ۱۴)

حوارینوویل اې باداره! داڅوک دی چې ته ئې په هکله خبرې کوي اودې نړۍ ته رآخی؟ عیسی دزړه په خوښۍ سره ځواب ورکړ چې هغه محمدرسول الله دی، اوکله چې هغه راشی نوداداسی مثال لری لکه چې پریوه مځکه چې باران وشي اوهغه مځکه ډیره ښه میوه وکي اوبیاشاره نشی. (انجيل برناباس فصل ۱۶۳).

په انجيل برناباس کي ۶ ځلی نورهم دمحمدصلي الله عليه وسلم نوم راغلی دی، چې دلته پورتنی ایتونه کفایت کوی انشاءالله.

په انجيل برناباس کي ۱۵ ځلی دمحمدصلي الله عليه وسلم نوم مبارک راغلی دی، اواشارتآخوډپرزیات دی، چې په قرآنکریم کي په همدومره اندازه سره دفخرالموجودات صلی الله عليه وسلم نوم مبارک نه دی راغلی، چې بیا هم عیسایی نړۍ ورباندی سترگې پټوی، اودوی داوایی چې دابایبل برناباس نه دی لیکلی اویومسلمان لیکلی دی، داځکه چې دبرناباس دانجيل احکام وقرآن ته نژدې دي، اوحال داچې داانجيل دسیدناحضرت عیسی علیه السلام یوحواری برناباس لیکلی دی، اودلومړي پاپ جلاشیوس (جلاشیس) په واسطه منع شو، اوتاریخ گواه دی چې لومړی پاپ جلاشیوس داسلام دستریغمبرصلي الله عليه وسلم څخه مخکي تیرشوی دی، اونه داانجيل یومسلمان لیکلی دی اونه یی هم لاس پکښې وهلی دی.

په اوسني بایبل کي هم دحضرت محمدصلي الله عليه وسلم بیان راغلی دی خوتاسی گران لوستونکي کولای شی چې داهرڅه په (نبي کریم صلی الله عليه وسلم په بایبل اوقرآن کي) ولولی.

انجيل برناباس مسلمان نه دی ليکلی

ځينې عيسايي علماء اوفاضلان په دې عقیده دي چي انجيل برناباس يوه مسلمان ليکلی دی داځکه چي زيات اياتونه داسی پکښې دي چي دقرآن سره موافق دي خوموږدلته ډيردلايل لروچي انجيل برناباس مسلمان نه دی ليکلی داځکه چي:

۱: انجيل برناباس تراسلام مخکي ليکل شوی دی، او هغه نسخې چي اوس پيداشوي دي اوپه آرامي ژبه سره دي هغه دنن څخه ۱۵۰۰ کاله مخکي ليکل شوي دي.

۲: په انجيل برناباس فصل ۲۰۹: ۴ کي دځينو فرشتونومونه راځي لکه ميخائيل، رفائيل او اوريل، همدارنگه ددې فرشتوبيان په (فصل ۲۱۵: ۳) او (فصل ۲۱۹: ۷) کي راغلی دی چي دانومونه په قرآن کریم کي نشته نوکه داليکوال مسلمان وای نودانومونه به ئې نه ذکرکولای.

۳: په (فصل ۲۱۹ اوفصل ۲۲۰) کي راځي چي کله حضرت عيسى عليه السلام واسمانوته پورته شو اودفرشتوسره يوځای شونوبيايی له خدای څخه وغوښتل چي ماته بيرته اجازه راکه چي ومخکي ته ولاړشم چي دخپلی موربی بی مریم عليها السلام اوزمادشاگردانوسره يوځای شم اوخدای همداسی وکړل دی ئې دفرشتوپه ذريعه ودنيا ته راوستی اودی دخپلې موراوشاگردانوسره يوځای شو اوبيرته واسمانوته ولاړی. چي داواقع هم داسلام څخه خلاف ده، په اسلام کي دانشته چي واسمان ته ترختووروسته دی بيرته ودنيا ته راغی.

۴: په (فصل ۳۱: ۵) کي راځي چي دقيصرحق وقيصرته ورکړه اودخدای حق وخدای ته ورکړه، چي له دې څخه په ښکاره معلومېږي چي دين اوسياست سره بېل دي داهم داسلام خلاف ده، نوځکه دامسلمان نه دی ليکلی.

۵: په (فصل ۱۰۵: ۳) کي راځي چي اسمانونه ۹ دي، اوحال داچي په قرآن کریم راغلی دي چي اسمانونه ۷ دي، نوځکه مورويلاي سوچي داكتاب مسلمان نه دی ليکلی.

اوداسی نورپه سلهاؤ

مسلمانان بايددانجيل برناباس په هکله څه عقیده ولری؟

ددې په هکله مستقل يوكتاب ليکل شوی دی د(العقائدالاسلامية وانجيل برنابا) خوزه غواړم چي ددې کتاب يوڅوکړنې دلته راوړم.

انجيل برناباس داسلام دڅلوروغټوعقايدوسره موافق دی:

۱ - سيدناحضرت عيسى عليه السلام دخدای بنده دی، دخدای رسول دی وېل لورته نه حضرت عيسى عليه السلام خدای دی ، نه دخدای زوی دی اونه هم دتثليث برخه دی.

۲ - فخرالموجودات حضرت محمدمصطفى صلى الله عليه وسلم رسول دی،خاتم الانبياء دی اويونړپوال پيغمبردی.

۳ - حضرت ابراهیم علیه السلام چي خپل کوم زوی ذبحه کاوه هغه حضرت اسماعیل علیه السلام ؤ، نه حضرت اسحاق علیه السلام.

۴ - حضرت عیسی علیه السلام نه دی وژل شوی، اونه هم صلیب (خړول) شوی دی، بلکې دده پرځای یهودا اسخريوطی ووژل شو.

په دې کتاب کي لس نورې عقیدې هم شته چي داسلام سره موافقې دي چي داداسلام حقانیت دی، خودلته همداخلورکفایت کوي، له دې څخه وروسته ددې کتاب لیکوال عبدالحمید خالده سرحان صاحب وایی:

مورن شو ویلای چي دادی هغه انجیل وي چي پر حضرت عیسی علیه السلام باندی نازل شوی وو، بلکې مور ویلای شو چي؛ مورنه ددې انجیل تصدیق کوو، اونه هم ددې انجیل تکذیب کوو.^{۱۵۷}

والله اعلم

اللهم انصر من نصردين محمد صلى الله عليه وسلم وجعلنا منهم

اللهم اننا نشكر ونؤمن بك ونتوكل عليك.

سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

^{۱۵۷} العقائد الإسلامية وانجيل برنابا

ليکوال: عبدالحمید خالده سرحان/ خپرونکي: مکتبه الصحابة الاسلامية السالمية- الكويت ۱۹۸۲

عبدالغفار جُبیره ته ډالی!

تادي خدای (ج) تل لري ابادجُبیره

اوسه کامیاب ورسره ښادجُبیره

تالهي دين ته خدمت کړی دی

ښه دي پوره دژوند مرادجُبیره

تاقرباني له خپله عقله ورکړه

يې افتخاردخپل هیوادجُبیره

دهرې کرنې به عوض ووينې

دامي وعده ده ساته یادجُبیره

تاته چي څوک په بدنظردرگوري

هغوي دي ټوله شي بربادجُبیره

درته تل دعاوي اميدي کومه

واخله زماذرگی داد جُبیره

(ایمل اميدي زابل)

دلیکوال چاپ اثار

۱: ماو لي اسلام قبول کړ؟ لومړی چاپ/ دوهم چاپ

۲: زمانناظره دیوه عیسایي راهب سره.

۳: سوال ځواب.

۴: اسلام اونوي ساینسي څېړنې ۱ ټوک. لومړی چاپ/ دوهم چاپ

۵: اسلام اونوي ساینسي څېړنې ۲ ټوک.

۶: اسلام اونوي ساینسي څېړنې ۳ ټوک.

۷: بایبل پیژندنه.

۸: لیک لارښود.

۹: په انگلیسي ژبه کي تلفظ اوبې غږه توري.

۱۰: نبي کریم صلی الله علیه دغیرمسلمانانوپه آند.

دلیکوال ناچاپ اثار

- ۱: اسلام اونوي ساينسي څېړنې ۴ ټوک.
 - ۲: د عيسائيت حقيقت.
 - ۳: ښکلي ځوابونه.
 - ۴: نامتو مسلمان ساينس پوهان.
 - ۵: ايا قرآن کریم له بايبل څخه اخيستل شويدي؟
 - ۶: نبي کریم صلی الله عليه وسلم په قرآن او بايبل کي.
 - ۷: حضرت عيسى عليه السلام په قرآن، بايبل او تلمود کي.
 - ۸: په بايبل کي غلطيانې او تحريفات د بايبل په ژبه.
 - ۹: په بايبل کي تکررونه د بايبل په ژبه.
 - ۱۰: په بايبل کي فحشاء، پوچي او بې هوډه خبرې د بايبل په ژبه.
 - ۱۱: ايا بايبل دخدای کتاب دی؟
 - ۱۲: جُبیر قلم.
 - ۱۳: د يهود او عيسايانو الهام له بايبل څخه.
 - ۱۴: د اسلام او عيسائيت پرتله.
 - ۱۵: دنړۍ مذهبونه او بنسټونه.
-

هغه سرچینې چې په دې کتاب کې ورڅخه کار اخیستل شوی دی

- ۱- قرآن کریم
- ۲- (احکام القرآن ج ۱ ابوبکر جصاص رازی،)
- ۳- بایبل سے قرآن تک (اظهار الحق کا اردو شرح) لیکوال: شیخ الاسلام حضرت مولانا محمد تقی عثمانی صاحب
- ۴- بایبل کیا ہے لیکوال: شیخ الاسلام مفتی محمد تقی عثمانی صاحب، مکتبه دارالعلوم کراچی ۱۴۳۰ هـ
- ۵- اعجاز عیسوی، لیکوال مناظر اسلام مولانا رحمت اللہ کیرانوی الہندی رح، ادارہ اسلامیات لاہور
- ۶- المعجم الوسيط: دارالدعوة مؤسسة ثقافية للتأليف والطباعة والنشر والتوزيع استانبول - ترکیہ- ۱۹۸۹ میلادی
- ۷- یہودیت، عیسائیت اور اسلام، لیکوال: شیخ احمد ديدات، خپرونکی عبداللہ اکیڈمی لاہور ۲۰۱۰
- ۸- آریانا دايرة المعارف، ، چاپ دافغانستان دعلومواکادمي دايرة المعارف دمرکز ریاست ۲۰۰۸
- ۹- مرحوم شیخ احمد ديدات
- ۱۰- قاموس الكتاب- لیکوال: ایف ایس خیر اللہ، خپرونکی: مسیحی اشاعت خانہ ۳۶ فیروز پور روڈ لاہور ۲۰۰۸
- ۱۱- انسائيکلوپيډيا بريټانيکا، ۱۹۵۰
- ۱۲- کتاب مقدس، (اردو بایبل) بایبل سوسائیتی انارکلی لاہور ۲۰۱۱
- ۱۳- کلام مقدس، (اردو بایبل) کاتولیک بایبل کمیشن پاکستان ۲۰۱۱

- ۱۴- الكتاب المقدس (عربی بایبل)، لبنان، ۱۹۹۵
- ۱۵- د (اری اسی وی) بایبل چاپ: ۱۹۷۱، ص- ۱۲- ۱۷
- ۱۶- بهیج انگلیسی پښتوسیند
- ۱۷- دریاب، پښتولغت، مولفین قلندر مومند او فرید صحرایی، ص- ۳۳۷
- ۱۸- دالله کلام، (پښتو بایبل) درمطبع برتیش بایبل فارن سوسایٹی لندن ۱۸۹۵
- ۱۹- تاریخ کلیسا، لیکوال: ډاکټر ډونلډ ډي سمیټن، خپرونکي: پل گاسپل اسمبلی آف پاکستان
- ۲۰- تفسیر هورن چاپ ۱۸۲۲، ج- ۲، باب ۲، بحواله اظهار الحق
- ۲۱- انجیل شریف اول جیبی چاپ ۱۹۹۶
- ۲۲- انجیل برناباس: خپرونکي اداره اسلامیات لاهور ۲۰۰۳
- ۲۳- کتاب مقدس (ریفرنس اردو بایبل) پاکستان بایبل سوسایٹی لاهور ۲۰۱۱
- ۲۴- العقائد الاسلامیة وانجیل برنابا
- لیکوال: عبدالحمید خالد سرخان/ خپرونکي: مکتبة الصحابة الاسلامیة السالمیة- الكويت ۱۹۸۲

۲۵- Easton's Bible Dictionary

۲۶- Merriam Webster's Collegiate Dictionary, ۱۰th Edition

(۲۰۰۰)

۲۷- Concise Oxford English Dictionary ۱۱th Edition

۲۸- Bible Dictionary

۲۹- Encyclopedia of Christianity. p۳۰۹

- ۳۰- Encyclopedia Americana, vol.۳.p.۶۱۲
- ۳۱- Boyd's Bible Dictionary, pp.۵۶'۸۲
- ۳۲- Jesus in His Time, p. ۷۳
- ۳۳- Flavius Josephus: Antiquities of the Jews, v:۱۱,x:۳
- ۳۴- J.p. Boyd: Bible Dictionary, p. ۸۵
- ۳۵- F.G.Bratton: History of the Bible, p.۱۰۰
- ۳۶- The Catholic Bible
- ۳۷- Encyclo. Brit. (۱۹۶۲)
- ۳۸- American People's Encyclopedia. Vol. ۳, p. ۴۲۰
- ۳۹- Holly Bible, The British and Foreign Society, ۱۴۶ Queen Victoria Street
- ۴۰- Concise Oxford Dictionary of the Church, p. ۳۹۳
- ۴۱- Bratton's History of the Bible, p. ۱۲۲
- ۴۲- Encyclopedia Britannica- ۱۹۴۶
- ۴۳- Frank Moore Cross, from Epic to Canon: History and literature in Ancient Israel, Baltimore and London, ۱۹۹۸, pp۴۱-۴۲
- ۴۴-how the Bible became a book? pp,۱۲۴-۱۲۶,
- ۴۵-R.E. Clements, God and Temple, Oxford, ۱۹۶۵, pp>۸۹-۹۵
- ۴۶-The Original Torah ,pp۱۴۶-۱۴۷
- ۴۷- Akenson ,Surpassing Wonder, pp>۲۲۹-۲۴۳
- ۴۸- The Bible The Biography: by Karen Armstrog-۲۰۰۹
-

- ۴۹- Ezra ۱:۱۰. Fishbane translation, ibid, p ۶۶
- ۵۰- Bruns, Midrash and Allegory, pp. ۶۲۶- ۶۲۷
- ۵۱- Fishbane, Garments of Torah, pp ۶۷- ۶۹
- ۵۲- The invention of the Bible and Talmuds, New york, San Diego and London, ۱۹۹۸, pp. ۸۹-۹۰
- ۵۳-The Bible The Biography: by Karen Armstrog-۲۰۰۹
- ۵۴-The History of the Scripture through Ages-۲۰۰۵
- ۵۵- A Collection of these Gnostic gospels was discovered at Nag Hammadi in Egypt in ۱۹۴۵
- ۵۶- Fridricksen, Jesus p ۱۹
- ۵۷- what is scripture?
- ۵۸- On The Confusion of Tongues
- ۵۹- What Really Jesus say?
- ۶۰- The History of the Bible ۱۹۹۰
- ۶۱-The Origin of the Bible-۱۹۸۸
- ۶۲-American People*s Encyclopedia, vol. ۳. ۴۲۰
- ۶۳- Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English Translation by W. Montgomery, London ۱۹۲۳
- ۶۴- John Lewis: Religions of the World Made Simple< London
- ۶۵- Dr.Maurice Bucaille: The Bible, The Quraan and Science
- ۶۶- The New Funk and Wagnall*s Encyclopedia, New York ۱۹۴۹
- ۶۷- Stanley Cook: Introduction to the Bible ۱۹۵۶
-

- ۶۸- Bratton*s History of the Bible
 - ۶۹- Collier*r Encyclopedia
 - ۷۰- Encyclopedia.Brit ۱۹۷۳
 - ۷۱- New Catholic Encyclopedia
 - ۷۲- Encyclopedia.Brit ۱۹۷۳
 - ۷۳- Encyclopedia Amricana
 - ۷۴- Funk And Wagnall*s Encyclopedia
 - ۷۵- Encyclopedia of Britannica, ۱۳th edition, vol ۲. ۱۷۹۱, ۱۸۰
 - ۷۶- Merriam Webster*s Collegiate Dictionary, ۱۰th edition
 - ۷۷- Practical Combined Dictionary
 - ۷۸- Oxford Advanced Learner*s Dictionary ۷th edition (۲۰۰۵)
 - ۷۹- Dr.E.Sellier: Introduction to the Old Testament, English Translation by W. Montgomery, London, (۱۹۲۳), pp. ۲۵/۲۶
 - ۸۰- F. G. Bratton: op. cit, pp , ۸۵, ۸۶
 - ۸۱- Herbert Muller: Use of the Past, p. ۸۹
 - ۸۲- The History of Church, Sec.۳, p.۳۱۱
 - ۸۳- Encyclopedia of Biblica
 - ۸۴- Encyclopedia of Bretaneca
 - ۸۵- Holly Bible (NKJV): Thomas Nelson, Inc. USA ۱۹۸۰
 - ۸۶- Encyclopedia of Religions and Ethics ۱۹۱۷
 - ۸۷- Floyd.H.Ross and Tyentte Hills: op.cit ۱۳۷
 - ۸۸- Arnold Meyer: Jesus or Paul, London ۱۹۰۹
-

۸۹-Hammerton: Universal History of the World

۹۰-Encyclopedia of Brit ۱۹۶۴

۹۱- Holly Bible(NKJV),Red letter Bible, Thomas Neslson Bible
USA-۱۹۸۴

۹۲- The Bible,Revised Standar Version, the British and Foreign
Bible Society ۱۹۵۴

۹۳- The New American Bible, the new catholic translation

۹۴- Text for the Newtestament/Bruece Metzger)

۹۵- Origion of Scriptures

۹۶- Infallible? (Hans Kung)

۹۷- Is the Bible Word of God? (Dr. Graham Scroggie)

۹۸-Islam and Christianity /Husain Hilmi

printed in Istanbul ۲۰۱۱

۹۹- Is the Bible God*s Word? by Ahmed Deedat۲۰۰۸/ printed:
Ministry of Awqaf and Islamic Affairs Department State of Qatar

۱۰۰- The Bible, The Quraan and Science

By: Dr. Maurice Bucaille

Translated From French by: Alastair D. Pannell and The Author

۱۰۱- Deseret News Publishing Co. ۲۰۰۳

۱۰۲ -Our Bible and the Ancient Manuscripts/ Dr. Lobegott

Friedrich Konstantin Von Tischendorf, one of the most adamant conservative Christian defenders of the Trinity

۱۰۳- Kenneth Cragg, the Anglican Bishop of Jerusalem

۱۰۴- July ۶, ۲۰۰۹ -- Updated ۱۶۲۸ GMT (۰۰۲۸ HKT)/By Richard Allen Greene CNN

۱۰۵- July ۲۴, ۲۰۰۸ -- Updated ۱۱۱۳ GMT (۱۹۱۳ HKT)/ By Ed Payne

۱۰۶-. Dr. W Graham Scroggie of the Moody Bible Institute, Chicago, a prestigious Christian evangelical mission

۱۰۷- Prepared by Pastor Aaron Goerner (۷/۱۰/۲۰۰۵). See Dt.۳۳:۸-

۱۰; Ezra ۷:۱۰; Malachi ۲:۷; Matt.۱۳:۵۲; Acts ۱۷:۱۱; Col.۱:۲۸'۲۹;

۱ Tim.۴:۱۲-۱۶. (the most embaessing part of the Bible)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library